

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 24-76-31-1921

Chișinău

17 martie 2021

Parlamentul Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.2 al Legii nr.51/2018 *privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020*, se transmite raportul de monitorizare a implementării Strategiei menționate pentru anii 2018-2020.

Anexe – 99 file.

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/ **Liliana IACONI**

Digitally signed by Iaconi Liliana
Date: 2021.03.18 16:40:20 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

*Ex. Aurelia Isac
Tel. 022 250 604*

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	613
"19"	03 2021
Ora	

E-mail:
cancelaria@gov.md

2021

RAPORT

a societății civile pentru perioada 2018

Cuprins:.....	1
Abrevieri:	2
1.Introducere	3
2.Context general	4
3.Gradul de realizare al Planului de acțiuni	4
4.Principalele activități realizate și rezultatele obținute:	6
4.1. Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice.	6
4.2. Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile.	12
4.3. Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului.	19
5.Constatări și concluzii. Recomandări pentru dezvoltarea mediului OSC și îmbunătățirea cooperării....	23
6.Anexe	25

Abrevieri

AAP	Academia de Administrare Publică
ABRM	Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova
ANOFM	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
APC	Administrația Publică Centrală
APL	Administrația Publică Locală
AS	Antreprenoriatul social
CAP	Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului
CALM	Congresul Autorităților Locale din Moldova
CCIGAV	Comisia de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat
CNP	Consiliul Național pentru Participare
CNTM	Consiliul Național al Tineretului din Moldova
CNVM	Centrul Național de Voluntariat din Moldova
CRRM	Consiliul Rectorilor din Republica Moldova
CV	Coaliția pentru Promovarea Legii și Activităților de Voluntariat/Coaliția Voluntariat
FAM	Fundația pentru Dezvoltare din Republica Moldova
FHI 360	Family Health International 360
HAI	HelpAge International
IFC	Institutul de Formare Continuă
MEI	Ministerul Economiei și Infrastructurii
MADRM	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MECC	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
MSMPS	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MJ	Ministerul Justiției
MA	Ministerul Apărării
ONC	Organizație necomercială
GAL	Grupuri de acțiune locală

1. Introducere

Acest raport prezintă rezultatele exercițiului de monitorizare a modului de implementare a Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020, aprobate prin Legea nr.51/2018.

În conformitate cu prevederile Legii enunțate „*Procesul de implementare a Strategiei și, în special, a Planului de acțiuni aferent va fi coordonat de către Cancelaria de Stat prin intermediul structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă și ministerele vizate în Strategie vor prezenta structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă rapoarte, în baza cărora Cancelaria de Stat va prezenta Parlamentului anual, pînă la data de 31 martie, rapoarte privind executarea prevederilor Strategiei și ale Planului de acțiuni aferent*”.

Ținînd cont de aceste prevederi, Cancelaria de Stat a asigurat procesul de monitorizare a implementării Planului de acțiuni pentru anii 2018, 2019 și 2020, elaborând rapoarte consolidate în baza informațiilor recepționate de la autoritățile și instituțiile responsabile, inclusiv de la autoritățile publice locale de nivelul II (pot fi accesate pe pagina Cancelariei de Stat, la rubrica „Transparența decizională”).

Totodată, Strategia prevede că monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei se vor realiza prin intermediul a trei instrumente, prin prisma rezultatelor obținute și în baza indicatorilor de progres:

Primul instrument - Comitetul de monitorizare a implementării Strategiei, creat prin dispoziția Președintelui Parlamentului din 12 membri (3 persoane fiind desemnate de OSC, 3 persoane – de Guvern, 3 persoane – de Parlament și 3 persoane – de partenerii de dezvoltare). Prin scrisorile nr.24-06-7757 din 06.11.2019 și 24-06-8597 din 14.12.2019, Cancelaria de Stat a informat Parlamentul cu privire la delegarea a 3 reprezentanți din partea Guvernului pentru includerea în Comitetul de monitorizare a Strategiei.

Al doilea instrument - organizarea audierilor și dezbaterilor publice, în cadrul cărora vor fi formulate concluzii și recomandări, care, la rândul lor, vor fi examinate în ședințele comisiilor parlamentare și vor adopta avize pe marginea dezbaterilor respective.

Al treilea instrument – organizarea de către Parlament a conferințelor anuale cu participarea societății civile pentru a examina progresele și deficiențele în implementarea Strategiei.

Constrîngerile existente în procesul de monitorizare au fost:

- Aplicarea insuficientă a instrumentelor de monitorizare și evaluare prevăzute de către Strategie. *Comitetul de monitorizare a Strategiei nu a fost instituit*, cu toate că Guvernul a organizat selectarea și asigurat delegarea reprezentanților în calitate de membri.
- Contribuții reduse la monitorizare și evaluare din partea sectorului societății civile ceea ce a redus din capacitatea de a evalua veridic impactul produs la nivel de sector.

- Monitorizarea doar a acțiunilor în responsabilitatea autorităților publice centrale și locale, precum și instituții publice relevante, cu excepția Parlamentului.

2. Context general

Planul de Acțiuni al Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 se axează pe 3 obiective generale și conține 10 obiective specifice, care includ 94 de acțiuni ce detaliază termenii de realizare, responsabilii și partenerii de implementare, precum și sursele de finanțare.

Strategia de Dezvoltare a Societății Civile pentru perioada 2018-2020 a continuat eforturile demarate în cadrul Strategiei de Dezvoltare a Societății Civile pe anii 2012–2015, în scopul creării unui cadru normativ eficient pentru dezvoltarea societății civile în Republica Moldova, pentru stimularea coeziunii sociale și pentru valorificarea potențialului uman în baza principiilor de cooperare dintre autoritățile publice și societatea civilă - activism civic și implicare, încredere, parteneriat, responsabilitate, transparență și răspundere, independența politică a inițiativelor civice, dezvoltare durabilă și echilibrată, egalitatea de oportunități.

Strategia de Dezvoltare a Societății Civile (2018-2020), însoțită de Planul de Acțiuni aferent, conține 3 domenii de intervenție, fiecare reprezentând un obiectiv separat cu obiective specifice și acțiuni corespunzătoare.

Obiectivul I: „Consolidarea cadrului normativ și al celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice”

Obiectivul II: „Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile”

Obiectivul III: „Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului”

Ca urmare a implementării obiectivelor generale ale Strategiei sunt preconizate următoarele rezultate:

Obiectivul I:

edificarea unui sistem eficient de participare a OSC la procesul decizional

Obiectivul II:

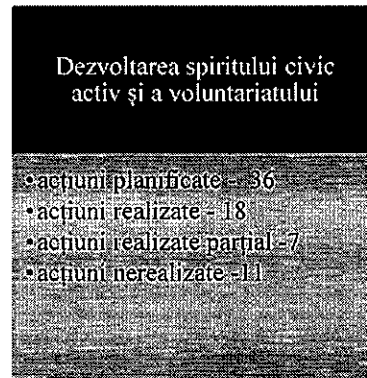
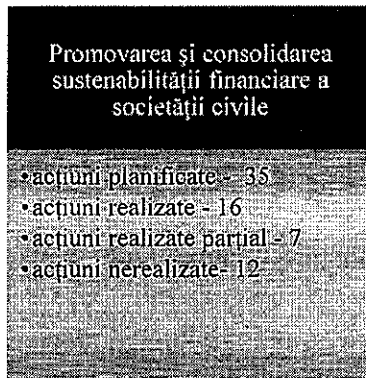
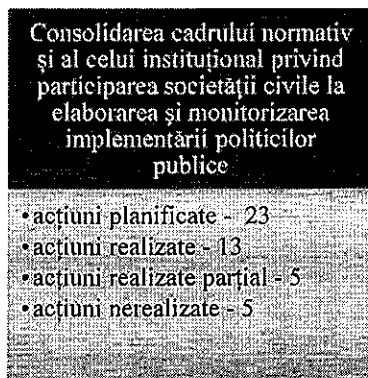
instituirea unor mecanisme funcționale pentru asigurarea viabilității financiare a OSC

Obiectivul III:

creșterea semnificativă a participării populației în activitățile de voluntariat și în procesele de dezvoltare a comunităților

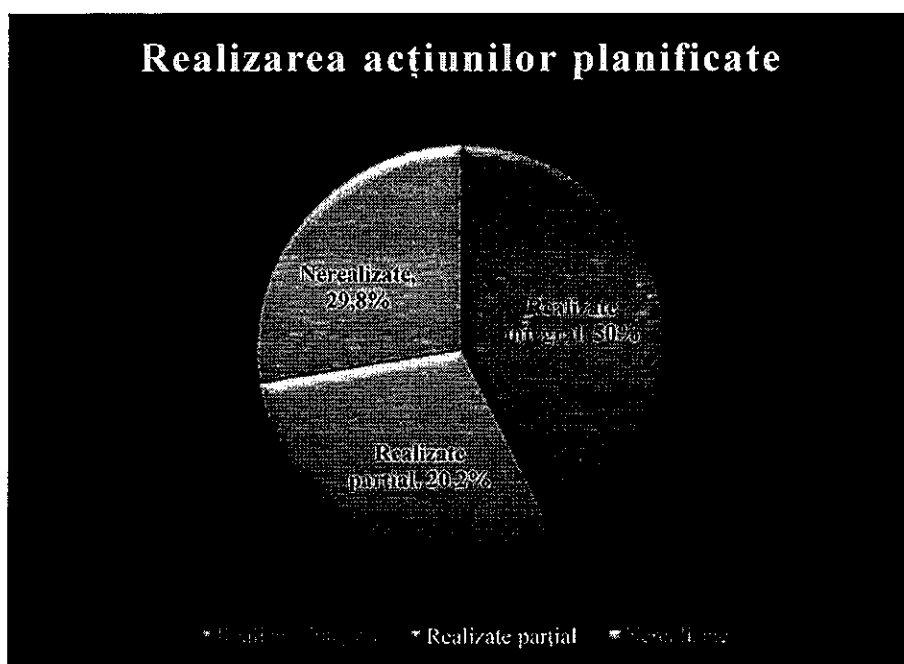
3. Gradul de realizare al Planului de acțiuni

Gradul de realizare a acțiunilor planificate și monitorizate pentru perioada 2018-2020 reflectă următoarele rezultate:

În perioada 2018-2020, din 94 acțiuni planificate și monitorizate, 47 de acțiuni au fost realizate integral, 19 au fost realizate parțial, iar 28 acțiuni nerealizate. Totodată, din numărul total de acțiuni planificate, 7 acțiuni nici nu au fost inițiate.

Analiza cantitativă a nivelului de realizare pentru sfârșitul perioadei de implementare a Strategiei, indică un grad de realizare a acțiunilor planificate în proporție de 72,2 % dintre care: 50% acțiuni realizate și 20,2 % acțiuni parțial realizate. Nivelul acțiunilor nerealizate constituie 29,8%.

Gradul de realizare cantitativă detaliat pe obiective, se prezintă în tabelul de mai jos:

	Nr. acțiuni	Realizate		Parțial realizate		Nerealizate	
		nr.	%	nr.	%	nr.	%
Obiectivul I	23	13	56,5	5	21,7	5	21,7
Obiectivul II	35	16	45,7	7	20,0	12	34,3
Obiectivul III	36	18	50	7	19,4	11	30,5
Total	94	47		19		28	

Astfel, gradul de realizare al Planului de acțiuni al SDSC 2018-2020 pentru cele trei obiective prezintă un nivel de circa 50 la sută în raport cu cele planificate:

Obiectivul I - realizat **56,5%**, Obiectivul II – **45,7%**, Obiectivul III – **50,0%**

4. Principalele activități realizate și rezultatele obținute:

Cea mai importantă schimbare pentru organizațiile societății civile din Republica Moldova în ultimul an al Strategiei a fost **adoptarea Legii cu privire la organizații necomerciale nr.86/2020**. Noua Lege reglementează și substituie *Legea cu privire la asociațiile obștești* din 1996 și *Legea cu privire la fundații* din 1999 și aduce mai multe îmbunătățiri domeniului dat: simplifică procedura de înregistrare, elimină taxa de înregistrare, elimină restricțiile de asociere pentru unele categorii de persoane, introduce un sistem flexibil al organizării interne, inclusiv posibilitatea proiectării individuale a structurii de administrare internă.

Conform unor rapoarte, sectorul OSC din Republica Moldova prezintă o ușoară îmbunătățire, menționând printre schimbările semnificative adoptarea **Legii cu privire la organizații necomerciale** și elaborarea unui mecanism unic de finanțare a OSC-urilor din bugetul de stat, care va deveni aplicabil odată cu aprobarea proiectului hotărârii Guvernului **privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă directă a proiectelor organizațiilor necomerciale**, care se află la ultimele etape de legiferare.

Finanțarea OSC-urilor din bugetul de stat a crescut în 2019 (peste 3 milioane de euro pentru proiecte și 390 mii euro prin mecanismul de desemnare procentuală). În 2020 finanțarea primită prin desemnarea procentuală a înregistrat prima scădere (-17%) de la instituirea mecanismului. Partenerii internaționali au majorat bugetele programelor de finanțare a OSC-urilor locale (peste 20 de milioane de euro pentru programe începute în 2019-2020 doar din partea UE).

Perioada pandemiei de COVID-19 a fost și este în continuare o provocare și o etapă dificilă pentru OSC-uri, determinată de restricționarea libertății de întrunire și libertății de circulație, însă treptat s-a reușit adaptarea la noile condiții de activitate și promovarea în continuare a agendelor de intervenție pe diverse domenii pe care le susțin.

4.1. Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice.

În scopul dezvoltării **mechanismului instituțional de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă** în procesele de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice, precum și în baza bunelor practici din țările occidentale, la nivel de Guvern a fost instituită o structură responsabilă de cooperarea cu societatea civilă. Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr.915/2018 în cadrul Cancelariei de Stat a fost creată subdiviziunea „Direcția secretariate permanente”. Regulamentul aprobat al Direcției stabilește atribuții, inclusiv privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. În 2019, în

cadrul Direcției a fost angajată o persoană care asigură conlucrarea cu societatea civilă, cu atribuții stabilite în fișa de post aprobată.

În contextul modificărilor de optimizare a structurii Cancelariei de Stat, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.763/2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat, „*Direcția secretariate permanente*” a fost redenumită în „*Direcția coordonare în domeniul dreptului omului și dialog social*”, menținând printre atribuțiile principale stabilite și cele ce se referă la asigurarea cooperării cu societatea civilă.

Inițial, un rol important în ceea ce privește facilitarea dialogului cu societatea civilă l-a realizat **activitatea Consiliului Național pentru Participare (CNP)**. Prin intermediul CNP, conform mandatului acestuia prevăzut de Hotărârea Guvernului nr.11/2010 cu privire la crearea Consiliului Național pentru Participare, *s-a asigurat promovarea unui parteneriat strategic viabil între autoritățile publice, societatea civilă și sectorul privat* prin participarea părților interesate la identificarea și realizarea priorităților strategice de dezvoltare a țării, precum și la monitorizarea implementării Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Pe parcursul anului 2018 au avut loc 9 ședințe ale CNP, în cadrul cărora au fost abordate diverse subiecte, cum ar fi: elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2030”, educația timpurie, promovarea politicilor sociale privind adopția, dezvoltarea antreprenoriatului social etc. Mandatul membrilor CNP a expirat în aprilie 2019, și activitatea Consiliului nu a mai fost revigorată.

Pe parcursul anului 2018, Cancelaria de Stat a beneficiat de asistența Consilierului UE de nivel înalt pe domeniul societății civile, în cadrul *proiectului UE „Asistență pentru implementarea Misiunii Înaltilor Consilieri ai Uniunii Europene pentru Republica Moldova”*. Cu suportul proiectului vizat, la 25.05.2018 a fost organizat un eveniment cu genericul „*Transparența decizională*”, în scopul de a examina nivelul de cooperare a autorităților publice centrale cu societatea civilă și de a identifica provocările pe această dimensiune, dar și cele mai optime soluții pentru depășirea acestora. În cadrul evenimentului au fost prezentate experiențele și cele mai bune practici europene în ceea ce privește participarea societății civile în procesul decizional, precum ar fi cele din Letonia și România. În totalizare, a fost recomandată necesitatea consolidării platformelor de dialog existente pentru consultări publice, dar și o implicare mai activă a tuturor părților interesate.

În aceeași perioadă, Cancelaria de Stat a realizat un *sondaj de opinie privind monitorizarea și evaluarea percepției societății civile privind transparența și participarea la procesul decizional* prin intermediul platformei guvernamentale www.particip.gov.md. Au fost recepționate 167 de răspunsuri din partea cetățenilor, organizațiilor necomerciale, autorităților publice și mediului privat, însoțite de un șir de propuneri, menite să contribuie la eficientizarea portalului guvernamental.

Prin intrarea în vigoare la 28.10.2018 a modificărilor la art.16¹ „*Răspunderea pentru nerespectarea transparenței în procesul decizional*” al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, (introduse prin Legea nr.161/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative), conform cărora „*Persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere contravențională în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova*”, s-a asigurat o responsabilizare mai bună a autorităților pentru implementarea adecvată a principiului transparenței atât la nivel central, cât și cel local.

În aprilie 2019 a fost lansat *Proiectul Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova* (în valoare de circa 3 milioane de euro), finanțat de Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer (KAS), prevăzut pentru acordarea suportului financiar și tehnic organizațiilor Societății Civile care își desfășoară activitatea în afara orașului Chișinău și implică cetățeni în soluționarea problemelor comunității. Proiectul este implementat în parteneriat cu Asociația pentru Politică Externă (APE), în regiunea Centru, Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT), în regiunea Sud, Centrul Analitic Independent Expert-Group, în regiunea Nord și Asociația Obștească Centrul European Pro-Europa din Comrat, în UTA Găgăuzia și raionul Taraclia. Obiectivul general al Proiectului vizat este de a contribui la dezvoltarea implicării civice la nivel local și consolidarea dezvoltării locale prin activități de consultanță, instruire și capacitate a comunităților.

În vederea relansării dialogului și instituirii unui mecanism nou de cooperare cu societatea civilă, în decembrie 2019 a avut loc I ședință de constituire a *Platformei consultative a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul RM*. Platforma activează ca un organ consultativ format din reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, mediului de afaceri și academic, care contribuie la evaluarea obiectivă și soluționarea problemelor stringente cu care se confruntă societatea.

Totuși, un rol tot mai activ l-a obținut în ultima perioada Platforma Națională a Forumului Societății Civile din Parteneriatul Estic fiind o structură neinstituționalizată și apolitică, contribuind la promovarea valorilor Uniunii Europene și a procesului de implementare a Acordului de Asociere RM-UE, precum și Consiliul ONG-urilor - organ reprezentativ neformal, desemnat de către Forumul ONG din Republica Moldova, pentru a contribui la consolidarea eforturilor ONG-urilor în promovarea dezvoltării societății civile în Republica Moldova.

În scopul realizării obiectivelor ce țin de guvernarea deschisă, în conformitate cu prevederile *Strategiei privind reforma administrației publice pentru anii 2016-2020*, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.911/2016, prin Ordinul Cancelariei de Stat nr.305-A din 13.04.2018 a fost creat *Comitetul de coordonare pentru o Guvernare Deschisă*, compus din 8 membri, având un număr egal de reprezentanți din partea Guvernului și societății civile. Această structură are misiunea de a elabora propuneri și recomandări privind implementarea principiilor unei guvernări transparente, măsuri care se impun tuturor statelor membre ale Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă, din care face parte și Republica Moldova. De la începutul activității, Comitetul s-a întrunit în 11 ședințe (7 ședințe în 2020), cu participare și contribuție activă în vederea promovării/implementării principiilor unei guvernări deschise, ceea ce presupune acces liber la informații și încredere în instituțiile publice. Raportul privind rezultatele implementării Planului de acțiuni pentru o guvernare deschisă pentru anii 2019-2020 și pașii următori pentru co-crearea unui nou plan de acțiuni pentru următoarea perioadă au fost plasate pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat la rubrica „Domenii de competență – Guvernare deschisă”;

Cancelaria de Stat a elaborat Raportul de auto-evaluare privind implementarea Planului de acțiuni pentru o guvernare deschisă pe anii 2019-2020, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1172/2018 pentru a monitoriza progresele tuturor planurilor de acțiuni, pentru a se asigura că toate guvernele își

îndeplinesc angajamentele asumate.¹ Planul de acțiuni pentru o guvernare deschisă pe anii 2019-2020 se axează pe 4 obiective principale și conține 6 grupuri de angajamente cheie, care includ 29 de acțiuni. Temele majore din acest plan de acțiuni acoperă accesul la informație și promovarea utilizării datelor deschise de către cetățeni, consolidarea mecanismelor de colaborare cu societatea civilă și dezvoltarea serviciilor centrate pe cetățean. Angajamentul inovator din cel de-al patrulea plan a preconizat implicarea diasporei moldovenești în procesele de luare a deciziilor. Astfel, s-a constatat că nivelul de implementare al celor 4 obiective din Planul de acțiuni către finele perioadei, prezenta o proporție de 45% acțiuni realizate, 49% acțiuni în proces de realizare, 6% acțiuni nerealizate.

La capitolul ce vizează *Consolidarea capacităților de colaborare a autorităților publice și OSC* în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a implementării politicilor publice, precum și de stimulare a participării OSC în procesul decizional, **Academia de Administrare Publică**, pe parcursul perioadei 2018-2020 a organizat:

- ✓ 2 cursuri de instruire pentru funcționarii publici debutanți cu tematica „Transparența decizională și accesul la informație”, în cadrul cărora au fost predate câte 4 ore academice la fiecare curs. Beneficiari - 50 funcționari publici;
- ✓ 3 cursuri de instruire pentru funcționarii publici din autoritățile publice centrale cu tematica „Elaborarea și evaluarea politicilor publice”, în cadrul cărora au fost predate câte 40 ore academic la fiecare curs, cu participarea a circa 70 de beneficiari;
- ✓ 5 cursuri de dezvoltare profesională, cu instruirea a 122 de funcționari din administrația publică centrală;
- ✓ 3 programe de instruire la comanda de stat pentru a.2020, cu aspecte privind: Asigurarea transparenței în procesul decizional (24 ore, curs de 3 zile); Elaborarea și evaluarea politicilor publice, (40 ore, curs de 5 zile); Planificarea strategică și operațională în administrația publică (40 de ore, curs de 5 zile);
- ✓ prin Chestionare de evaluare a eficienței instruirii la distanță, elaborate de AAP au fost evaluate competențele tuturor participanților la cursuri.

În perioada 22-28 iulie 2020, Cancelaria de Stat în parteneriat cu Centrul pentru Antreprenoriat și Politici Economice și Academia de Advocacy din România a organizat on-line cursul de instruire „*Consultări publice - instrument eficient de asigurare a transparenței decizionale*”, dedicat în special responsabililor de coordonare a procesului de consultare publică cu societatea civilă din cadrul autorităților publice centrale. Instruirea a avut drept scop prezentarea bunelor practici și standardelor aplicate la nivel european în procesul de consultare cu părțile interesate.

În scopul *dezvoltării mecanismelor de stimulare a participării populației la procesul decizional*, autoritățile administrației publice la nivel central și local au lansat și implementat un șir de acțiuni, precum:

- ✓ **MSMPS** a dezvoltat Conceptul de consultare a vârstnicilor la nivel local și a mobilizatorilor comunitari în vederea incluziunii sociale a persoanelor în etate. În context, a fost creată *Rețeaua mobilizatorilor comunitari*, care are drept obiectiv oferirea suportului vârstnicilor.

---

¹ Angajamentele Guvernului Republicii Moldova pentru un Executiv mai deschis și mai transparent, mai responsabil și mai eficient, au fost exprimate încă din anul 2012, în cadrul reuniunii anuale a Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă și au fost reflectate prin cele patru planuri de acțiuni aprobate până în prezent. Implementarea acestora a accelerat procesul de deschidere a datelor publice, modernizarea serviciilor publice prin valorificarea potențialului tehnologic și al inovațiilor, încurajarea dialogului și colaborarea permanentă între instituțiile publice și societatea civilă.

- ✓ a realizat 5 ateliere de instruire pentru autoritățile publice centrale și locale, privind integrarea îmbătrânirii în strategiile de dezvoltare, consultarea vârstnicilor la nivel local, susținerea inițiativelor de voluntariat și crearea organizațiilor de susținere reciprocă a vârstnicilor;
- ✓ a elaborat *Conceptul programului de voluntariat pentru vârstnici*, în baza experiențelor internaționale și naționale, care prevede strategiile de implicare a vârstnicilor în activități de voluntariat;
- ✓ MECC, pentru a asigura participarea tinerilor în procesul decizional la nivel local, a dezvoltat și a pus în aplicare un *mecanism de stimulare a implicării tinerilor* în planificarea și elaborarea bugetelor pe componenta tineret la nivel local. Acest instrument de participare este implementat în 23 raioane prin intermediul Rețelei Naționale a Consiliilor Locale ale Tinerilor și cu suportul metodologic și financiar al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.
- ✓ Cancelaria de Stat în parteneriat cu Agenția de Guvernare Electronică și Fundația „Youth Development for Innovation” a desfășurat în perioada martie – mai 2018 o campanie națională pentru promovarea datelor deschise, cu genericul „*Tu știi ce face Guvernul tău?*”. În cadrul campaniei au fost organizate mai multe vizite de lucru la autoritățile publice și sesiuni de informare în universități, cu scopul de a arăta beneficiile datelor deschise și de a încuraja autoritățile să asigure accesul la date, pentru a spori nivelul de încredere al cetățenilor în instituțiile publice.
- ✓ La nivel local au fost organizate circa 45 de evenimente de stimulare a participării/implicării populației la procesul decizional, cele mai active unități teritorial-administrative fiind raionul Cahul, Cantemir, Strășeni, Anenii Noi, Râșcani, Rezina, mun.Bălți;
- ✓ MAI, prin ordin intern a dispus crearea *Consiliului Civil pe lângă Ministerul Afacerilor Interne*, cu scopul de reprezentare a intereselor societății, de sporire a interacțiunii dintre societatea civilă și subdiviziunile structurale ale MAI, și majorării gradului de responsabilitate a subdiviziunilor structurale ale MAI față de societatea civilă;
- ✓ Pe parcursul anului 2020 MAI a organizat circa 370 de activități cu participarea reprezentanților societății civile, parteneri de dezvoltare pe domenii cum ar fi: dezvoltarea cooperării între autoritățile de frontieră pe probleme de interes comun; violența în familie; gestionarea riscurilor și a situațiilor de criză legate de securitate; amendarea cadrului normativ aferent domeniilor de competență ale MAI; investigarea infracțiunilor etc.
- ✓ MADRM, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr.444/2020 *Cu privire la instituirea mecanismului de coordonare a activităților în domeniul schimbărilor climatice*, a asigurat includerea a doi reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale de mediu (desemnați de Consiliul Național al ONG-urilor de Mediu) în componența *Comisiei naționale privind schimbările climatice*;
- ✓ În vederea consolidării cooperării cu societatea civilă și alte organizații, Biroul Migrație și Azil asigură participarea la procesul decizional al Biroului a ONG-urilor active;
- ✓ Agenția Relații Interetnice, la fel, încurajează includerea în diferite grupuri de lucru a reprezentanților ONG, care au tangență cu domeniile de competență ale Agenției. În cadrul Agenției activează 3 grupuri de lucru responsabile de implementarea politicilor în domeniul relațiilor interetnice, create prin ordin intern, în care au fost incluși lideri ai ONG.

În vederea *consolidării cadrului normativ în domeniul transparenței decizionale*, precum și *dezvoltarea de noi instrumente pentru garantarea transparenței activității*, la toate nivelurile au fost implementate/desfășurate următoarele inițiative:

- ✓ A fost asigurată lansarea *Registrului de stat al actelor locale (RSAL)*, odată cu intrarea în vigoare la 28.10.2018 a prevederilor art.10² al Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală, introduse prin Legea nr.161/2016. Conform legislației, autoritățile administrației publice locale sunt obligate să includă în *Registrul de stat al actelor locale* deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, dispozițiile primarului și ale președintelui raionului, actele pretorului, alte acte ale autorităților publice locale.
Către finele anului 2020, în *Registrul de stat al actelor locale* au fost publicate circa 211797 acte administrative, iar în anul 2019 - publicate 295 338 acte.
- ✓ Pe parcursul anului 2018, cu suportul proiectului UE „*Misiunea Înalților Consilieri UE pentru Republica Moldova 2016-2018*”, Cancelaria de Stat a organizat instruirii în domeniul transparenței decizionale, precum și eficientizării mecanismelor de dialog între Guvern și societatea civilă, atât pentru reprezentanții APC, cât și pentru reprezentanții societății civile, inclusiv în cadrul ședințelor ordinare ale CNP-ului.
- ✓ La 28.10.2018 au intrat în vigoare prevederile Legii nr.161/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost introduse modificări la art.16¹ „*Răspunderea pentru nerespectarea transparenței în procesul decizional*” al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, conform căroră „*Persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere contravențională în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova*”. Astfel, prin respectarea acestor prevederi se va asigura o mai bună responsabilizare a autorităților pentru implementarea adecvată a principiului transparenței atât la nivel central, cât și cel local.
- ✓ Cu suportul proiectului UE „*Reforma administrației publice*” a fost realizat un studiu amplu cu privire la „*Transparență și responsabilizare în administrația publică*”, care vine cu recomandări vizând accesul la informație, accesul la servicii publice, consultări publice în procesul de luare a deciziilor, funcționarea regimului răspunderii publice, responsabilitatea Guvernului față de Parlament și de public.
- ✓ Centrul de Antreprenoriat și Politici Economice (CAPE) în comun cu Agenda națională de business au realizat un studiu privind modul de aplicare a cerințelor de transparență în procesul legislativ al Parlamentului, ale cărui recomandări au fost prezentate în cadrul *Forumului „Consolidarea procesului consultativ instituțional și supraveghere publică în Moldova”* din 11 decembrie 2019.
- ✓ Prin indicația Cancelariei de Stat nr.29-04-243 din 15.01.2020, a fost reanimată activitatea colegilor consultative ale ministerelor și altor autorități administrative centrale, în conformitate cu prevederile art.33 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. APC au asigurat organizarea, pe parcursul lunii februarie 2020, a ședințelor lărgite ale colegiilor acestora, la care au fost puse în discuții raportul de activitate pe anul 2019 și planul de acțiuni pe anul 2020, inclusiv cu reprezentanții societății civile;
- ✓ În perioada 2018-2020 ministerele și autoritățile administrative centrale au actualizat procedurile interne referitoare la transparența în procesul decizional, au desemnat responsabili de coordonarea procesului de consultare publică cu societatea civilă, au instituit linia telefonică instituțională de informare a societății civile, au publicat lista organizațiilor

neguvernamentale pe domeniile de activitate pe paginile web oficiale ale instituțiilor la compartimentul dedicat transparenței decizionale;

Conform prevederilor cadrului normativ, Legii nr.100/2017 privind actele normative și Hotărârii Guvernului nr.610/2018 privind Regulamentul de activitate al Guvernului, la baza activității de legiferare a actelor normative stă și principiul asigurării transparenței, publicității și accesibilității, care clarifică anumite aspecte privind participarea societății civile la elaborarea actelor normative și la dezbaterile acestora în procesul de consultare/avizare. Totodată, sunt reglementate și aspectele procedurale privind inițierea elaborării, avizarea/expertizarea, definitivarea, examinarea și acceptarea/aprobarea acestor proiecte în cadrul ședințelor secretarilor generali de stat și ale Guvernului, modul de eliminare a divergențelor pe marginea proiectelor etc.

Pe parcursul anului 2020 au fost desfășurate **52 de ședințe ale Guvernului** (în a.2019 – 42 de ședințe, iar în a.2018 - 46). Ședințele Guvernului au fost transmise on-line, iar proiectele ordinelor de zi, a actelor propuse examinării, precum și extrasul din procesul-verbal al ședințelor respective au fost publicate pe pagina web oficială a acestuia.

La fel, ordinele de zi și procesele-verbale ale celor 53 ședințe ale secretarilor generali de stat al ministerelor, desfășurate în anul 2020 (respectiv 45 – în anul 2019 și 18 ședințe în anul 2018), au fost plasate pe pagina web oficială a Cancelariei de Stat la compartimentul special dedicat acestora.

În acest sens, este de menționat, că dacă un angajament presupune aprobarea cadrului normativ, proiectul de act normativ este plasat pentru consultări publice pe portalul www.particip.gov.md. Pe parcursul anului 2020, Cancelaria de Stat, în calitate de autoritate care monitorizează respectarea de către autoritățile publice centrale a prevederilor privind transparența în procesul decizional, a asigurat dezvoltarea [particip.gov.md](http://www.particip.gov.md) într-o versiune mai interactivă și ajustată pentru a spori și eficientiza participarea populației la luarea deciziilor, a diminua costurile de colectare și procesare a informațiilor aferente actelor normative consultate și a furniza un mecanism de monitorizare și administrare în timp real a proceselor de consultare a actelor normative.

Reieșind din datele statistice, furnizate de către portalul www.particip.gov.md, se atestă o pondere de 90% (în creștere cu 3 p.p. față de anul 2019) privind raportul dintre numărul proiectelor de acte normative publicate pe parcursul anului 2020 și numărul proiectelor aprobate în aceeași perioadă.

4.2. Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile.

Unul dintre obiectivele specifice ale Strategiei vizează **stimularea populației și a sectorului privat privind susținerea societății civile**. În acest sens, conform Planului de acțiuni sunt stabilite următoarele obiective:

- *perfecționarea mecanismului de redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și asigurarea funcționării acestuia;*
- *eficientizarea mecanismului de deducere a donațiilor; reglementarea și stimularea dezvoltării antreprenorialului social.*

În perioada anilor 2018-2020 întru **perfecționarea mecanismului de redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și asigurarea funcționării acestuia**, au fost implementate un șir de activități:

- Prin Hotărârea Guvernului nr.8/2019 au fost introduse modificări la Regulamentul cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1286/2016, în scopul eliminării unor neclarități și divergențe apărute în proces de punere în aplicare a mecanismului;
- La 18.09.2019, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a organizat un *atelier de instruire pentru facilitarea aplicării mecanismului de desemnare procentuală (Legea 2%)*. Scopul atelierului a urmărit sporirea capacităților OSC pentru valorificarea beneficiilor Legii 2%. În 2019 CRJM a elaborat și publicat Ghidul pentru organizațiile societății civile privind aplicarea mecanismului de desemnare procentuală Legea 2%.
- În același timp, a fost instituit site-ul oficial: www.2procente.info, pe paginile căruia sunt clar reflectate modalitatea, mecanismul, etapele, beneficiarii și **beneficiile aplicării a 2%**;

În decembrie 2020 Centrul de Resurse Juridice din Moldova a elaborat Raportul „Doi ani de implementare a mecanismului 2% în Republica Moldova”, iar în februarie 2021 Raportul „Stop cadru: trei ani de la implementare a mecanismului 2% în Republica Moldova”. Conform Raportului CRJM de implementare a mecanismului 2% în Republica Moldova în 2020, *al treilea an de desemnare procentuală*, 731 de organizații necomerciale (634 asociații, fundații și instituții private și 97 de culte religioase și părți componente) s-au înregistrat în Lista beneficiarilor 2%. Numărul de organizații participante la mecanismul 2% a crescut cu 23% față de 2018, când s-au înregistrat 594 de organizații necomerciale (511 asociații, fundații și instituții private și 83 de culte religioase și părți componente).

Din numărul total de organizații înregistrate în Lista beneficiarilor 2%, 504 (circa 70%) au primit desemnări procentuale, 85% (427) fiind organizații neguvernamentale (ONG-uri), iar circa 15% (77) – entități religioase, înregistrând un rezultat similar cu 2018.

Statistica primilor trei ani de implementare a mecanismului 2% arată că mecanismul 2% este încă la o fază incipientă și că potențialul său este destul de mare. În 2019, doar 2,8% dintre contribuabilii care aveau dreptul de a desemna au ajuns să-și exercite acest drept și doar 9% din suma totală posibilă de a fi redirecționată procentual a fost direcționată. În total, timp de 3 ani de la implementarea mecanismului 2%, organizațiile au primit suma de MDL 16 143 952,26.

Pentru *eficientizarea mecanismului de sponsorizare, filantropie și de deducere a donațiilor:*

- în anul 2018 Centrul CONTACT în colaborare cu ECNL a creat un grup de lucru a ONG-urilor pentru promovarea filantropiei. În cadrul grupului au fost realizate studii despre funcționarea legislației în acest domeniu. La 26.06.2018 a fost organizată masa rotundă cu participarea reprezentanților MJ și MF, ONG-urilor, donatorilor la care a fost prezentate recomandările grupului de lucru cu privire la modificarea legislației în domeniului filantropiei. În octombrie 2018 MJ a anunțat despre inițierea elaborării proiectului de lege privind modificarea Legii nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare. La 11.04.19, a fost organizată o masă rotundă care a implicat mai multe ONG-uri cu privire la inițierea modificării legale cu examinarea mai multor propuneri și s-a decis că centrul CONTACT va cuprinde noile propuneri din proiectul de lege și le va expedia MJ. În termenul acordat pentru transmiterea propunerilor de intervenții nu a fost recepționată nici o propunere. Cadrul normativ nu a fost modificat.
- în 2019, Centrul CONTACT, a constituit Platforma pentru dezvoltarea și promovarea filantropiei în Republica Moldova. Misiunea platformei create, este de a contribui la promovarea și dezvoltarea filantropiei în Republica Moldova.
- în iulie 2020 Platforma pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei a elaborat un *Studiu de analiză a situației filantropice din țară în contextul pandemiei Covid-19*. În octombrie 2020, membrii Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în RM, alături de experți din domeniu și partenerii de dezvoltare, au prezentat *Codul de Etică și Conduită a sectorului Filantropiei și Sponsorizării*.
- Totodată, 10.09.2018 a intrat în vigoare HG nr.693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit. Modul de deducere în scopuri fiscale a donațiilor efectuate în scopuri filantropice sau de sponsorizare este reglementat de prevederile pct.57-65 ale Anexei nr.1 la Hotărârea menționată. Urmare a adoptării normelor în cauză au fost excluse neclaritățile existente anterior vis-a-vis de modul de confirmare documentară a cheltuielilor suportate pentru efectuarea donațiilor. La fel, prin Legea nr.302/2018 au fost efectuate ajustări la art.21 alin.(4) din Codul fiscal. Amendamentul efectuat exceptează persoanele care fac o donație sub formă de mijloace bănești în scopuri filantropice și de sponsorizare potrivit art. 36 alin. (2) din Codul fiscal, de a fi calificate drept persoane care au obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate.

În scopul reglementării și stimulării dezvoltării antreprenoriatului social:

- A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr.1165/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenorial Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenorial social. Prin ordinul Ministerului Economiei și Infrastructurii nr.130/2019 a fost instituită *Comisia Națională pentru antreprenorialul social*, care și-a inițiat activitatea la 13 iunie 2019.

Pe parcursul funcționării Comisiei menționate, au fost convocate 3 ședințe de lucru (la data de: 13.06.2019, 17.09.2019 și 23.06.2020). În scopul asigurării realizării prevederilor

Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei în cauză, a fost instituit Grupul de lucru pentru analiza activității persoanelor juridice cu statut de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție.

- Cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”, implementat de către GIZ Moldova a fost elaborat și prezentat *Studiul privind analiza situației actuale și provocările în ceea ce privește dezvoltarea antreprenoriatului social în RM.*
- La 27 septembrie 2019, la Chișinău, în cadrul Centrului de instruire Keystone, s-a desfășurat cea de-a V-a ediție a *Conferinței naționale pentru antreprenoriatul social*, dedicat evaluării impactului întreprinderilor sociale, promovării bunelor practici și dezvoltării economiei sociale în RM;
- Cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”, implementat de către GIZ Moldova, pe parcursul anului 2020, a fost elaborat proiectul Programului național pentru dezvoltarea antreprenoriatului social în Republica Moldova, care înglobează un plan de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2021-2025. Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național pentru dezvoltarea antreprenoriatului social în Republica Moldova anii 2021 -2025 este la etapa de avizare/consultare publică. Potrivit Planului de acțiuni aferent (în iunie 2021), este prevăzută elaborarea unui Program de susținere și încurajare a antreprenoriatului social, care va fi implementat de ODIMM. În acest scop, în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 (nr.258/2020), este prevăzută suma de 1 000,0 mii lei.
- Pe pagina electronică oficială a Ministerului Economiei și Infrastructurii a fost creată o pagină informativă dedicată domeniului antreprenoriatului social, unde pot fi găsite date aferente cadrului normativ în vigoare ce reglementează activitatea dată, precum și informații utile privind studiile/rapoartele elaborate pe domeniu și procesele verbale ale Comisiei Naționale pentru antreprenoriat social.
- Au fost organizate un șir de instruirii pentru reprezentanții autorităților publice și societății civile – (i) 28-29 septembrie 2018, *Seminar de consolidare a capacităților de punere în aplicare a noului cadru juridic care definește sectorul terțiar și afacerile sociale în Italia, precum și susținerea părților interesate în definirea măsurilor de sprijin pentru stimularea economiei sociale în Moldova*, cu participarea reprezentanților APC; (ii) 22-25 octombrie 2018, *Vizită de studiu în Regiunea Veneto din Italia*, cu participarea reprezentanților Oficiului Prim - ministrului; reprezentanților APC, Camerei de Comerț și Industrie; Biroului de relații cu diaspora; Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii; reprezentanților societății civile, (iii) 19 octombrie 2018, *Atelierul de lucru între părțile interesate la nivel regional în domeniul întreprinderilor sociale, privind „Schimbul bunelor practici” și „Identificarea domeniilor de intervenție (nișe politice) pentru a facilita investițiile orientate spre impact în întreprinderile sociale din RM”*; (iv) 27.11.2018, participare la cea de-a IV-a ediție a *Conferinței Naționale pentru Antreprenoriat Social*, (v) lunile februarie și martie 2019, instruire cu tematica *„Economie și întreprindere socială ”*, în cadrul Programului La Mobilită internazionale del Lavoro ; (vi) 27-31 mai 2019, *Vizita de studiu în Italia (Roma și Bologna)* în cadrul Programului La Mobilită internazionale del Lavoro, cu participarea reprezentanților APC și reprezentanților societății civile; (vii) iunie 2019, România (Iași), *Vizita de studiu*

privind dezvoltarea antreprenoriatului social, cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice” ;

- În septembrie 2020, în scopul dezvoltării potențialului tinerilor de a dezvolta sectorul antreprenoriatului social, de către Fundația „Alături de Voi” România în parteneriat cu Asociația de Cooperare Transfrontalieră „Euroregiunea Dunărea de Jos” din România, Fundația „Ecolul Cernobilului” din R. Moldova, Agenția de Cooperare Transfrontalieră și Integritate Europeană din R. Moldova și Asociația „Noua generație” din Ucraina, a fost lansat proiectul strategic de dezvoltare a antreprenoriatului social în rândul tinerilor: „EU4Youth – Social Innovation Impact – a strategic partnership!”. Evenimentul a avut loc la Academia de Studii Economice și au participat actori importanți din administrația publică centrală și locală, din mediul academic și din mediul non-guvernamental. Proiectul, cu o durată 34 de luni, pe lângă alte multe activități, prevede înființarea a 4 Laboratoare de Inovație Socială în Chișinău, Cahul, Cantemir și Ismail conectate cu Academia ADV din Iași, România. Prin aceste laboratoare, peste 1500 de tineri și cadre didactice, vor beneficia de formare și informare în domeniul antreprenoriatului social.
- Exercițiul de evaluare ex-post privind implementarea prevederilor Cap.VI al Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (introdus prin Legea nr.223/2017, urmează a fi efectuat după o perioadă de activitate a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social de 3 ani (la finalul anului 2021).

La capitolul **sporirea accesului și participarea societății civile la implementarea politicilor publice prin intermediul contractării sociale, ajustării mecanismului de contractare directă a serviciilor și lucrărilor publice de către OSC**, consolidării capacităților și promovării bunelor practici în domeniul contractării sociale pe parcursul perioadei 2018-2019 au fost realizate următoarele activități:

Pe parcursul anilor 2018, 2019, 2020 MSMPS a contractat Serviciul liniei telefonice de încredere adresate femeilor, victime a violenței în familie, gestionat de **Centrul Internațional La Strada** prin intermediul procedurii de achiziții publice. Astfel, resursele financiare pentru asigurarea funcționalității acestui tip de serviciu au constituit: *în a.2018- 980,0 mii lei, în a.2019 - 911,8 mii lei; a. 2020 - 952,8 mii lei. Pentru a. 2021 au fost planificate resurse în valoare de 817,2 mii lei.*

În corespundere cu *Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciului de asistență telefonică gratuită pentru persoanele cu dizabilități și Standardele minime de calitate, aprobat prin HG nr.198/2019*, MSMPS a contractat AO Keystone Moldova în calitate de prestator pentru desfășurarea serviciului de asistență telefonică gratuită, în scopul prevenirii și reducerii situațiilor de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități.

Pentru serviciu acordat, în anul 2019, au fost alocați din bugetul de stat 468,3 mii lei, iar pentru 2020 au fost aprobați 771,6 mii lei.

Pentru anul 2020 MSMPS a contractat Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii 116 111, care este prestat de AO „CNFACEM”. În acest sens au fost alocate resurse financiare din bugetul de stat în cuantum de 846 000 lei.

Cu suportul Reprezentanței IM SWEDISH DEVELOPMENT PARTNER, organizația non-guvernamentală FEDRA RM implementează Proiectul „*Servicii mai bune în autism*”, prevăzut pentru perioada anilor 2019-2021, care are ca scop protecția socială a copiilor cu autism și familiilor lor, prin activități de lobby și advocacy, promovarea drepturilor acestora, sensibilizare și conștientizare în probleme legate de autism.

În noiembrie 2020, Asociația Obștească „Institutum Virtutes Civilis” (IVC) și Centrul European Pentru Legislație Non-profit (ECNL) în parteneriat MSMPS, MF, Agenția Achiziții Publice au lansat un proces de discuții pe marginea prevederilor legislației naționale cu privire la contractarea serviciilor sociale de la prestatori OSC cu genericul „*Contractarea serviciilor sociale – situația în domeniu și lansarea propunerilor de modificare a legislației în domeniu*”. S-a discutat despre necesitatea efectuării modificărilor în acest domeniu, astfel încât serviciile sociale oferite de către organizațiile non-guvernamentale să poată fi contractate de către stat în beneficiul cetățenilor care au cea mai mare nevoie de acestea.

Pe parcursul anului 2020 au fost realizate mai multe interviuri cu reprezentanți ai APL de nivelul I și II, organizații necomerciale, care prestează servicii sociale și au trecut prin procedura de contractare și care confirmă necesitatea îmbunătățirii legislației naționale pe segmentul vizat.

A fost elaborată o notă analitică cu privire la contractarea serviciilor sociale în RM. Au fost realizate consultări publice cu reprezentanții OSC și reprezentanții APC privind amendamentele legislative, care urmează a fi definitive și promovate conform legislației, pe parcursul anului 2021.

În vederea *creării mecanismelor pentru susținerea OSC de către stat* :

La 20.11.2019, Cancelaria de Stat în parteneriat cu Asociația „Institutum Virtutes Civilis” (IVC), Centrul European pentru Legislație Non-profit (ENCL) și reprezentanți ai societății civile, a experților internaționali și altor părți interesate, a organizat ședința de consultare pe marginea dezvoltării și îmbunătățirii mecanismelor de finanțare directă a proiectelor OSC din bugetul de stat.

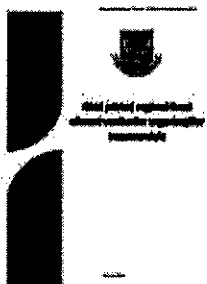
Urmare acestui eveniment precum și având la bază Studiul realizat de către IVC și ENCL pe marginea finanțării OSC-urilor în RM, a fost elaborat proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea *Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă directă a proiectelor organizațiilor necomerciale*, care are drept scop uniformizarea condițiilor și procedurilor de finanțare din bugetul de stat a astfel de proiecte.

De asemenea, în iunie 2020 a fost adoptată *Legea Parlamentului nr.86 cu privire la organizațiile necomerciale* (în vigoare din 27 august 2020), concomitent fiind abrogate Legea nr.837/1996 cu privire la asociațiile obștești și Legea nr.581/1999 cu privire la fundații. Noua lege simplifică procedura de înregistrare a ONG-urilor, elimină multe restricții nejustificate pentru a fi membru sau parte a organelor de administrare ale ONG. Conform noilor reglementări (art.5) *sprijinul financiar acordat de stat se realizează prin finanțare nerambursabilă, contractare de lucrări și servicii sau prin finanțare cu destinație specială*. Un impact important al noilor modificări vizează regulile privind acordarea statutului de utilitate publică (atribuit prin decizia Comisiei de certificare, pe un termen de 5 ani) și aplicarea mecanismului desemnării procentuale, precum și utilizarea mijloacelor financiare obținute în urma acesteia. Conform noilor reglementări organizația necomercială care a beneficiat de desemnării procentuale va prezenta rapoarte de utilizare a mijloacelor financiare obținute în urma desemnării procentuale, în modul stabilit de Guvern.

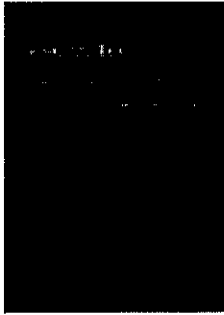
Proiectul *Regulamentului-cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă a proiectelor organizațiilor necomerciale* a fost ajustat la prevederile noii legi, și la etapa actuală se află în proces de avizare/consultare publică, conform cerințelor legislației cu privire la actele normative.

În ceea ce ține de *perfecționarea legislației fiscale aplicate organizațiilor societății civile* a fost elaborat studiul „*Analiza oportunității modificării legislației fiscale privind TVA în raport cu organizațiile societății civile (OSC) cu statut de utilitate publică*”, care cuprinde prevederile legale actuale existente în Republica Moldova în domeniul respectiv, precum și analiza practicilor internaționale privind legislația fiscală în domeniul TVA ce vizează organizațiile societății civile. Respectiv, în scopul susținerii organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică s-a recomandat identificarea și examinarea unor mecanisme eficiente de susținere, altele decât cele de natură fiscală, aplicate de către autoritățile competente în domeniu. Adițional, având în vedere că prevederile Codului fiscal nr.1163/1997 includ o serie de facilități fiscale, Ministerul Finanțelor promovează tendința de reducere a numărului acestora, inclusiv în contextul armonizării legislației naționale la legislația UE.

Cu referire la *elaborarea unui capitol separat în Codul fiscal*, care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale, acest obiectiv urmează a fi examinat pe termen mediu, în contextul angajamentelor de rescriere a Codului fiscal, acțiune (prevăzută pentru anul 2022), ce se regăsește în Planul de Acțiuni al Guvernului 2020-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.636/2019.

- ❖ În decembrie 2020 a fost publicat *Ghidul privind regimul fiscal aferent veniturilor organizațiilor necomerciale*, care are drept scop explicarea modului aplicării regimului fiscal stabilit prin art.52 din Codul fiscal pentru impozitarea veniturilor organizațiilor necomerciale și scutirea acestora de la impozitare.

- ❖ Asociația Promo-LEX în comun cu Centrul European pentru Drept Necomercial (ECNL) au elaborat *Raportul CSO Meter Evaluarea mediului de activitate al organizațiilor societății civile din statele Parteneriatului Estic*. Raportul se concentrează asupra schimbărilor produse în mediul OSC în Republica Moldova în perioada 2019-2020 și oferă recomandări pentru îmbunătățirea domeniilor asociate sectorului respectiv. Conform acestui Raport, numărul total al OSC-urilor a crescut în 2020, până la **10 966**. În a.2019 ASP a înregistrat **428** de OSC-uri, și încă **380** OSC-uri în primele 11 luni ale lui 2020. Conform Indexului Sustenabilității OSC-urilor, datele BNS arătau că în 2019, doar 26% dintre OSC-urile înregistrate au depus rapoarte financiare anuale, ceea ce poate fi considerat un indicator al OSC-urilor active. Nivelul de încredere în OSC-uri rămîne mic: 23% - în octombrie 2020, în creștere față de începutul anului 2019 (18%), dar la același nivel ca în luna mai 2018. Cel mai înalt nivel de încredere îl are biserica, cu 74%, iar OSC-urile se plasează la același nivel cu Guvernul (23%).

4.3. Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului.

În vederea ajustării cadrului normativ în domeniul voluntariatului, conform recomandărilor europene, prin Legea nr.128/2020 pentru modificarea articolului 9 din Legea voluntariatului nr.121/2010, au fost introduse norme cu caracter primar privind crearea organului responsabil de implementarea politicii statului în domeniul voluntariatului.

Modificările aduse, prevăd că modalitatea de organizarea și funcționare al acestui organ va fi stabilită, ulterior, prin aprobarea unei hotărâri de Guvern, care va determina clar misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, drepturile generale și alte chestiuni privind organizarea activității instituției respective.

În acest sens, Cancelaria de Stat cu suportul proiectului „*Srijin pentru procesul de reformă a administrației publice*”, finanțat de către Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova a elaborat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Instituției publice „*Centrul Național de Voluntariat*”, însă în perioada prevăzută, nu s-a reușit executarea, astfel urmează să se întreprindă eforturi comune pentru realizarea acestui obiectiv, inclusiv în corespundere cu prevederile Planului de acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, aprobat prin HG nr.636/2019.

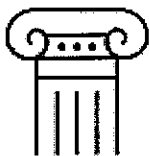
La capitolul ce tine de *promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale* ale infrastructurii de voluntariat, de menționat că la 16 decembrie 2020 a fost aprobat proiectul Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la grupurile de acțiune locală nr.915/2020, în temeiul căruia *Grupurile de Acțiune Locală au obținut dreptul de înregistrare în calitate de persoană juridică.*

- ✓ În scopul susținerii grupurilor de inițiativă ale tinerilor și implicării acestora în procesul de luare a deciziilor la nivel local, de către MECC a fost oferită consultanța, suportul logistic și metodologic necesar. În acest context, Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor, a facilitat crearea grupurilor de inițiativă ale tinerilor în 5 comunități din țară: Cantemir, Călărași, Râșcani, Șoldănești și Glodeni.
- ✓ Prin intermediul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret, a fost susținut financiar și logistic proiectul „*InterACT Amplify: împuternicirea tinerilor din mediul rural*”, astfel fiind facilitat procesul de participare la diferite grupuri de tineri, reprezentanți a 5 minorități naționale, din 15 comunități rurale vulnerabile din Moldova. În cadrul proiectului de inițiativă locală, 15 grupuri de tineri de rând cu reprezentanți din 15 primării și-au propus planuri de acțiuni locale, pentru tineret, pentru anul 2020.
- ✓ Prin intermediul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret 2020, au fost susținute următoarele proiecte:
  - 1) „*Wave Week Moldova 2020*”, (desfășurarea a 26 proiecte, circa 1120 beneficiari și participanți, implementate de către 100 de tineri absolvenți ai școlii de vară WWM 2020);
  - 2) „*IntegrACT ALUMNP*”, fortificarea a 10 grupuri de tineri, reprezentanți ai minorităților etnice;
  - 3) „*Done in 72*”, proiect focusat pe capacitatea a 12 grupuri locale de tineret în rezolvarea voluntară a 12 necesități sociale, regionale.Beneficiari direcți ai proiectelor au fost peste 5000 de persoane.
- ✓ În contextul expirării mandatului precedent al membrilor Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, au fost identificați noi membri pentru următorul mandat de 3 ani (17.01.2018- 17.01.2021).
- ✓ În perioada 01.01.2018-15.08.2020 au fost organizate 9 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost acreditate 75 de instituții gazdă a activității de voluntariat. În perioada de referință au fost oferite 1199 carnete de voluntar.

În cadrul Programului de asistență pentru dezvoltarea și consolidarea Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor, Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor a contribuit la crearea Grupurilor de inițiativă în mun.Bălți, raioanele Edineț, Criuleni în scopul creării structurilor reprezentative ale tinerilor. La fel, în raionul Fălești a fost organizată *Conferința grupurilor de inițiativă (40 participanți).*

Totodată, majoritatea evenimentelor de promovare și stimulare a activităților de voluntariat, în condițiile situației pandemice COVID-19 ale anului 2020 au fost stopate:

Ziua Monumentelor și Siturilor 2020 - program suspendat.

Pe site-ul oficial și pe pagina de Facebook a Agenției Naționale Arheologice au fost prezentate rezumatele comunicărilor pregătite pentru Sesiunea Națională de Rapoarte - *Cercetări arheologice în Republica Moldova, Campania 2019*, care urma să se desfășoare cu prilejul Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor.

Ziua Internațională a Muzeelor - program suspendat.

Totuși, MECC în colaborare cu instituțiile muzeale din țară, a organizat în perioada 16-18 mai, o serie de evenimente online, cu genericul „Muzeele pentru egalitate: diversitate și incluziune”. Instituții muzeale naționale și locale din țară - 21 la număr, s-au alăturat invitației MECC de a organiza evenimente de promovare în mediul online, asigurând astfel accesul publicului la colecțiile muzeale în perioada stării de urgență.

Ziua Națională a Portului Popular - organizată online.

Pentru a asigura o promovare mai eficientă a sărbătorii, MECC a dedicat o săptămână (22-28 iunie) celebrării evenimentului.

MECC, în colaborare cu MNEIN și CNCPPCI, a organizat o serie de activități care au fost disponibile pe rețelele sociale. Evenimentul a fost transmis în direct de către IPNA TV „Moldova 1”. La data de 28 iunie a fost difuzată în direct emisiunea „*Cu mândrie, Dor de IE*” dedicată Zilei Naționale a Portului Popular, iar pe parcursul săptămânii au fost difuzate în reluare mai multe emisiuni realizate anterior, care pun în prim plan costumul tradițional autentic. Evenimente dedicate portului tradițional au fost organizate în alte 17 localități din Republica Moldova.

Zilele Europene ale Patrimoniului (ZEP) s-au desfășurat în perioada 21 septembrie – 4 octombrie.

În contextul situației epidemiologice provocate de pandemia COVID-19, MECC a lansat o campanie de sensibilizare a publicului larg cu privire la necesitatea păstrării patrimoniului cultural, cu genericul *Arheologia patrimoniului*. Organizatorii ZEP 2020 a invitat publicul larg să descopere obiectivele de patrimoniu din preajma lor. Pentru atingerea scopului, MECC împreună cu Rezervația cultural-naturală „Orheiul vechi”, MNAM, MNIM, MNEIN, ANA și CNCPPCI, de comun cu asociațiile obștești, asociațiile de voluntari, localnici, au organizat campanii de sensibilizare în 9 localități care dețin obiective de patrimoniu de importanță națională, fiind

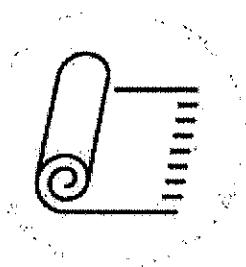

organizate sesiuni de instruire pentru publicul larg cu participarea unui număr limitat de persoane. Campania a continuat și în localitățile Văleni, Slobozia Mare, Crihana Veche, Cheile Butești, Cobani, Climăuții de Jos, Vadul lui Rașcov, Mateuți.

Totalurile Zilelor Europene ale Patrimoniului 2020 au fost difuzate la postul public de televiziune Moldova 1 duminică, 4 octombrie, ora 17:00.

La nivel național, s-au desfășurat 136 evenimente în 65 localități din 22 raioane, cu implicarea a 121 instituții.

Târgul Național al Covorului „Covorul Dorului” – a avut loc la data de 18 decembrie 2020 în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală.

Cu acest prilej, a fost vernisată expoziția „*Scoarța de Camenca – Rai de pomi și flori*” care pune în evidență tezaurul de covoare din localitățile raionului Camenca. Au fost expuse piese reprezentative din colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și a Muzeului Național de Istorie a Moldovei. În expoziție au fost incluse mai multe țesături: *scoarțe, kilimuri, păretare, care* reprezintă tradiția țesutului din satele Podoima, Podoimița, Hrușca, Hrustovaia, Valea-Adâncă, de unde provin cele mai spectaculoase covoare, datând din a II-a jumătate a secolului al XIX-lea - începutul secolului XX. Desfășurarea evenimentului la nivel local a fost restricționată de condițiile epidemiologice.

Majoritatea acțiunilor propuse a fi efectuate în scopul **Promovării spiritului civic și a educației civice** au fost realizate, în pofida restricțiilor impuse de situația epidemiologică COVID-19. Astfel, pentru anii de studii 2019-2020, 2020-2021 a continuat/continuă să fie predată disciplina reconceptualizată *Educație pentru societate*. Pentru aplicarea Noului Curriculum la disciplina *Educație pentru societate*, au fost desfășurate 6 formări la nivel național, cu participarea a 4 formatori naționali și 86 de formatori locali. În 35 de centre raionale au fost desfășurate stagii de instruire, la care au participat 1838 de cadre didactice și manageriale.

Pentru profesori din învățământul secundar, în cadrul Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022 (PDCT), inclusiv a componentei „Fondul comun pentru dezvoltarea serviciilor de tineret”, implementat de către MECC și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, au fost organizate 4 activități de instruire: 2 instruirii privind dezvoltarea instituțională și 2 instruirii privind metodele de lucru cu tinerii.

În cadrul *Programului de asistență pentru dezvoltarea și consolidarea Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor* au fost desfășurate 17 forumuri raionale/municipale cu participarea reprezentanților APL și actorilor locali relevanți sectorului de tineret, circa 833 participanți.

De asemenea, în cadrul Proiectul „*EU sunt promotorul schimbării!*”, prin mobilizarea membrilor activi ai comunităților în grupuri de acțiune civică (GAC), se propune dezvoltarea spiritului civic participativ la nivel local, în trei raioane ale țării: Ungheni, Căușeni și Telenești.

În scopul activizării GAL, MECC prin acțiunile realizate pe domeniul de tineret a contribuit la dezvoltarea inițiativelor și mișcărilor civice la nivel local prin proiectele susținute ale instituțiilor gazdă: spre exemplu: Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale Municipale ale Tinerilor, în calitate de instituție gazdă a activității de voluntariat, acoperă peste 65,71% din numărul total de UAT de nivelul II și 171 de localități rurale, susține crearea consiliilor comunitare ale tinerilor și grupurilor de inițiativă care, sunt implicate în diverse activități de voluntariat.

Evenimente de promovare și stimulare a activităților de voluntariat desfășurate în anul 2020:

- *Săptămâna Națională a Voluntariatului*, în parteneriat cu Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANIMA” care a avut drept scop promovarea voluntariatului la nivel național prin implicarea a minimum 25 UAT în activități de voluntariat pe parcursul unei săptămâni. Ca rezultat au fost mobilizați peste 1500 de voluntari în implementarea a peste 169 activități.
- *„Inițiez! Coordonez! Promovez! Program de instruire a coordonatorilor de voluntari!”* în parteneriat cu A.O. „Asociația pentru Dezvoltare Creativă”. În cadrul proiectului au fost livrate instruirii atât pe partea teoretică, cât și practică, pentru 58 coordonatori de voluntari de pe întreg teritoriul țării, dintre care 22 sunt reprezentanți ai instituțiilor publice (liceu, primărie, inspectorat, centru etc). Instruirile au cuprins următoarele module: domeniile de activitate a voluntariatului; managementul activității de voluntariat; validarea și recunoașterea activității de voluntariat; prezentarea programului de voluntariat în organizație și a regulamentului de activitate a voluntarilor; pregătirea documentelor pentru a deveni organizație gazdă a voluntarilor; sesiuni de networking.
- *Festivalul Voluntarilor 2020* în parteneriat cu Fundația pentru Educație Non-Formală. Proiectul a avut drept scop recunoașterea muncii și meritelor voluntarilor (14 premianți și 3 mențiuni), precum și promovarea voluntariatului în Republica Moldova (peste 15000 de persoane informate).
- *Maratonul Voluntar „Done In 72”* în parteneriat cu Instituția Privată Centrul Cultural Evreiesc KEDEM. Proiectul a fost focusat pe capacitatea a 12 grupuri locale de tineret în rezolvarea voluntară a 12 necesități sociale, regionale.
- *„Wave Week Moldova 2020”* în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Creativă. Proiectul a avut drept obiectiv, aplicarea programului de mentorat pentru motivarea și susținerea tinerilor în desfășurarea a 26 proiecte, cu activități naționale și locale de voluntariat (cca 1120 beneficiari și participanți), implementate de către 100 de tineri absolvenți ai școlii de vară WWM 2020.
- *„IntegrACT ALUMNI”* în parteneriat cu Institutul pentru Inițiative Rurale. Proiectul a avut scopul de a îmbunătăți climatul activismului civic și de voluntariat, în rândul tinerilor din medii rurale din Moldova, prin fortificarea a 10 grupuri de tineri, reprezentanți ai minorităților etnice.

5. Concluzii și constatări. Recomandări pentru dezvoltarea mediului OSC și îmbunătățirea cooperării.

În Republica Moldova se constată o tendință continuă de creștere a interesului pentru participare publică și gradului de implicare a societății civile în promovarea unei dezvoltări sustenabile în conformitate cu prioritățile stabilite.

Conform Analizei mediului de activitate al organizațiilor societății civile din statele Parteneriatului Estic, CSO Meter 2020 „În general mediul OSC din Republica Moldova prezintă o ușoară îmbunătățire, dar fără schimbări semnificative în afara adoptării Legii cu privire la organizații necomerciale. Legea simplifică procedura de înregistrare și administrare internă a OSC-urilor, elimină restricțiile libertății de asociere, elimină taxa de înregistrare. Schimbările politice din anul 2019 au creat premise de îmbunătățire a mediului OSC, dar evoluția ulterioară a evenimentelor nu a dus la progrese substanțiale în relațiile cu instituțiile publice. Narativele invective referitoare la finanțarea externă a OSC-urilor sînt în continuare prezente în discursul politic și sînt folosite sistematic în lupta politică și pentru polarizarea electoratului. Acestea încurajează neîncrederea publică față de OSC-uri și creează teren favorabil pentru schimbarea mediului OSC, care poate surveni brusc prin amendamente de genul celor discutate în parlament înainte de adoptarea legii privind organizațiile necomerciale. Pandemia de COVID-19 a arătat vulnerabilitatea instrumentelor utilizate tradițional de OSC-uri, care presupun prezența fizică: cum sînt întrunirile publice, diverse formate de discuții sau instruirile. Finanțarea OSC-urilor din bugetul de stat a crescut în 2019 (peste 3 milioane de euro pentru proiecte și 390 mii euro prin mecanismul de desemnare procentuală). În 2020 finanțarea primită prin desemnarea procentuală a înregistrat prima scădere (-17%) de la instituirea mecanismului.”

Pandemia de COVID-19 și restricționările aplicate în acest sens, au influențat mult instrumentele utilizate tradițional de OSC-uri, care presupun prezența fizică: cum sînt întrunirile publice, diverse formate de discuții sau instruirile.

Acest fapt impune în continuare fortificarea și optimizarea cadrului instituțional de dialog cu societatea civilă, diversificarea instrumentelor de cooperare, îmbunătățirea cadrului legislativ care reglementează procesele de participare publică - informare, consultare, transparență, acces la informație, promovarea în continuare a spiritului civic, dar și consolidarea capacităților sectorului dat.

Urmare analizei rezultatelor de realizare a SDSC 2018-2020 și a Planului de acțiuni aferent, se atestă un nivel mediu (spre redus) de implementare a acțiunilor planificate.

Astfel, s-au conturat următoarele **recomandări** în vederea susținerii în continuare a dezvoltării sectorului asociativ și promovării unui dialog eficient:

- Dezvoltarea unui nou document de politici sau extinderea Strategiei existente avînd în vedere gradul redus de realizare a acțiunilor stabilite conform Planului de punere în aplicare a acesteia, precum și Rezoluția Forumului Organizațiilor Neguvernamentale, ediția a X-a, care a avut loc în perioada 23-24 decembrie 2020.
- Dezvoltarea unui mecanism practic de responsabilizare a autorităților care încalcă cerințele legale privind transparența decizională, precum și reglementarea adoptării actelor normative în regim de urgență.
- Îmbunătățirea transparenței procesului decizional la nivel local, prin consultarea publică a proiectelor actelor normative, publicarea informației cu regularitate. Stimularea instituirii și consolidării platformelor și a mecanismelor la nivel local de cooperare și dialog continuu și eficient între autoritățile administrației publice locale și societatea civilă.
- Diversificarea și eficientizarea mecanismelor de comunicare și cooperare cu OSC-urile.

- Îmbunătățirea accesului la informația de interes public.
- Asigurarea punerii în aplicare a prevederilor noii Legi cu privire la organizațiile necomerciale nr.86/2020 care este concepută întru îmbunătățirea cadrului legal pentru participarea efectivă a societății civile la procesul decizional.
- Continuarea promovării și asigurării unui mediu favorabil societății civile.
- Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile. Adoptarea unui mecanism cu condiții și proceduri uniforme de finanțare directă a OSC-urilor de către stat, care să prevadă implicarea reprezentanților OSC-urilor la stabilirea priorităților de finanțare, și la selectarea, monitorizarea și evaluarea programelor de finanțare (cu respectarea principiilor de transparență, acces egal la resurse și responsabilitate).
- Bugetarea fondurilor de stat pentru finanțarea directă a OSC-urilor și pentru contractarea socială.
- Susținerea în continuare și dezvoltarea spiritului civic activ și de voluntariat, precum și antreprenoriatul social.
- Creșterea gradului de informare privind rolul și importanța societății civile și a inițiativelor civice pentru o guvernare participativă și dezvoltare sustenabilă.
- Consolidarea capacităților funcționarilor publici la nivel central și local cu privire la colaborarea cu OSC, accesul la informație, buna guvernare, finanțarea programelor OSC, aplicarea prevederilor Legii cu privire la antreprenoriatul social, contractarea OSC-urilor pentru prestarea serviciilor sociale.

6. Anexe

- Anexa 1.* Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018–2020 (86 pagini).
- Anexa 2.* Evaluarea îndeplinirii obiectivelor generale pentru perioada 2018-2020 în conformitate cu Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020 (1 pagină).

PLANUL DE ACȚIUNI
pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății
civile pentru perioada 2018–2020

	Acțiuni	Termen de realizare	Responsabili / parteneri	Indicatori de progres	Rezultate		
					2018	2019	2020
Obiectivul general 1. Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice							
Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea mecanismelor instituționale de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă							
1.1.1. Instituirea, la nivel de Guvern, a unei structuri responsabile de cooperarea cu societatea civilă și consolidarea acesteia	1.1.1.1. Elaborarea modificărilor cadrului normativ pentru instituirea structurilor responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018	MI, CS / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor elaborate și adoptate	<i>Realizat.</i> Prin Hotărârea Guvernului nr. 915/2018 în cadrul Cancelariei de Stat a fost creată subdiviziunea „Direcția secretariate permanente”, în cadrul Direcției este prevăzută o unitate de personal care va asigura conlucrarea cu societatea civilă	-----	<i>Realizat</i> Prin HG nr.763/2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat „Direcția secretariate permanente” a fost redenumită în „Direcția coordonare în domeniul dreptului omului și dialog social”, menținând printre atribuții și cele ce vizează asigurarea cooperării cu societatea civilă
	1.1.1.2. Instituirea structurilor responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018	Cancelaria de Stat / CNP, Consiliul ONG	Structura de cooperare cu societatea civilă, instituită; numărul persoanelor care activează în cadrul SCSC; funcționalitatea SCSC	<i>Realizat.</i> Prin Hotărârea Guvernului nr. 915/2018 în cadrul Cancelariei de Stat a fost creată subdiviziunea „Direcția secretariate permanente”, iar printre atribuțiile acesteia sunt și cele privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. Regulamentul aprobat al Direcției stabilește atribuții, inclusiv privind asigurarea cooperării cu societatea civilă. În cadrul Direcției este prevăzută o unitate de personal care va asigura conlucrarea cu	<i>Realizat.</i> În luna octombrie 2019, în cadrul Direcției secretariate permanente a Cancelariei de Stat, a fost angajată persoana care asigură conlucrarea cu societatea civilă.	<i>Realizat</i> Prin HG nr.763/2020 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat „Direcția secretariate permanente” a fost redenumită în „Direcția coordonare în domeniul dreptului omului și dialog social”, menținând printre atribuții și cele ce vizează

				societatea civilă, cu atribuții stabilite în fișa de post aprobată.				asigurarea cooperării cu societatea civilă, Persoană angajată pe unitatea instituită pentru asigurarea cooperării cu societatea civilă.
1.1.1.3. Consolidarea capacităților structurii responsabile de cooperarea cu societatea civilă	2018 – 2019	Cancelaria de Stat / OSC	Necesitățile de consolidare a capacităților identificate cunoștințele/capacitățile dezvoltate ale structurii responsabile de cooperare cu societatea civilă	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>Pe parcursul anului 2018, cu suportul proiectului UE "Misiunea înalților Consilieri UE pentru Republica Moldova 2016-2018", Cancelaria de Stat a organizat instruirii în domeniul transparenței decizionale, precum și eficientizării mecanismelor de dialog între Guvern și societatea civilă, atât pentru reprezentanții APC, cât și pentru reprezentanții societății civile, inclusiv în cadrul ședințelor ordinare ale CNP -ului.</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>În octombrie 2019, în cadrul Direcției secretariate permanente a Cancelariei de Stat, a fost angajată persoana care asigură conlucrarea cu societatea civilă. Necesitățile de consolidare a capacităților în domeniu au fost identificate și vor fi identificate oportunități de instruire. Totodată, la 17.12.2019 persoana responsabilă de cooperarea cu societatea civilă a participat la un atelier de lucru „Transparența și responsabilizarea autorităților publice”, organizat cu suportul Proiectului UE pe Reforma Administrației Publice.</p>		<p><i>Realizat</i></p> <p>În perioada 22-28 iulie 2020, Cancelaria de Stat în parteneriat cu Centrul pentru Antreprenoriat și Politici Economice și Academia de Advocacy din România a organizat on-line cursul de instruire „Consultări publice - instrument eficient de asigurarea a transparenței decizionale”, dedicat în special responsabililor de coordonare a procesului de consultare publică cu societatea civilă din cadrul autorităților publice centrale. Instruirea a avut drept scop prezentarea bunelor practici și standardelor aplicate la nivel european în procesul de consultare cu părțile interesate.</p>	
1.1.1.4. Elaborarea și implementarea unui plan de promovare a cooperării dintre Guvern și societatea civilă	2018 – 2020	CS, SCSC / CALM, Consiliul ONG	Periodicitatea și numărul evenimentelor desfășurate, numărul și geografia reprezentanților participanților la evenimente		<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>La 23.01.2019 și 22.05.2019 - ședințele Comitetului de Coordonare pentru o Guvernare Deschisă.</p> <p>La 13.08. 2019 - reprezentanții Cancelariei de Stat și membri ai CNP s-au întrunit în ședință, unde au discutat atât importanța existenței CNP, cât și modul de funcționare și atribuțiile unui for consultativ, precum este Consiliul</p> <p>La 28.11. 2019 - atelierul de discuții pe marginea dezvoltării și îmbunătățirii mecanismelor de finanțare directă a proiectelor Organizațiilor Societății Civile (OSC) din bugetul de stat,</p>	<p><i>Realizat parțial</i></p> <p>Pe parcursul anului 2020 au avut loc 7 ședințe ale Comitetului de Coordonare pentru o Guvernare Deschisă.</p> <p>Pe pagina web a Cancelariei de Stat au fost plasate Rezultatele implementării Planului de acțiuni pentru o guvernare deschisă pe anii 2019-2020, care includ în final concluzii și pașii de următori de întreprins..</p>		

1.1.2. Consolidarea mecanismului de cooperare dintre Parlament și societatea civilă	1.1.2.1. Modificarea Regulamentului Parlamentului prin includerea regulilor privind transparența decizională și consultările publice	2018	Parlamentul / Consiliul ONG, CALM, CRJM, OSC	Regulamentul Parlamentului modificat; numărul și potențialul transformativ al amendamentelor adoptate	organizat de către Cancelaria de Stat în parteneriat cu Asociația »Institutum Virtutes Civilis» și Centrul European pentru Legislație Non-profit.	
1.1.2.2. Desfășurarea activităților de cooperare între Parlament și societatea civilă	2018-2020	Parlamentul / CALM, OSC	Numărul activităților desfășurate; numărul și geografia reprezentanților OSC participanți la activități	<p>Realizat</p> <p>La 10.12.2019 a avut loc I ședință de constituire a Platformei consultative a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul RM. Scopul acestei structuri - relansarea dialogului și instituirea unui mecanism nou de cooperare cu societatea civilă.</p> <p>Platforma activează ca un organ consultativ format din reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, care vor afaceri și academic, care vor contribui la elaborarea, adoptarea, monitorizarea și evaluarea legilor și deciziilor.</p>		
1.1.2.3. Monitorizarea și evaluarea cooperării dintre Parlament și societatea civilă	2018-2020	Parlamentul / CALM Consiliul ONG	Numărul rapoartelor de monitorizare și evaluare; numărul recomandărilor, parvenite în urma monitorizării și evaluării, care au fost preluate de către Parlament și parteneri și potențialul transformativ al acestora	<p>Realizat parțial</p> <p>Platforma consultativă a reprezentanților societății civile pe lângă Parlamentul RM, menită să relanseze dialogul social întru evaluarea obiectivă și soluționarea problemelor stringente cu care se confruntă societatea, activează ca un organ consultativ format din reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale, mediului de afaceri și academic.</p>		

<i>Obiectivul specific 1.2. Consolidarea capacității de colaborare între funcționarii publici și reprezentanții OSC în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a implementării politicilor publice</i>						
1.2.1.	1.2.1.1.	2018	AAP / OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Curriculumul elaborat în mod participativ; numărul academiilor/subiectelor transparenței în procesul decizional incluse în curriculumul elaborat; anușorul privind consultarea curriculumului publicat pe pagina web a AAP și expeditat partenerilor	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>A fost transmisă solicitarea către AAP referitor la elaborarea curriculumului privind instruirea în domeniul participării și transparenței decizionale pentru APL și APC.</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>AAP: au fost organizate 2 cursuri de instruire pentru funcționari publici debutanți, în cadrul cărora au fost predate câte 4 ore academice la fiecare curs cu tematica Transparența decizională și accesul la informație. Beneficiari 50 funcționari publici.</p>
Dezvoltarea competenței resurselor umane din autoritățile publice și a reprezentanților lor OSC pentru asigurarea transparenței decizionale la toate nivelurile	<p>Elaborarea, în mod participativ, a curriculumului privind instruirea în domeniul participării și transparenței decizionale pentru APL și APC, ajustat la prevederile Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional</p> <p>1.2.1.2. Instruirii comune ale reprezentanților autorităților publice centrale și locale și ai societății civile în domeniul transparenței decizionale</p>	2018 – 2020	AAP / OSC, CALM	<p>Periodicitatea și numărul instruirilor comune realizate; numărul participanților din cadrul autorităților publice și al OSC (dezagregați pe sexe, mediu rural/urban, vîrstă, limba vorbită) care au beneficiat de instruirii; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>Pe parcursul anului 2018, cu suportul proiectului UE »Mistunea Înălților Consilierii UE pentru Republica Moldova 2016-2018», Cancelaria de Stat a organizat instruirii în domeniul transparenței decizionale, precum și eficientizării mecanismelor de dialog între Guvern și societatea civilă, atât pentru reprezentanții APC, cât și pentru reprezentanții societății civile, inclusiv în cadrul sesiunilor de ordinare ale CNP-ului.</p>	<p>Realizat</p> <p>AAP: Curriculum elaborat în colaborare cu Centrul pentru Journalism Independent. Pentru comanda de stat pentru anul 2020 au fost aprobate și realizate 3 programe de instruire, care includ aspecte privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asigurarea transparenței în procesul decizional (Curs de 3 zile/24 ore); • Elaborarea și evaluarea politicilor publice (Curs de 5 zile/40 ore); • Planificarea strategică și operațională în administrația publică (Curs de 5 zile/40 ore) <p>Realizat</p> <p>AAP: 2 cursuri de instruire realizate în colaborare cu Centrul pentru Journalism Independent pentru funcționari publici debutanți. 50 de persoane instruite e-curs (24 de ore) „Accesul la informație” - 49 persoane instruite</p>
						<p>La 4 septembrie 2020, în or.Florești, Cancelaria de Stat în cooperare cu Asociația Europeană pentru Democrație Locală (ALDA), Clinica Juridică Universitară din or. Bălți și Consiliul rațional Florești, au desfășurat un seminar de instruire pentru administrația publică locală și societatea civilă în cadrul proiectului „AGREED” Activarea reformei guvernării pentru îmbunătățirea dezvoltării, cofinanțat de</p>

						<p>Ufniunea Europeană.</p> <p>Scopul urmărit al proiectului este de a consolida capacitatea autorităților locale pentru asigurarea unei guvernării transparente și participative în comunități prin activarea proceselor participative ale cetățenilor, asociațiilor, societății civile în ansamblu asupra problemelor cheie din localitate</p>
1.2.1.3.	2018 – 2020	AAP / OSC, parteneri de dezvoltare, CALM, Consiliul ONG, CNP	Numărul, durata și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, geografia și domeniile beneficiarilor instruiți; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>Pe parcursul anului 2018 Academia a organizat 2 cursuri de dezvoltare profesională a funcționarilor din cadrul autorităților publice centrale cu tematica „Elaborarea și evaluarea politicilor publice” a câte 40 de ore academice fiecare curs. În cadrul acestor cursuri au fost instruiți 52 de funcționari publici din cadrul APC.</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>AAP: au fost organizate 3 cursuri de dezvoltare profesională a funcționarilor cu tematica Elaborarea și evaluarea politicilor publice, a câte 40 ore academice fiecare curs. Beneficiari 70 funcționari publici din administrația publică centrală.</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>AAP: au fost organizate 5 cursuri de dezvoltare profesională. 122 de funcționari din administrația publică centrală instruiți.</p>
1.2.1.4.	2018 – 2020	AAP / OSC	Numărul și constatările evaluărilor; cunoștințele acumulate și capacitățile dezvoltate, confirmate de rezultatele evaluărilor	<p><i>A acțiune neinițiată.</i></p> <p>evaluarea instruirilor nu a fost posibil de realizat, dat fiind că Planul de acțiuni a fost aprobat în luna mai 2018.</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>AAP: participanții la cursuri au dezvoltat competențe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ generice: <ul style="list-style-type: none"> - utilizarea corectă a limbajului științific de specialitate în domeniul politicilor publice; - utilizarea conceptelor și tehnicilor specifice domeniului, interiorizarea unui sistem de valori care să orienteze atitudinea și comportamentul funcționarului ➤ specifice: <ul style="list-style-type: none"> - folosirea perspectivelor multiple ale politicilor publice și a capacităților de analiză critică. - aplicarea de principii și metode de cercetare a politicilor publice; - realizarea de produse practice utilizând sau inovând variate 	<p><i>Realizat</i></p> <p>AAP: Au fost evaluate competențele participanților la cursuri prin Chestionare de evaluare.</p>

1.2.2. Organizarea evenimentelor de promovare a participării OSC la procesele decizionale și de stimulare a autorităților publice privind susținerea participării respective	1.2.2.1. Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a participării populației la procesul decizional	2018 – 2020	Autoritățile publice centrale și locale / OSC, CALM, Consiliul ONG, CNP	Numărul și funcționalitatea mecanismelor elaborate	<p>În proces de realizare. MSMPS: a elaborat Conceptul Consultarea vârstnicilor la nivel local, inclusiv cu reprezentanții ONG-urilor persoanelor vârstnice, care la moment este pus în aplicare. MECC: a fost dezvoltat și aplicat un mecanism de stimulare a implicării tinerilor în planificarea și elaborarea bugetelor pe componenta tineret la nivel local. Acest instrument de participare este aplicat în 16 raioane prin intermediul Rețelei Naționale a Consiliilor Locale ale Tinerilor și cu suportul metodologic și financiar al MECC MADRM: proiectele de documente, deciziile și avizele relevante, sunt plasate pe pagina web: www.madrm.gov.md, www.particip.gov.md pagina de facebook. Totodată, ONG-urile care au tangență cu domeniile de competență ale Ministerului sunt incluse în diferite grupuri de lucru. MA: pe parcursul anului 2018 a asigurat informarea societății civile prin publicarea anunțurilor de inițiere și consultare publică pe pagina web oficială a MA: www.army.md și pe platforma www.particip.gov.md APL-urile: Cahul - a fost creat Consiliul Raional de Participare; Ungheni - 6 mecanisme de stimulare a participării populației la procesul decizional; 10 bune practici privind participarea</p>	<p>metode și tehnici de lucru specializate din domeniul analizei politicilor publice. În proces de realizare. MSMPS: Este în derulare conceptul <i>Consultarea vârstnicilor la nivel local</i> (inclusiv prin intermediul ONG). MF: toate proiectele de acte normative sunt publicate pentru consultări pe pagina web oficială a ministerului la rubrica <i>transparență decizională</i> și pe portalul www.particip.gov.md De asemenea, participarea populației la procesul decizional este stimulată prin organizarea de ședințe publice la care pot participa toate părțile interesate. Anunțurile sunt difuzate prin intermediul mass-media și rețele de socializare. MECC: pentru a asigura participarea în planificarea și elaborarea bugetelor pe componenta de tineret, a fost dezvoltat un instrument de participare aplicat în 23 raioane prin intermediul RNCLTM (rețeaua consiliilor locale si tinerilor) din care fac parte 65,71% UAT. Totodată, a fost susținut proiectul „Promovarea participării social-economice a tinerilor” implementat de Clinica Juridică ULM. Nr. de beneficiari ~500 tineri. MADRM: Acțiunile ministerului sunt plasate pe pagina web: www.madrm.gov.md www.particip.gov.md și pagina de facebook. Astfel, pe parcursul anului 2019, pe pagina oficială a</p>	<p>Realizat MAI: a fost elaborat proiectul ordinului ministrului afacerilor interne „Cu privire la Consiliul Civil de cooperare și consultanță în cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, cu scopul de reprezentare a intereselor societății, contribuire la sporirea interacțiunii dintre societatea civilă și subdiviziunile structurale ale MAI, sporirea nivelului de responsabilitate a subdiviziunilor structurale ale MAI față de societatea civilă; dezvoltarea și promovarea parteneriatului strategic între MAI și societatea civilă; asigurarea respectării principiilor integrității, transparenței, responsabilității și profesionalismului. În scopul asigurării unor mecanismelor sectoriale de implicare a societății civile în procesul de elaborare și monitorizare a implementării politicilor publice și de asigurare a transparenței în procesul decizional, a fost reanunțată activitatea colegilor consultative ale ministerelor și altor autorități administrative centrale, în conformitate cu prevederile art.33 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. APC au asigurat organizarea, pe parcursul lunii februarie 2020, a ședințelor</p>
--	---	-------------	---	--	---	---	---

				<p>populației la procesul decizional; Cimișlia - sunt create platforme pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților publice locale; Grupul de inițiativă a primăriei or. Cimișlia –Coaliția locală pentru transparență bugetară – total 20 de persoane; Edineț - sondaje de opinie privind proiectele implementate în raion cu participarea OSC. Rîșcani - Regulament aprobat privind transparența decizională. Basarabeasca - Regulament aprobat privind transparența decizională, 4 întruniri cu reprezentanții ONG cu 75 participanți; Glodeni - 11 consultări publice ale proiectelor de acte normative; Căușeni – lansat proiectul Consiliul Raional pentru Participare Căușeni; Municipiul Chișinău. APL Chișinău plasează pe pagina web spre consultare publică toate actele cu caracter normativ; APL Chișinău dispune de platforma web pentru publicarea proiectelor de decizii ale CMC, documentele sunt publicate în termen conform prevederilor legislației în vigoare; mecanism funcțional - proiectele de decizii sunt consultate public, până la aprobarea acestora de către CMC; Oenița- Participarea a 3 ONG la elaborarea Strategiei de Dezvoltare Social Economică a raionului. 4 focus grupuri pt consultări - 163 participanți. Participarea ONG si locuitorilor la implementarea</p>	<p>ministerului au fost plasate 89 anunțuri de inițiere a elaborării deciziilor, iar 100 anunțuri de inițiere a proiectelor de documente au fost plasate pe www.particip.gov.md Agenția Relații Interetnice. încurajează participarea populației la procesul decizional prin plasarea pe paginile web www.bri.gov.md și www.particip.gov.md și alte rețele de socializare. În procesul de elaborare a proiectelor de decizie a fost asigurată informarea societății civile prin publicarea anunțurilor de inițiere și consultare publică pe pagina web</p>	<p>lărgite ale colegiilor acestora, la care au fost puse în discuții raportul de activitate pe anul 2019 și planul de acțiuni pe anul 2020, inclusiv cu reprezentanții societății civile. Portalul www.particip.gov.md a fost îmbunătățit într-o versiune mai interactivă și ajustată pentru a spori și eficientiza participarea populației la luarea deciziilor.</p>
--	--	--	--	--	---	--

		2018 – 2020	Cancelaria de Stat, autoritățile publice centrale și locale / OSC	Patru evenimente organizate anual; ponderea cetățenilor participanți; numărul și periodicitatea evenimentelor realizate; numărul și geografia persoanelor informate (după sex, mediu (rural/urban), vîrstă, limba vorbită etc.);	<p>proiectelor în orașul Ocnița (Revitalizarea Urbană). Fălești- Comitet local cetățenesc creat pentru implementarea proiectului de asigurare cu apă și canalizare, alte proiecte cu implicarea ONG, Sărbătoarea Toamna de Aur, Târgul femeilor antreprenoare, Ziua agricultorului. A fost creată Platforma regională pentru dezvoltare agro-rurală – 20 participanți.</p> <p>Bălți- a fost creat Centrul de resurse și consiliul coordonator al acestuia pentru cooperarea cu asociațiile obștești din mun. Bălți. OSC au înaintat 197 recomandări în urma consultării proiectelor de pe website. 125 au fost acceptate.</p> <p>A fost aprobat Regulamentul de organizare a procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor Consiliului municipal Bălți. Pentru atragerea populației la procesul decizional a fost aprobat proiectul “Bugetul civic”. La sondajele online efectuate în cadrul proiectului au participat 2540 persoane, care au selectat proiecte pentru implementare în mun. Bălți.</p>	<p><i>În proces de realizare.</i></p> <p>MSMPS: au fost organizate 2 ateliere de instruire pentru autoritățile publice locale, la care au participat ~ 50 persoane.</p> <p>CR Rîșcani: 23 evenimente organizate, cu participarea a circa 980 persoane.</p> <p>CR Cantemir: plasarea pe pagina web cu referire la organizarea a 9 ședințe a Consiliului raional spre</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>MAI: au fost monitorizate activitățile organizate de subdiviziunile MAI în comun cu reprezentanții societății civile. Astfel, pe parcursul anului 2020, au fost organizate cca 370 de activități organizate în comun. Tematica colaborării subdiviziunilor structurale ale MAI cu organizațiile societății</p>
1.2.2.2. Organizarea evenimentelor de stimulare a participării populației la procesul decizional							

<p>numărul bunelor practice privind participarea populației la procesul decizional</p>	<p>mai multe vizite de lucru la autoritățile publice și sesiuni de informare în universități, cu scopul de a arăta beneficiile datelor deschise și de a încuraja autoritățile să asigure accesul la date, pentru a spori nivelul de încredere al cetățenilor în instituțiile publice. Suplimentar, în contextul elaborării SND "Moldova 2030" în perioada aprilie-iunie 2018, au fost desfășurate 20 de ședințe a Grupurilor de lucru pentru elaborarea acesteia, cu participarea reprezentanților autorităților publice centrale și locale, comisiilor parlamentare de profil, partenerilor de dezvoltare, societății civile, mediului academic și de afaceri.</p> <p>MSMPS: În conformitate cu Conceptul Consultarea vârstnicilor la nivel local, în anul 2018 în raioanele Edineț, Fălești, Strășeni și Șoldănești, au fost organizate 4 ateliere de instruire pentru autoritățile publice locale, la care au participat aproximativ 100 de persoane. MECC: 1. Pentru stimularea participării tinerilor în procesul de luare a deciziilor la nivel local, au fost realizate forumuri ale tinerilor - un mecanism democratic de participare a tinerilor în analiza, discutarea, formularea recomandărilor privind provocările importante cu care se confruntă tinerii.</p> <p>2. Au fost organizate discuții publice cu privire la: - Comanda de stat de admitere în învățământul superior;</p>	<p>informarea cetățenilor, 2 ședințe a grupurilor de interese, o audiere publică a proiectului bugetului local la care au participat 72 cetățeni.</p> <p>CR Strășeni: desfășurate 8 consultări publice și 1 dezbatere publică (cu participarea OSC) a proiectelor de decizii, 2 seminare de instruire a reprezentanților OSC. CR Cahul: au fost desfășurate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Consultare publică asupra proiectului de buget cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2020; - Consultări și negocieri colective; - Consultări publice privind inițierea procesului de elaborare a Planului de gestionare a districtului bazinului hidrografic Dunărea – Marea Neagră; - Prezentare publică a proiectului Profilului Investițional Cahul și a Planului Zonal Urbanistic subzona Cahul a ZEL Bălți; - Consultate publică a Planului Urbanistic Zonal al "Zonei de antreprenoriat liber (parc industrial), planificate în cadrul subzonei Cahul a ZEL Bălți; - Consultare publică privind probleme de mediu și înverzirea teritoriului; - Forumul Democrației Locale. În total 7 evenimente: Ponderea cetățenilor participanți: 300 CR Ungheni: evenimente sunt organizate permanent CM Chișinău: lansarea platformei <i>escola.chisinau.md</i> (3500 beneficiari) continuarea 	<p>civile, partenerii de dezvoltare și instituțiile de profil din străinătate în domeniile de competență ale MAI se axează pe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - instruirea angajaților în domeniul politicilor anticorupție, - asigurării drepturilor omului, analiza declarațiilor în procesul penal; - dezvoltarea cooperării între autoritățile de frontieră pe probleme de interes comun; - violența în familie; - gestionarea riscurilor și a situațiilor de criză legate de securitate; - amendarea cadrului normativ aferent domeniilor de competență ale MAI; - investigarea infracțiunilor; - asigurarea pazei obiectivelor diplomatice, etc. <p>Totodată, se atestă o colaborare a autorităților administrative subordonate MAI cu ambasadele altor state acreditate în RM în domeniul instruirii angajaților, cooperării autorităților de frontieră, asigurării pazei obiectivelor diplomatice, etc. în perioada anului 2020, Centrul Pro Marshall din RM, în colaborare cu MAI și în parteneriat cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova, a implementat proiectul „Integritate prin Responsabilitate pentru Credibilitate în MAI”, a cărui scop este promovarea</p>
--	---	--	--

				<p>- Regulamentul de admitere în învățământul superior; - Metodologia de finanțare în învățământul superior. MA: 1. Pe parcursul anului 2018, a fost coordonat procesul de elaborare a mai multor proiecte de decizii; 2. Programul „Armata Profesionalistă 2018-2021”, inițiativă lansată pentru dezvoltarea și modernizarea sectorului de apărare al Republicii Moldova și rolul Armatei Naționale în societate, au constituit subiectele unei mese rotunde organizate la 10 mai 2018 de către MA parteneriat cu Asociația pentru Politică Externă (APE). La evenimentul, desfășurat la Centrul de Cultură și Istorie Militară, au participat reprezentanții organizațiilor non-guvernamentale - Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE), Centrul de informare și documentare privind NATO (CIDNATO), Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDS Viitorul), Asociația Obștească „Uniunea Cernobâl din Moldova”, Asociația „Promo-LEX” și Centrul analitic independent „Expert Grup”. MAEIE: 1. La 30.01.2018 au fost organizate consultări publice, cu participarea reprezentanților societății civile, pe marginea proiectului Planului național de implementare a Acordului de Asociere RM-UE (ulterior aprobat prin HG nr. 592/2018). 2. În contextul cooperării cu</p>	<p>funcționării platformei <i>egradinita.md</i> (10855 beneficiari). Lansarea în regim de testare a platformei electronice de raportare a problemelor din oraș <i>eu.chişinău.md</i>, continuarea proiectului bugetare participativă cu implicarea cetățenilor la elaborarea și implementarea proiectelor de finanțate de autoritățile municipale. CR Glodeni: au fost organizate întruniri semestriale cu autoritățile administrației publice locale și reprezentanții ONG</p>	<p>integrității, responsabilității și transparenței în domeniul asigurării ordinii publice, precum și consolidarea credibilității instituționale a MAI. Centrul Pro Marshall a realizat monitorizarea modului de implementare a Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice pentru anii 2018-2020, aprobat prin HG nr.597/2018, cu elaborarea unui raport alternativ privind implementarea Planului sectorial în 2019 de către MAI. De către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență au fost organizate și desfășurate 4 evenimente de premiere a 8 persoane care au colaborat și acordat suport la consolidarea și dezvoltarea capacităților IGSU. Evenimentele s-au desfășurat la data de 21 august și 16, 18 și 29 septembrie 2020, în cadrul acestora fiind acordate diplome de onoare, medalii și distincții ale IGSU. Subdiviziunile IGP au încheiat 74 acorduri de colaborare cu autoritățile publice locale pe domeniul activității polițienești comunitare privind asigurarea unui mediu sigur în comunitate, precum și 165 de acorduri de colaborare de la nivelul subdiviziunilor teritoriale pe domeniile de prevenire a fenomenului infracțional, delincvenței juvenile și violenței în familie. De către Inspectoratul General de Carabinieri au fost încheiate 3 acorduri de</p>
--	--	--	--	---	---	--

					<p>societatea civilă și în vederea respectării prevederilor Acordului de Asociere, a fost asigurată participarea la reuniunea Platformei societății civile instituită prin Acordul de Asociere RM – UE, care a avut loc la Chișinău pe 23 octombrie 2018. De asemenea, reprezentanții MAEIE au participat la o serie de alte evenimente.</p>	<p>cooperare cu organizații ale societății civile. Concomitent, pe parcursul anului 2020, de către Serviciul protecție internă și anticorupție al MAI au fost elaborate și semnate acorduri de colaborare cu A.O. „Automobil Club Moldova”, Uniunea Conducătorilor Auto din RM și Universitatea Tehnică din Moldova, care au la bază inițierea unor activități comune ce înglobează implicarea activă și generarea de idei inovative care vor garanta siguranța în trafic și combaterea corupției.</p>
<p>1.2.2.3. Organizarea evenimentelor de premiere a OSC care promovează participarea la procesul decizional, precum și a autorităților publice care excelează în transparența decizională</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>Autoritățile publice centrale și locale / Consiliul ONG, CNP</p>	<p>Numărul evenimentelor organizate; numărul premianților din cadrul autorităților publice și al OSC. domeniul de activitate și geografia acestora</p>	<p>în proces de realizare. MECC: În 16 localități, de către Consiliile raionale/ municipale ale Tinerilor, care fac parte din Rețeaua Națională a CR/MT, au fost organizate ședințe de totalizare cu participarea factorilor de decizie de la nivel local, în cadrul cărora au fost premiate cele mai active consilii de tineret, implicate în procesul decizional la nivel local.</p>	<p>în proces de realizare. MECC: au fost organizate 20 ședințe în 19 UAT de niv.II pentru premierea celor mai active Consilii locale ale tinerilor implicați în procesul decizional. A fost desfășurată Gala tinerilor activi (Cahul), Gala raională a voluntarului (Orhei), Gala tineretului (Soroca). Peste 30 de tineri, lucrători din domeniul tineret, Consilii Locale ale Tinerilor și Centre de Tineret au fost premiați în cadrul Galei Premiilor pentru Consiliile de Tineret, pentru implicarea activă în procesul decizional la nivel local și mobilizarea comunitară a generației tineret. CR Edineț: anual primăria decernează societatea civilă pentru implicare în dezvoltarea municipiului. CM Chișinău: premii municipale pentru tineret, ediția 2019, unde au fost desemnați 10 cei mai merituoși tineri din municipiul Chișinău,</p>	<p>Realizat parțial MAI: De către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență au fost organizate și desfășurate 4 evenimente de premiere a 8 persoane care au colaborat și acordat suport la consolidarea și dezvoltarea capacităților IGSU. Evenimentele s-au desfășurat la data de 21 august și 16, 18 și 29 septembrie 2020, în cadrul acestora fiind acordate diplome de onoare, medalii și distincții ale IGSU. În vederea consolidării cooperării cu societatea civilă și alte organizații, Biroul migrație și azil a exprimat grațitudine prin scrisori de mulțumire adresate celor mai active OSC, ONG-uri care au participat la procesul decizional al Biroului (AO „Centru de drept al Avocaților”, AO „Centrul de caritate pentru Refugiați”, AO „AVE copii”,</p>

									nominalizați la categoriile știință tehnică, activism civic, literatură și arte.	AO CRVT „Memoria”, AO CHJ AID Moldova”.
<p>Obiectivul specific 1.3. Îmbunătățirea mecanismelor existente și crearea unor noi instrumente pentru garantarea transparenței activității autorităților publice de toate nivelurile de la Parlament și Guvern până la consiliile raionale/locale și primari</p>										
1.3.1.	1.3.1.1.	2018	Guvernul, Parlamentul / OSC, CALM, APL	Proiectele de modificare a cadrului normativ privind transparența decizională, aprobate; numărul și potențialul transformativ al amendamentelor adoptate	<p>Parțial realizat. A fost desfășurată o ședință cu membrii CNP în care au fost discutate propunerile din partea societății civile de a modifica cadrul normativ privind transparența decizională. Propunerile enunțate de către OSC parțial au fost consumate prin intrarea în vigoare la 28.10.2018 a prevederilor Legii nr.161/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost introduse modificări la art.16¹, conform cărora „Persoanele fizice și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere contravențională în conformitate cu Codul contravențional al Republicii Moldova.”</p>	<p>Parțial realizat. Centrul de Antreprenoriat și Politici Economice (CAPE) a realizat un studiu privind modul de aplicare a cerințelor de transparență în procesul legislativ al Parlamentului, ale cărui recomandări au fost prezentate în cadrul Forumului „Consolidarea procesului consultativ instituțional și supraveghere publică în Moldova” din 11 decembrie 2019</p>	Nerealizat			
1.3.2.	1.3.2.1.	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul / OSC, CALM	Numărul și funcționalitatea mecanismelor create; numărul, geografia și domeniile de activitate ale OSC care utilizează mecanismele respective	<p>Realizat parțial Autoritățile administrației publice centrale, și anume: MEI, MAI, MSMPS,MECC, MF, MJ, MAEIE, MA, MADRM, AGEPI, BNS au asigurat transparența în procesul decizional prin utilizarea portalului www.particip.gov.md. Pentru a asigura implementarea principiilor bunei guvernări, în anul 2018 a fost creat Comitetul de Coordonare pentru o Guvernare Deschisă, care întrunește un număr egal de reprezentanți din autoritățile publice și societatea</p>	<p>Realizat Conform HG nr.636/2019, a fost stabilită acțiunea 1.40.2. Instițuirea mecanismelor sectoriale de implicare a societății civile în procesul de elaborare și monitorizare a implementării politicilor publice și de asigurare a transparenței în procesul decizional. ARI: instituirea Consiliului director de cooperare cu societatea civilă (ordin 53p/2019). În proces de elaborare este Regulamentul privind organizarea și funcționarea</p>	<p>Realizat În scopul asigurării unor mecanisme sectoriale de implicare a societății civile în procesul de elaborare și monitorizare a implementării politicilor publice și de asigurare a transparenței în procesul decizional a fost reanunțată activitatea colegilor consultative ale ministerelor și altor autorități conformitate cu prevederile art.33 din Legea nr.98/2012 privind administrația publică centrală de</p>			

<p>proiectele de decizii și sintezele recomandărilor</p>		<p>civilă. În perioada de referință, Cancelaria de Stat a coordonat procesul de co-creare și promovare a Planului de acțiuni pentru o guvernare deschisă pentru anii 2019-2020 (HG nr. 1172/2019). În scopul consolidării cooperării cu societatea civilă, Cancelaria de Stat a asigurat funcționalitatea tuturor secretariatelor organelor consultative ale Guvernului (Consiliului Național pentru Participare, Comisia națională pentru consultări și negocieri colective, Consiliul național pentru protecția drepturilor copilului și Comitetul național pentru combaterea traficului de ființe umane, Consiliul național pentru decernarea Premiului de Stat și Consiliul național pentru securitatea circulației rutiere). Pe parcursul anului 2018 au fost organizate 33 de ședințe ale organelor consultative ale Guvernului și 9 ședințe ale CNP. În cadrul sondajului de opinie realizat cu implicarea societății civile au fost recepționate 167 de răspunsuri din partea cetățenilor, organizațiilor necomerciale, autorităților publice și mediului privat. Respondenții au apreciat accesibilitatea de utilizare a portalului, informația plasată, precum și navigabilitatea acestuia cu 3,4 puncte din cele 5 posibile</p>	<p>Consiliului. MAI: prin Ordinul nr.522/2019 a fost instituit compartimentul <i>Platforma de idei a MAI</i> pe pagina oficială a ministerului, pentru colectarea propunerilor în raport cu activitatea acestuia. Prin Ordinul nr.507/2019 a fost creat Consiliul sectorial al MAI în domeniul asistenței externe, ca platformă consultativă cu partenerii de dezvoltare și societatea civilă pe domeniile de competență. Prin Ordinul nr.505/2019 a fost stabilit mecanismul de cooperare al subdiviziunilor MAI, instituțiilor din subordine cu societatea civilă și instituțiile de profil din străinătate. Agenția pentru Dezvoltare și Cercetare: Prin ordinul nr. 2/2018 este instituit grupul de experți în vederea furnizării serviciilor de asistență și cooperare cu societatea civilă. Conform prevederilor HG nr.967/2016 privind mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, APC au :</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ actualizat procedurile interne referitoare la transparența în procesul decizional; ✓ desemnat responsabilii de coordonare a procesului de consultare publică cu societatea civilă; ✓ instituit linia telefonică instituțională de informare a societății civile; ✓ elaborat, actualizat, și publicat lista organizațiilor neguvernamentale pe domeniile de activitate. 	<p>specialitate. APC au asigurat organizarea, pe parcursul lunii februarie 2020, a unor ședințe în cadrul cărora au fost puse în discuții raportul de activitate pe anul 2019 și planul de acțiuni pe anul 2020, inclusiv cu reprezentanții societății civile.</p> <p>Portalul www.particip.gov.md a fost îmbunătățit într-o versiune mai interactivă și ajustată pentru a spori și eficientiza participarea populației la luarea deciziilor.</p>
--	--	--	--	--

	1.3.2.2. Modificarea și ajustarea structurii rapoartelor autorităților publice centrale privind transparența în procesul decizional conform prevederilor legislației	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul / CNP, CALM	Structura rapoartelor ajustată/completată; structura rapoartelor autorităților publice privind transparența decizională corespunde prevederilor legislației	Acțiune neinițiată. Dat fiind faptul că Strategia a intrat în vigoare către finele lunii mai 2018, raportul privind transparența în procesul decizional pentru anul 2018 va fi întocmit conform prevederilor Legii nr.239/2010 și HG nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional. Pe parcursul anului 2019 urmează a fi inițiată procedura de modificare a structurii raportului.	Realizat. Structura Rapoartelor privind transparența în procesul decizional a fost îmbunătățită, conform prevederilor legislației în vigoare.	
1.3.2.3. Actualizarea bazelor de date ale părților interesate și asigurarea accesibilității informației respective	2018	Cancelaria de Stat, Parlamentul / OSC, CNP, Consiliul ONG	Frecvența actualizărilor bazelor de date; funcționalitatea bazelor de date; numărul accesărilor bazelor de date	Realizat. Conform prevederilor HG nr. 967/2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, APC elaborează, actualizează și publică lista organizațiilor neguvernamentale pe domenii de activitate. Totodată, Cancelaria de Stat a generalizat lista organizațiilor neguvernamentale pe domenii de activitate de la ministere într-o singură listă.			
1.3.2.4. Asigurarea publicării rezultatelor consultărilor publice pe pagina web www.particip.gov.md	2018 – 2020	Guvernul / OSC	Frecvența publicațiilor tuturor rezultatelor consultărilor publice	În proces de realizare. Conform prevederilor cadrului normativ, în urma avizării și consultării publice, autorul proiectului întocmește sinteza tuturor obiecțiilor și propunerilor parvenite de la autorităților publice, precum și din partea reprezentanților societății civile și se plasează pe pagina web oficială a autorității publice la rubrica <i>Transparență decizională</i> sau pe platforma guvernamentală <i>particip.gov.md</i> .	În proces de realizare. Referitor la sinteza/rezultatele în urma consultărilor publice, se constată că acestea sunt publicate doar pe pagina MEI	Realizat parțial Sinteza/rezultatele în urma consultărilor publice, sunt publicate doar pe paginile MEI și MA	

	1.3.2.5. Publicarea pe pagina web oficială a Parlamentului a amendamentelor deputaților și a tuturor modificărilor intervenite în textul proiectelor actelor normative, imediat după parvenirea acestora	2018 – 2020	Parlamentul / OSC	Frecvența publicațiilor tuturor amendamentelor și proiectelor actelor normative			
1.3.3. Crearea și consolidarea, la nivel local, a mecanismelor care să permită accesarea informației și implicarea populației în procesul decizional	1.3.3.1. Crearea platformei pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților publice locale	2018	Autoritățile APL / OSC, CALM	Platforma pentru publicarea proiectelor de decizii ale autorităților APL, creată, numărul, nivelul și geografia autorităților publice locale care au publicat proiecte de decizii pe platforma creată	<p>Realizat. Toate consiliile raionale și municipale dispun de pagini web cu compartiment dedicat transparenței decizionale. În vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local, Cancelaria de Stat a asigurat lansarea Registrului de stat al actelor locale (RSAL), Conform legislației, autoritățile administrației publice locale sînt obligate să includă în Registrul de stat al actelor locale deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea, dispozițiile primarului și ale președintelui raionului, actele pretorului, alte acte ale autorităților publice locale (www.actelocale.gov.md)</p>	<p>Realizat. În vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local și consolidarea mecanismelor de acces a populației la luarea deciziilor, Cancelaria de Stat a asigurat lansarea Registrului de stat al actelor locale (RSAL). Astfel: CR.Basarabeasca: platforma de publicare a proiectelor de decizii www.basarabeasca.md este activă. CR.Dondușeni: majoritatea decizilor și achizițiile publice au fost publicate pe pagina web a consiliului raional www.donduseni.md/achizitii-publice; CR Rîșcani: platforma pentru publicarea proiectelor de decizii creată: www.riscani.md CR Strășeni: Consiliul raional dispune de pagină web oficială. Pe parcursul anului 2019 au fost publicate pentru consultare publică</p>	

	1.3.3.2. Instituirea mecanismelor de colectare și compilare a informației privind transparența decizională la nivel local	2018	Autoritățile APL / OSC, CALM	Mecanisme de colectare și compilare a informației privind transparența decizională la nivel local, create; funcționalitatea mecanismelor create	<p>În proces de realizare. În vederea asigurării transparenței decizionale la nivel local, Cancelaria de Stat a asigurat lansarea Registrului de stat al actelor locale (RSAL), odată cu intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 436/2006 privind administrația publică. În anul 2018 a fost asigurat accesul pentru 896 autorități ale</p>	<p>114 proiecte de decizii. CR Sîngerei: pe pagina oficială www.singerei.md au fost publicate deciziile, dispozițiile, anunțurile etc. CR Orhei: prin intermediul paginii oficiale au fost supuse consultărilor examinarea bugetului local 2020 și a Planului de dezvoltare a rețelelor de distribuție a gazelor naturale pentru anii 2020-2022. CR Leova: creată platforma oficială pentru publicarea proiectelor și a deciziilor autorității. Pe pagina web www.leova.md sunt înregistrate și publicate proiectele de decizie ale autorității pentru societatea civilă în vederea implicării în procesul decizional sau înaintarea de propuneri/sesizări. CR Ungheni: platforma de promovare este pagina web oficială, și pagina de facebook; CR Telenești: Consiliul Raional administrează pagina web telenești.md, unde sunt publicate pentru informare și consultare toate proiectele de decizii, făcute publice și pe panoul de informare</p>	<p>Realizat parțial Către sfârșitul anului 2020 în Registrul de stat al actelor locale erau publicate 211 797 anunțuri.</p>
--	---	------	--	---	---	--	--

					administrației publice locale de nivelul I, 32 administrației publice locale de nivelul II și 2 municipii (Chișinău și Bălți) la baza de date a RSAL, fiind conectate la sistem 10 oficii teritoriale. La finele anului 2018, au fost publicate circa 41000 acte pentru control administrativ în Registrul de stat al actelor locale.	transparenței decizionale în toate domeniile de activitate. Este utilizată pagina web oficială, panoul de informații cît și ziarul local pentru familiarizarea societății civile cu procesul decizional.	
				Instrucțiunile metodologice elaborate; numărul, nivelul și geografia autorităților publice locale care utilizează instrucțiunile respective		<i>În proces de realizare.</i> Instrucțiunile metodologice pentru APL elaborate, însă nu au fost aprobate	<i>Nerealizat</i>
	1.3.3.3. Elaborarea și aprobarea instrucțiunilor metodologice pentru implementarea legislației privind transparența în procesul decizional	2018	Cancelaria de Stat / OSC, CALM				
Obiectivul general 2: Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile							
Obiectivul specific 2.1: Stimularea populației și a sectorului privat privind susținerea societății civile							
2.1.1. Perfecționarea mecanismului de redirecționare a 2% din venitul persoanelor fizice și asigurarea funcționării acestuia	2.1.1.1. Desfășurarea campaniei de informare, la nivel național, despre aplicarea mecanismului de redirecționare a 2% din venit	2018 – 2019	Consiliul ONG sau alt organ reprezentativ al OSC / OSC	Campania informațională desfășurată; durată campaniei informaționale; tipurile, numărul și geografia mass-mediei și a altor subiecți implicați în mediatizare; numărul spoturilor publicitate difuzate, al materialelor informative publicate	<i>Realizat parțial</i> Consiliul ONG: La 20.06.2018, membrii Consiliului ONG și reprezentanții ai MF s-au întrunit într-o ședință de lucru, în cadrul căreia au discutat mai multe aspecte ce țin de îmbunătățirea implementării mecanismului de desemnare procentuală. Printre aspectele puse în discuție se numără: • Implicarea Agenției Servicii Publice la crearea Listei beneficiarilor 2%; • Informarea organizațiilor înregistrate deja în Lista beneficiarilor 2% despre datorită la bugetul public național; • Crearea unui mecanism de informare a contribuabililor despre necesitatea de a verifica și	<i>Realizat parțial</i> Consiliul ONG nu a prezentat informația conform scrisorii din 30.12.2019. La 18.09.2019, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a organizat la Chișinău un atelier de instruire pentru facilitarea aplicării mecanismului de desemnare procentuală (Legea 2%). Scopul atelierului a fost capacitatea OSC pentru valorificarea beneficiilor Legii 2%. La 18.01.2019, mai multe modificări ale Regulamentului privind desemnarea procentuală (Legea 2%) au fost publicate în MO. Printre acestea se numără schimbarea competenței	

					<p>achita datoriile la impozitul pe venit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Completarea raportului anual statistic al Serviciului Fiscal de Stat privind 2%; • Conținutul declarației privind impozitul pe venit CET15. La 16.10.2018, membrii Consiliului ONG s-au întâlnit cu reprezentanții Cancelariei de Stat, MF, MJ, ASP, CIR, unde s-a discutat despre stipulările Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale și a Formularului CET15. Membrii Consiliului ONG au solicitat instituțiilor de resort modificarea Regulamentului încât să existe posibilitatea ca și liberei profesioniști să poată direcționa 2% din suma impozitului pe venit obținut în anul precedent, către organizațiile neguvernamentale care acționează în interes public și către entitățile religioase. 	<p>organului de înregistrare în lista beneficiarilor: ASP a înlocuit MJ în acest proces, a fost îmbunătățit mecanismul de informare al contribuabililor despre existența datoriilor, precum și posibilitatea informării despre statutul desemnării procentuale. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat va notifica contribuabililor abonați la serviciile electronice fiscale statutul desemnării, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Aceste modificări au fost posibile inclusiv cu aportul Consiliului ONG.</p>	
<p>2.1.1.2. Instruiri cu privire la mecanismul de redirecționare a 2% pentru reprezentanții OSC și pentru persoanele responsabile de implementarea acestuia</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>AAP / OSC</p>	<p>Numărul și periodicitatea instruirilor; numărul, domeniul de activitate și geografia persoanelor instruite; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor; numărul OSC care au aplicat pentru redirecționarea a 2% din venit.</p>	<p><i>Acțiune neinițiată</i>, fiind condiționată de aprobarea ultimelor modificări prin Hotărârea Guvernului nr. 8/2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale.</p>	<p><i>Nerealizat</i> AAP nu a dispus de resursele financiare necesare pentru realizarea acțiunii. Conform Raportului CRJM de implementare a mecanismului 2 % în RM, în 2018, 594 de organizații necomerciale (511 asociații, fundații și instituții private și 83 de culte religioase și părți componente) s-au înregistrat în Lista beneficiarilor</p>	<p><i>Nerealizat</i></p>	
<p>2.1.1.3. Evaluarea anuală ex-post privind</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>MF / OSC</p>	<p>Numărul evaluărilor realizate; relevanța constatărilor;</p>	<p><i>Realizat parțial</i> Pe parcursul anului 2018 MF a efectuat un studiu privind</p>	<p><i>Realizat parțial</i> Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a elaborat un</p>	<p><i>Realizat parțial</i> Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a elaborat</p>	

2.1.2. Eficientizarea mecanismului de sponsorizare, filantropie și de deducere a donațiilor	2.1.2.1. Elaborarea unui studiu de politici privind aplicarea Legii nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare	2018	Cancelaria de Stat / OSC	Studiu elaborat	<p><i>Realizat.</i></p> <p>În anul 2018 Centrul CONTACT în colaborare cu ECNL a creat un grup de lucru a ONG-urilor pentru promovarea filantropiei. În cadrul grupului au fost realizate studii despre funcționarea legislației în acest domeniu. La 26.06.2018 a fost organizată masa rotundă cu participarea reprezentanților MJ și MF, ONG-urilor, donatorilor la care a fost prezentate recomandările grupului de lucru cu privire la modificarea legislației în domeniului filantropiei. În octombrie 2018 MJ a anunțat despre inițierea elaborării proiectului de lege privind modificarea Legii nr1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare. La 22.10.2018 din partea grupului de lucru a fost expediată</p>	<p>și</p> <p>concluziilor aplicabilitatea recomandărilor evaluării</p>	<p>eficiența cadrului normativ secundar aferent mecanismului desemnării procentuale (2%). Urmare a studiului realizat de comun cu reprezentanții societății civile au fost formulate propuneri de modificare a Regulamentului cu privire la mecanismul desemnării procentuale, aprobat prin HG nr. 1286/2016. Modificările au fost aprobate ulterior prin HG nr. 8/2019.</p>	<p>Raport „Doi ani de implementare a mecanismului 2% în Republica Moldova”, în care a prezentat un șir de recomandări pentru îmbunătățirea mecanismului și promovarea acestuia.</p>	<p>Raportul „Stop cadru: trei ani de implementare a mecanismului 2% în Republica Moldova”;</p> <p>A fost instituit site-ul oficial: 2 procente.info, pe paginile căruia sunt dispuse informații privind mecanismul, etapele și beneficiile aplicării a 2% Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a elaborat și publicat <i>Ghidul pentru organizațiile societății civile privind aplicarea mecanismului de desemnare procentuală Legea 2%.</i></p> <p>A fost organizat atelierul de lucru „Campania2%”. Instrumente și canale de promovare pentru atragerea contribuabililor.</p>
					<p><i>Realizat</i></p> <p>La data de 18 iulie 2019, Centrul CONTACT, a constituit <i>Platforma pentru dezvoltarea și promovarea filantropiei în Republica Moldova.</i> Misiunea platformei create, este de a contribui la promovarea și dezvoltarea filantropiei în Republica Moldova.</p>		<p><i>Realizat</i></p> <p>În iulie 2020 <i>Platforma pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei</i> a elaborat un <i>Studiu de analiză a situației filantropice din țară în contextul pandemiei Covid-19</i></p> <p>În octombrie 2020, membrii Platformei pentru Promovarea și Dezvoltarea Filantropiei în RM, alături de experți din domeniu și partenerii de dezvoltare, au prezentat <i>Codul de Etică și Condiții a sectorului Filantropiei și Sponsorizării</i></p>		

2.1.2.2. Modificarea cadrului normativ cu privire la filantropie și sponsorizare, după caz	2018	Parlamentul / OSC	Cadrul normativ modificat numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ (elaborate/aprobate) cu privire la mecanismul de sponsorizare și filantropie	câtre MJ analiză sumară a legii cu recomandări pentru modificare. <i>Realizat parțial</i> Pe parcursul anului 2018, MJ a anunțat inițierea procesului de elaborare a proiectului de lege privind modificarea Legii nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, în vederea asigurării durabilității și independenței organizațiilor neguvernamentale. Modificările legislative propuse vor oferi soluții pentru remedierea unor carențe și excluderea unor impedimente nejustificate în activitatea participanților la acțiunile de filantropie și sponsorizare, precum și pentru stimularea activității filantropice și de sponsorizare.	<i>Realizat parțial</i> La 8.04.2019 a fost organizată o întâlnire de lucru între reprezentanții Centrului CONTACT și MJ unde s-a discutat un proiect preliminar în această privință. La 11.04.19, a fost organizată o masă rotundă care a implicat mai multe ONG-uri cu privire la inițierea modificării legale cu examinarea mai multor propuneri și s-a decis că centrul CONTACT va cuprinde noile propuneri din proiectul de lege și le va expedia MJ. În termenul acordat pentru transmiterea propunerilor de intervenții nu a fost recepționată nici o propunere. Cadrul normativ nu a fost modificat.	<i>Nerealizat</i> Nu au fost evoluții la acțiunea respectivă
2.1.2.3. Ajustarea cadrului normativ fiscal privind deducerea donațiilor	2018	MF / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ (elaborate/aprobate) cu privire la deducerea donațiilor	<i>Realizat</i> La data de 10.09.2018 a intrat în vigoare HG nr.693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit. Modul de deducere în scopuri fiscale a donațiilor efectuate în scopuri filantropice sau de sponsorizare este reglementat de prevederile pct. 57-65 ale Anexei nr. 1 la Hotărârea menționată. Urmare a adoptării normelor în cauză au fost excluse neclaritățile existente anterior vis-a-vis de modul de confirmare documentară a cheltuielilor suportate pentru efectuarea donațiilor. La fel, prin Legea nr. 302/2018 au fost		

	2.1.2.4. Evaluarea ex-post a implementării politicilor privind filantropia, sponsorizarea și deducerea donațiilor și dezbateră rezultatei acestora	2018 – 2020	MF / OSC	Numărul realizat; relevanța concluziilor aplicabilitatea recomandărilor evaluărilor	efectuate ajustări la art. 21 alin. (4) din Codul fiscal. Amendamentul efectuat exceptează persoanele care fac o donație sub formă de mijloace bănești în scopuri filantropice și de sponsorizare potrivit art. 36 alin. (2) din Codul fiscal, de a fi calificate drept persoane care au obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate.	<i>A acțiune neinițiată</i> , fiind condiționată de acțiunea 2.1.1.2.2.	<i>Nerealizată</i> MF: Ca urmare a analizei efectuate nu a fost identificată necesitatea modificării conceptuale a cadrului normativ aferent. Totodată, prin Legea nr.257/2020 cu privire la modificarea unor acte normative, au fost efectuate modificări privind ajustarea denumirilor legilor din domeniul respectiv, în vederea asigurării aplicării unor norme juridice clare.
2.1.3. Reglementarea și stimularea dezvoltării antreprenoriatului social	2.1.3.1. Ajustarea cadrului normativ cu privire la antreprenoriatul social	2018	Parlamentul, MEI / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor actelor legislative (elaborate/aprobate) privind antreprenoriatul social	<i>Realizat parțial</i> A fost aprobată HG nr. 165/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social. Conform Planului de acțiuni al MEI pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor alin. (2), art. 365 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea	<i>Realizat.</i> MEI: Conform Legii nr.223/2017 privind modificarea și completarea unor acte legislative, au fost aprobate și modificate o serie de acte normative (10 la număr), în sensul ajustării cadrului normativ existent cu normele ce reglementează sectorul antreprenoriatului social.	

	2.1.3.2. Elaborarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social	2018	MEI, MSMPS / OSC	Proiect elaborat	antreprenoriatului social. <i>Realizat.</i> Prin HG nr. 1165/2018 a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social și lista genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social.		
	2.1.3.3. Monitorizarea implementării actelor normative cu privire la antreprenoriatul social	2018 – 2020	MEI / OSC	Numărul monitorizărilor; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor; numărul, tipurile și geografica întreprinderilor sociale create; numărul ședințelor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social	<i>În proces de realizare.</i> Prin Ordinul MEI nr.17 din 24.01.19 a fost creată Comisia de selectare a membrilor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social din partea societății civile. Conform Procesului-verbal nr. 1 din 29.01.2019 al ședinței Comisiei de selectare a membrilor Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social din partea societății civile, termenul limită de depunere a dosarelor de participare la concursul de selecție a membrilor a fost stabilit pentru 19 februarie 2019.	<i>În proces de realizare.</i> MEI: prin ordinul MEI nr.130 din 23.05.2019 a fost instituită Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social. La 13.06.2019 a fost desfășurată ședința de lansare a activității Comisiei, în cadrul căreia a fost ales vicepreședintele comisiei (reprezentantul societății civile). De asemenea, a fost creat grupul de lucru pentru analiza activității persoanelor juridice cu statut de întreprindere socială sau de inserție. La 17.09.2019 a fost desfășurată ședința Comisiei în cadrul căreia a fost prezentat Raportul de analiză privind situația actuală și provocările în antreprenoriatul social în RM. La fel, a fost prezentată Nota informativă privind conceptul și agenda Conferinței Naționale pentru Antreprenoriat Social, ediția a V-a, 27.09.2019. A fost acordat statutul de întreprindere Socială (ÎS) și întreprindere cum urmează: SRL„Eco Life for You” - ÎS ; SRL„Taina Codrului”	<i>Realizat</i> MEI: Comisia Națională pentru Antreprenoriat Social, (instituită în a.2019), a fost modificată prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr.115/2020. Pe parcurs au fost convocate 3 ședințe ale Comisiei menționate (13.06.2019; 17.09.2019; 23.06.2020). În scopul asigurării realizării prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei, a fost instituit Grupul de lucru pentru analiza activității persoanelor juridice cu statut de întreprindere socială sau de inserție. În cadrul ședințelor a fost prezentat <i>Studiul privind analiza situației actuale și provocările în ceea ce privește dezvoltarea antreprenoriatului social în RM</i> , elaborat cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”, implementat de către GLZ Moldova.

	2.1.3.4. Promovarea antreprenoriatului social	2018 – 2020	MEI / OSC	Numărul, periodicitatea și aria inițiativelor de promovare a antreprenoriatului social	<i>În proces de realizare.</i> Conform Planului de acțiuni al Ministerului Economiei și Infrastructurii pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor art. 365 alin. (2), al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea antreprenoriatului social	– ÎSI, SRL, „Floare de cires” - ÎSI <i>În proces de realizare.</i> MEI: la 27.09.2019, la Chișinău, în cadrul Centrului de instruire Keystone, s-a desfășurat cea de a V-a ediție a Conferinței naționale pentru antreprenoriatul social, dedicat evaluării impactului întreprinderilor sociale, promovării bunelor practici și dezvoltării economiei sociale în RM. La eveniment au fost prezenți peste 60 de persoane, reprezentanți din organizațiile neguvernamentale, întreprinderi sociale, autorități și instituții publice, misiuni diplomatice, alături de parteneri sociali internaționali. Totodată, pe pagina electronică oficială a ministerului a fost creată o pagină informativă dedicată domeniului antreprenoriatului social, unde pot fi găsite date aferente cadrului normativ în vigoare ce reglementează activitatea dată, precum și informații utile privind studii/rapoarte elaborate pe domeniul și PV a Comisiei Naționale pentru antreprenoriat social.	<i>Realizat</i> MEI: Cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”, implementat de către GIZ Moldova, pe parcursul anului 2020, a fost elaborat <i>proiectul Programului național pentru dezvoltarea antreprenoriatului social în Republica Moldova, care înglobează un plan de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2021 -2025. Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Programului național pentru dezvoltarea antreprenoriatului social în Republica Moldova anii 2021 - 2025 (număr unic 982/MEI/2020) este la etapa de avizare/consultare publică conform cadrului normativ în vigoare. Potrivit Planului de acțiuni aferent (în iunie 2021), este prevăzută elaborarea unui Program de susținere și încurajare a antreprenoriatului social, care va fi implementat de ODIMM. În acest scop, în Legea bugetului de stat pentru anul 2021 (nr.258/2020), este prevăzută suma de 1 000,0 mii lei.</i>
	2.1.3.5. Instruiri reprezentanților autorităților publice și ai societății civile în domeniul	2018 – 2020	MEI / OSC	Numărul și periodicitatea instruirilor; numărul, domeniul de activitate și geografia persoanelor instruite; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	<i>În proces de realizare.</i> MEI: Participarea la instruire: 1) 28-29 septembrie 2018, Seminar de consolidare a capacităților de punere în aplicare a noului cadru juridic care definește sectorul terțiar și	<i>Realizat</i> Participarea la instruire: 1) februarie și martie 2019, instruire cu tematica „Economie și întreprindere socială”, în cadrul Programului La Mobilită internazionale del Lavoro ;	

	antreprenoriatului social		<p>afacerile sociale în Italia, precum și susținerea părților interesate în definirea măsurilor de sprijin pentru stimularea economiei sociale în Moldova, cu participarea reprezentanților APC;</p> <p>2) 22-25 octombrie 2018, Vizită de studiu în Regiunea Veneto din Italia, cu participarea reprezentanților Oficiului Prim - ministrului; reprezentanților APC, Camerei de Comerț și Industrie; Biroului de relații cu diaspora; Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului întreprinderilor Mici și Mijlocii; reprezentanților societății civile</p> <p>3) 19 octombrie 2018 , Atelierul de lucru între părțile interesate la nivel regional în domeniul întreprinderilor sociale, privind „Schimbul bunelor practici” și „Identificarea domeniilor de intervenție (nișe politice) pentru a facilita investițiile orientate spre impact în întreprinderile sociale din RM”;</p> <p>4) 27 .11.2018. Participare la cea de-a IV-a ediție a Conferinței Naționale pentru Antreprenoriat Social. În cadrul evenimentului au fost abordate următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea unui set de recomandări privind documentele de politici publice care să reglementeze cel puțin trei mecanisme de finanțare guvernamentală directă pentru întreprinderile sociale din RM; - analiza modelelor de politici și practici similare ale statelor UE 	<p>2) 27-31 mai 2019, Vizita de studiu în Italia (Roma și Bologna) în cadrul Programului La Mobilità internazionale del Lavoro, cu participarea reprezentanților APC și reprezentanților societății civile;</p> <p>3) iunie 2019, România (Iași), Vizita de studiu privind dezvoltarea antreprenoriatului social, cu suportul Proiectului „Consilierea Guvernului Republicii Moldova în politici economice”;</p>	
--	---------------------------	--	---	--	--

	2.1.3.6. Elaborarea unui studiu privind oportunitatea acordării facilităților fiscale pentru antreprenoriatul social	2020	MF, MEI / OSC	Studiul elaborat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor cu privire la facilitățile fiscale pentru antreprenoriatul social	în domeniul antreprenoriatului social <i>în proces de realizare.</i> Conform Planului de acțiuni al MEI pentru anul 2019, pentru Trimestrul IV, în vederea implementării prevederilor alin. (2), art. 365 al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, se preconizează elaborarea și aprobarea proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea măsurilor de sprijin și încurajarea antreprenoriatului social	<i>în proces de realizare.</i> MEI: A fost inițiat procesul de elaborare a HG privind aprobarea Planului național de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2020 – 2025, în acest sens au fost realizate următoarele: Prin scrisoarea nr. 06/2-7404 din 05.11.2019 MEI a inițiat procesul de colectare a propunerilor de la autoritățile publice centrale, instituțiile publice, organizațiile societății civile pentru Planul național de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2020 – 2025. Totodată la data de 12.12.2019, MEI cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) a desfășurat atelierul de lucru cu tematica „Măsuri de sprijin și încurajare a antreprenoriatului social în RM” întreprinderile Actualmente, se lucrează la definitivarea proiectului Planului național de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2020 – 2025	<i>Realizat</i> MF: În cadrul exercițiului de elaborare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2021 a fost examinată oportunitatea extinderii facilităților fiscale pentru antreprenoriatul social. Astfel, viziunea pe termen mediu a MF constă în identificarea și implementarea unor măsuri orientate spre subvenționarea directă din partea statului, care ar permite, în mod mai eficient, asigurarea respectării destinației intervenției statului și redistribuirii echitabile a veniturii naționale (spre exemplu, opțiunea de acordare a subvențiilor este mai preferabilă decât scutirea de impozite sau aplicarea unor cote reduse de impozitare). Politicile fiscale și vamale promovate de către MF sînt bazate pe aplicarea unui sistem general de impozitare. Această abordare include revizuirea sistemului de facilități fiscale și, respectiv, consolidarea veniturilor bugetare necesare finanțării cheltuielilor bugetare. În condițiile în care veniturile bugetare sînt limitate, este important ca acestea să fie rațional direcționate ca să asigure maximă eficiență. Importanța sistemului de impozitare este determinată de finalitatea acestuia, și anume, de realizarea cheltuielilor bugetare. În acest sens, MF urmează să promoveze un proiect de hotărâre de Guvern
--	--	------	---------------	---	--	--	--

<p>care va stabili mecanismul de subvenționare a locurilor de muncă, care va include subvenționarea impozitelor salariale achitate pentru persoanele juridice și persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător, ca urmare a angajării de către acestea a persoanelor cu dizabilități. Totodată, a fost aprobat Ordinul Ministerului Finanțelor cu privire la aprobarea <i>Registrului unic al facilităților fiscale și vamale, care include lista tuturor facilităților fiscale și vamale, codificarea acestora, temeiul legal de acordare, prioritatea în monitorizare și autoritatea ce administrează facilitatea.</i></p> <p>Se constată că revizuirea facilităților fiscale și vamale prin prisma impactului economic, investițional, social și fiscal, precum și în contextul armonizării legislației naționale la cea a Uniunii Europene reprezintă un obiectiv pe termen mediu. Informativ: Planul de acțiuni al Guvernului 2020-2023 include obiectivul 4.1.1. ce prevede evaluarea eficacității facilităților existente și introducerea noilor tipuri de subvenții pentru stimularea dezvoltării sustenabile a economiei și creșterea veniturilor la buget (facilitățile trebuie să motiveze achitarea impozitelor și majorarea valorii adăugate) care, la rândul său, include acțiunile 4.1.1.1. și 4.1.1.2. ce vizează dezvoltarea unei baze de date a</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

							<p>tuturor facilităților fiscale și vamale, cu estimarea costurilor bugetare aferente acestora și, respectiv, analiza facilităților fiscale și vamale în vederea examinării oportunității menținerii acestora sau redirecționării spre alte sectoare.</p>
<p>2.1.3.7. Evaluarea ex-post privind implementarea actelor normative referitoare la antreprenoriatul social</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>MEI / OSC</p>	<p>Numărul realizat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor evaluărilor</p>	<p>În proces de realizare. Exercițiul de evaluare ex-post privind implementarea prevederilor Capitolului VII „Antreprenoriatul social și întreprinderea socială” al Legii nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriatul și întreprinderea (introdus prin Legea nr. 223/2017, 24.05.2018) urmează să se desfășoare în termenii prestațiilor, dat fiind faptul că, doar către finele anului 2018 a fost aprobată HG nr. 1165/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriatul Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități antreprenoriat social.</p>	<p>În proces de realizare. MEI: La 17.09.19 a avut loc ședința Comisiei Naționale pentru Antreprenoriatul Social în cadrul căreia a fost prezentat Raportul de analiză privind situația actuală și provocările în ceea ce privește dezvoltarea antreprenoriatului social în RM</p>	<p>Nerealizat MEI: Exercițiul de evaluare ex-post privind implementarea prevederilor Cap.VI al Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriatul și întreprinderea (introdus prin Legea nr.223/2017, urmează a fi efectuat după o perioadă de activitate a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriatul Social de 3 ani (la finalul anului 2021).</p>	
<p>Obiectivul specific 2.2 Sprijinirea accesului la contractarea socială și a participării societății civile la implementarea politicilor publice prin intermediul contractării sociale</p>							
<p>2.2.1. Ajustarea mecanismului de contractare directă a serviciilor și lucrărilor publice de către OSC</p>	<p>2.2.1.1. Realizarea unui studiu privind oportunitățile de contractare a serviciilor și lucrărilor publice de către OSC</p>	<p>2018</p>	<p>MSMPS / OSC</p>	<p>Studiul realizat; relevanța constatărilor, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor cu privire la oportunitățile de contractare a serviciilor și lucrărilor publice</p>	<p>Acțiune neinițiată</p>	<p>Realizat MSMPS: la de 25.09.2019, a fost prezentat un studiu privind serviciile sociale în domeniul prevenirii și combaterii violenței pe bază de gen, realizat de către un grup de consultanți locali, reprezentanți ai organizațiilor societății civile, contractați de către UN WOMEN. În cadrul studiului au fost prezentate recomandări privind domeniul</p>	<p>Realizat MSMPS: începând cu anul 2018, MSMPS a inițiat procedura de contractare a telefonului de încredere pentru femei victime a violenței în familie de la A.O Centrul „La Strada”. În parteneriat cu Asociația Obștească „Institutum Virtutes Civilis” (IVC) și Centrul European Pentru Legislație Non-profit (ECNL), MSMPS a lansat</p>

						prevenirii și combaterii violenței pe bază de gen	un proces de discuții pe marginea prevederilor legislației naționale cu privire la contractarea serviciilor sociale de la prestatori /persoane juridice cu caracter nelucrativ. Astfel, pe parcursul anului 2020 au fost realizate mai multe interviuri cu reprezentanți ai APL de nivelul I și II, organizații necomerciale care prestează servicii sociale și care au trecut prin procedura de contractare. A fost elaborată o <i>notă analitică</i> cu privire la contractarea serviciilor sociale. Au avut loc consultări publice cu reprezentanții OSC și APC privind amendamentele legislative, care urmează a fi definitive și promovate pe parcursul anului 2021.
2.2.1.2 Elaborarea modificărilor la Legea nr. 129/2012 privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale și la Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale	2018	MSMPS / OSC	Numărul și potențialul transformativ al modificărilor (elaborate/aprobate la Legea privind acreditarea prestatorilor de servicii sociale și Legea cu privire la serviciile sociale, care să garanteze accesul OSC acreditate la finanțele publice	<i>Realizat parțial</i> La 6.11. 2018 a avut loc ședința de lucru cu membrii Consiliului organizațiilor neguvernamentale, unde s-a agreat crearea unui grup de lucru pe domeniul asistenței sociale, format din reprezentanți ai autorităților publice centrale, reprezentanți ai Consiliului organizațiilor neguvernamentale.	<i>Realizat parțial</i> MSMPS: la 12.02. 2019, a fost emis Ordinul MSMPS nr.176 cu privire la crearea grupului de lucru intersectorial pentru dezvoltarea cadrului normativ. În cadrul ședinței Grupului de lucru din 25.09.2019 au fost prezentate unele propuneri, care vor fi luate în calcul la elaborarea proiectului de act normativ.		
2.2.1.3. Promovarea mecanismului de achiziție al prestatorilor serviciilor sociale de către OSC	2018 – 2020	MSMPS / OSC	Numărul, periodicitatea și reprezentativitatea inițiativelor de promovare a mecanismului de achiziție	<i>În proces de realizare</i> MSMPS: Pe parcursul anului 2018 a fost contractat Serviciul liniei telefonice de încredere adresate victimelor violenței gestionat de Centrul Internațional "La Strada" prin procedura achizițiilor publice. Resursele financiare pentru asigurarea	<i>În proces de realizare</i> MSMPS: pe parcursul anului 2019, a contractat Serviciul liniei telefonice de încredere adresate victimelor violenței, gestionat de Centrul Internațional <i>La Strada</i> prin intermediul procedurii de achiziții publice. Astfel, resursele financiare planificate pentru anul	<i>Realizat parțial</i> MSMPS: Pentru anul 2020 MSMPS a contractat Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii 116 111, care este prestat de AO „CNFACEM”. Pentru anul 2020, în acest scop, au fost alocate resurse financiare din bugetul de stat în cuantum de	

				<p>funcționalității acestui serviciu au constituit 980,0 mii lei.</p> <p>Consiliul ONG, în comun cu MSMPS a inițiat crearea unui grup de lucru care să propună modificarea mai multor legi ce reglementează domeniul social, printre care: Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale, Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice. De asemenea, la 10.10.2018 a fost organizat Atelierul de lucru cu tematica Asigurarea sustenabilității serviciilor sociale transmise în gestiunea administrației publice locale”. Scopul evenimentului - examinarea problemelor de ordin juridic, financiar și de resurse umane în crearea și deschiderea serviciilor sociale din cadrul comunităților rurale. La eveniment au participat șeful Biroului de Coordonare al Cooperării Tehnice ADA, reprezentanți de la CALM, Curtea de Conturi, MF, MSMPS și ai Autorităților Publice Locale unde A.O. ”Concordia. Proiecte Sociale” are dezvoltate servicii sociale.</p>	<p>2019 în vederea asigurării funcționalității acestui tip de tip de serviciu au constituit 911,8 mii lei și 952,8 mii lei, în anul 2020. Pentru anul 2021 a fost planificată suma de 817,2 mii lei. Prin HG nr.198/2019, a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Serviciului de asistență telefonică gratuită pentru persoanele cu dizabilități și Standardele minime de calitate”, care are drept scop prevenirea și reducerea situațiilor de încălcare a drepturilor persoanelor cu dizabilități. Serviciul este prestat de către A.O. Keystone Moldova, prestator acreditat și este contractat de către MSMPS din luna iunie 2019.</p> <p>În anul 2019, au fost alocați din bugetul de stat 468,3 mii lei, iar pentru 2020 au fost aprobați 771,6 mii lei.</p>	846 000 lei.
<p>2.2.1.4. Monitorizarea implicării OSC în procesul achiziției publice și evaluarea anuală ex-post privind implementarea politicii aferente</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>MSMPS, Agenția Achiziții Publice / OSC</p>	<p><i>A acțiune neinițiată.</i></p>	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>MF: De către Agenția Achiziții Publice nu au fost efectuate monitorizări privind implicarea OSC în procesul de achiziții publice. Totodată, potrivit legislației (art.14 al Legii 131/2015 privind achizițiile publice) „autoritatea contractantă</p>	<p><i>Nerealizată</i></p> <p>AAP: Potrivit art.14 din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, organizațiile societății civile (OSC) se pot implica în procesul de achiziții publice nemijlocit prin delegarea reprezentanților în componența grupului de lucru. AAP nu define</p>	

2.2.2. Instruirea și promovarea bunelor practici în domeniul contractării sociale	2.2.2.1. Instruirea reprezentanților autorităților publice care implementează contractarea socială	2018 – 2020	MSMPS / OSC	Numărul și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, domeniul de activitate, sexul, mediul (rural/urban), tipul instituției și geografia persoanelor instruite; competențele în domeniul contractării sociale dezvoltate ca urmare a instruirilor	include obligatoriu în componența grupului de lucru reprezentanți ai societății civile în cazul în care a fost depusă o cerere scrisă în acest sens cu două zile până la data-limită de depunere a ofertelor, dar aceștia nu pot constitui mai mult de o treime din componența totală a grupului. Reprezentanții societății civile incluși în grupul de lucru au drept de vot consultativ sau dreptul la opinie separată, care se expune în actul deliberativ al grupului respectiv. Includerea reprezentanților societății civile în componența grupului de lucru se realizează pentru fiecare procedură de achiziție în parte”. Agenția Achiziții Publice nu deține un mecanism prin care ar putea identifica participarea OSC în cadrul grupului de lucru, acest raport fiind realizat doar de OSC și autoritatea contractantă.	un mecanism de identificare a participării reprezentanților OSC în cadrul grupurilor de lucru pentru achiziții publice, aceste informații fiind deținute doar de OSC și autoritatea contractantă.
	2.2.2.2. Organizarea evenimentelor privind promovarea bunelor practici și	2018 – 2020	MSMPS / OSC	Acțiune neinițiată.	Acțiune neinițiată.	Nerealizat.
				Acțiune neinițiată.	Acțiune neinițiată.	Nerealizat.

				limbă etc.				
	privind contractarea serviciilor sociale de către OSC							
Obiectivul specific 2.3. Chiară mecanisimelor pentru susținerea OSC de către stat								
2.3.1. Asigurarea accesului la fondurile publice și programele de finanțare publică prin extinderea și/sau îmbunătățirea mecanismelor existente și prin identificarea unor instrumente suplimentare	2.3.1.1. Elaborarea recomandărilor privind mecanismele programelor de finanțare publică a OSC	2019	Cancelaria de Stat / SCSC OSC	Recomandări elaborate	Realizat parțial Urmare a concursului public desfășurat de către Cancelaria de Stat privind contractarea serviciilor OSC de expertizare și evaluare a politicilor promovate de Guvern, a fost elaborat proiectul recomandărilor privind mecanismele programelor de finanțare publică a OSC. Aceste recomandări urmează a fi completate urmare a finalizării și evaluării prestării serviciilor contractate de la OSC, inclusiv prin unele consultări adiționale cu partenerii de dezvoltare.	Realizat. Institutul Virtutes Civillis și Centrul European de Legislație Non-profit a realizat studiul „Finanțarea directă a organizațiilor societății civile de către stat în Republica Moldova”, care vine cu un șir de recomandări pentru perfecționarea mecanismului de finanțare directă a OSC de către stat.		
	2.3.1.2. Elaborarea recomandărilor privind practica finanțării OSC locale	2019	Cancelaria de Stat / SCSC OSC	Recomandări elaborate	Realizat. Institutul Virtutes Civillis și Centrul European de Legislație Non-profit a realizat studiul „Finanțarea directă a organizațiilor societății civile de către stat în Republica Moldova”, care vine cu un șir de recomandări pentru perfecționarea mecanismului de finanțare directă a OSC de către stat, inclusive și la nivel local (APL).			
	2.3.1.3. Elaborarea modificărilor la cadrul normativ pentru implementarea recomandărilor, ca urmare a acțiunilor 2.3.1.1	2018 – 2019	MF, MSMPS, MADRM / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ; nota informativă elaborată	Acțiune neînființată, fiind condiționată de realizarea acțiunilor 2.3.1.1 și 2.3.1.2.	În proces de realizare La 28.11.2019 Cancelaria de Stat în parteneriat cu Institutul Virtutes Civillis și Centrul European de Legislație Non-profit a organizat o masa rotundă cu tematica „Dezvoltarea mecanismelor de finanțare directă a proiectelor OSC din	Realizat Proiectul HG privind aprobarea Regulamentului – cadru cu privire la mecanismul de finanțare nerambursabilă directă a proiectelor organizațiilor necomerciale, a fost examinat în cadrul ședinței Secretarilor generali ai ministerelor din	

	și 2.3.1.2, și elaborarea notei informativ	2018 – 2019	Parlamentul/ / OSC			<p>14.01.2021. Acest proiect aduce recomandări inclusiv pentru APL privind finanțarea nerambursabilă de către stat.</p> <p>La moment proiectul se află la etapa de avizare/ consultare publică, conform prevederilor Legii nr.100/2017.</p>
2.3.1.4. Examinarea și adoptarea modificărilor cadrelui normativ		2018 – 2019	Parlamentul/ / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrelui normativ adoptate		<p>bugetul public” la care au fost invitate APC. Participanții au sintetizat o serie de propuneri pentru elaborarea cadrului de reglementare cu privire la mecanismul finanțării nerambursabile directe pentru proiectele OSC. Urmează a fi organizate ședințe de lucru sectoriale cu autoritățile publice centrale de resort pentru elaborarea unui Regulament-cadru pentru finanțarea proiectelor OSC din bugetul de stat, care își propune drept scop uniformizarea condițiilor și procedurilor de finanțare pentru societatea civilă.</p> <p><i>Ațiune condiționată de realizarea acțiunii 2.3.1.3.</i></p> <p><i>Realizată parțial, a se vedea acțiunea 2.3.1.3</i></p>
2.3.1.5. Identificarea practicilor de susținere nefinanțată a OSC de către stat		2019	Cancelaria de Stat / OSC	Practici identificate; recomandări elaborate	-----	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>La 18.12.2019, Cancelaria de Stat a facilitat organizarea discuției publice "Cum poate statul susține societatea civilă?", eveniment organizat de A.O. Comunități Active pentru Democrație Participativă (CADP), scopul discuției fiind înaintarea unor propuneri de politici publice pentru susținerea de către stat a sectorului asociativ, inclusiv nefinanciară ca: oferirea spațiilor pentru evenimente, realizarea unor activități, diminuarea prețului la chirie, crearea la nivel local a unor hub-uri/incubatoare civice pentru dezvoltarea societății civile, crearea de parteneriate</p> <p><i>Nerealizat</i></p>

	2.3.1.6. Ajustarea cadrului normativ pentru susținerea OSC de către stat	2019	MF / OSC	Numărul și potențialele efecte ale modificărilor cadrului normativ adoptate pentru susținerea OSC de către stat		<p>publice -civice pentru gestionarea programelor sectoriale, scutirea OSC de taxe pentru obținerea documentelor de la ASP.</p> <p><i>În proces de realizare</i> MF: În baza HG nr. 503/2019 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a proiectelor culturale desfășurate de organizațiile necomerciale și la abrogarea HG nr. 834/2014”, de alocații din bugetul de stat pentru desfășurarea proiectelor culturale pot beneficia asociațiile obștești, fundațiile și alte organizații necomerciale în calitate de beneficiari potențiali. Odată cu aprobarea HG nr. 503/2019, a fost modificat și cuantumul finanțării unui proiect cultural, care constituie 80% din costul proiectului, dar nu mai mult de 200,0 mii lei pentru un proiect (Cap. III, pct. 20).</p>	<p><i>Realizat</i> În iunie 2020 a fost adoptată Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, care reglementează mult mai detaliat regimul juridic al organizațiilor necomerciale impunând, totodată, noi reguli în partea ce ține de activitatea organizațiilor necomerciale. Conform art.5 al Legii menționate, <i>statul acordă organizațiilor necomerciale sprijin financiar și material pentru dezvoltarea organizațională a acestora și implementarea proiectelor conform priorităților stabilite pentru fiecare domeniu de dezvoltare. Resurse alocate în acest scop sunt prevăzute în bugetul de stat și în bugetele unităților administrativ-teritoriale.</i> Guvernul stabilește mecanismul de oferire a sprijinului financiar și material.</p>
2.3.2. Dezvoltarea mecanismelor de stimulare a implicării OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor	2.3.2.1. Studierea practicii internaționale relevante	2018 – 2019	SCSC / OSC	Practici internaționale studiate și recomandări elaborate		<p><i>În proces de realizare</i> Dat fiind faptul că persoana responsabilă de cooperare cu societatea civilă a fost angajată la finele anului 2019, procesul de examinare a practicii internaționale este la faza incipientă.</p>	<p><i>Nerealizat</i></p>

2.3.3. Informarea și instruirea reprezentanților OSC privind standardele de contabilitate și regimul fiscal aplicat	2.3.2.2. Ajustarea cadrului normativ pentru stimularea implicării OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor	2018 – 2019	MJ, Parlamentul / OSC	Cadrul normativ este ajustat și stimulează implicarea OSC și a populației în asigurarea respectării legislației și identificării încălcărilor		<i>Nerealizat.</i>	<i>Nerealizat</i>
2.3.3. Informarea și instruirea reprezentanților OSC, inclusiv la nivel local, privind regimul contabil și fiscal aplicat OSC	2.3.3.1. Informarea și instruirea reprezentanților OSC, inclusiv la nivel local, privind regimul contabil și fiscal aplicat OSC	2018 – 2020	Serviciul Fiscal de Stat	Numărul și diversitatea materialelor informaționale elaborate și rulate; numărul și periodicitatea instruirilor organizate; numărul, domeniul, sexul, mediul (rural/urban) și geografia persoanelor instruite	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>MF: Pe parcursul anului 2018 de către Serviciul Fiscal de Stat au fost organizate 3 403 seminare, în cadrul cărora au fost instruiți 50 929 de participanți, inclusiv reprezentanți ai OSC. Temele principale ale instruirilor au fost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modificările operate în Codul fiscal prin prisma politicii bugetar-fiscale aprobate pentru anul 2018; - aplicarea legislației fiscale conform modificărilor operate prin Legile nr. 178/2018, nr.179/2018 și nr. 180/2018. - particularitățile de întocmire și prezentare a Dării de seamă Forma IPC18; - aplicarea prevederilor Legii cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017; - combaterea fenomenului „Salariilor în plic”, ș.a. 	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>MF: Pe parcursul lunii noiembrie a. 2019 au fost organizate și desfășurate 4 ateliere de lucru cu genericul „Particularitățile de determinare a obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit și de prezentare a dărilor de seamă pentru ONG. Modul de declarare a resurselor financiare obținute în urma desemnării procentuale”. Atelierele, la care au participat în total 70 de contribuabili, au fost desfășurate în cadrul Direcțiilor generale de administrare fiscală Nord, Sud, Centru și mun. Chișinău. De asemenea, pe parcursul anului au fost organizate și desfășurate 743 instruirii în scopul promovării și consolidării sustenabilității financiare a societății civile. Totodată, în scopul promovării regimului fiscal al organizațiilor necomerciale, pe pagina oficială a SFS, este publicat Ghidul privind regimul fiscal aferent veniturilor organizațiilor necomerciale poate fi accesat la următorul link: http://www.sfs.md/Impozitul_pe_venit.aspx?file=11450</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>MF: În anul 2020, reieșind din specificul conjuncturii epidemiologice, la data de 24.12.2020, Serviciul Fiscal de Stat a asigurat desfășurarea, în regim online, a instruirii dedicate tematicii „Desemnarea procentuală, particularitățile completării declarației (forma ONG 17) de către organizațiile necomerciale”. La sesiunea respectivă au participat 72 reprezentanți ai OSC din toate direcțiile generale de administrare fiscală.</p>

Obiectivul specific 2.4 - Perfectionarea legislației fiscale aplicate organizațiilor societății civile

<p>2.4.1. Perfectionarea și unificarea într-un capitol separat al Codului fiscal a reglementărilor privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale</p>	<p>2.4.1.1. Elaborarea unui capitol separat în Codul fiscal care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat organizațiilor necomerciale</p>	<p>2019 - 2020</p>	<p>MF / OSC</p>	<p>Completări ale Codului fiscal elaborate și adoptate</p>	<p><i>Ațiune neinițiată.</i></p>	<p><i>Realizat parțial</i> MF: A fost inițiat procesul de elaborare a studiului respectiv. În acest sens, au fost solicitate date cu privire la declarațiile ONG - 17 depuse de către Asociațiile obștești (scrisoarea nr.09/3 - 13/157 din 05.06.2019). Datele au fost recepționate de la Serviciul Fiscal de Stat și urmează a fi supuse unei analize.</p>	<p><i>Realizat parțial</i> MF: oportunitatea elaborării unui capitol separat în Codul fiscal care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat OSC, urmează a fi examinată pe termen mediu, în contextul angajamentelor de reseriere a Codului fiscal (acțiune pentru anul 2022), ce se regăsește în Planul de Acțiuni al Guvernului 2020 -2023 aprobat prin HG nr. 636/2019.</p>
<p>2.4.1.2. Reglementarea obligațiilor fiscale ale organizațiilor necomerciale în baza contractelor de prestare a serviciilor persoanelor rezidente și nerezidente</p>	<p>2.4.1.2. Reglementarea obligațiilor fiscale ale organizațiilor necomerciale în baza contractelor de prestare a serviciilor persoanelor rezidente și nerezidente</p>	<p>2019 - 2020</p>	<p>MF / OSC</p>	<p>Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate</p>	<p><i>Ațiune neinițiată.</i></p>	<p><i>Realizat parțial</i> MF: Cadrul normativ actual, în special art.52, art.103 alin (92) , art.283 alin.(1) lit. s) din Codul fiscal nr.1163/1997 reglementează tratamentul fiscal aplicat organizațiilor necomerciale, prin urmare aceste prevederile vizează condițiile în care organizațiilor necomerciale beneficiază de tratament fiscal facilitat.</p>	<p><i>Realizat parțial</i> În decembrie 2020 a fost publicat Ghidul privind regimul fiscal aferent veniturilor organizațiilor necomerciale, care are drept scop explicarea modului aplicării regimului fiscal stabilit prin art. 52 din Codul fiscal pentru impozitarea veniturilor organizațiilor necomerciale și scutirea acestora de la impozitare.</p>
<p>2.4.1.3. Studierea oportunității ajustării cadrului normativ pentru includerea prevederilor permisibile de deducere a cheltuielilor deplasare a voluntarilor și operarea modificărilor corespunzătoare ale cadrului</p>	<p>2.4.1.3. Studierea oportunității ajustării cadrului normativ pentru includerea prevederilor permisibile de deducere a cheltuielilor deplasare a voluntarilor și operarea modificărilor corespunzătoare ale cadrului</p>	<p>2018 - 2019</p>	<p>MF / OSC</p>	<p>Studiu modificări ale actelor normative elaborate și aprobate</p>	<p><i>Ațiune neinițiată</i></p>	<p><i>Realizat.</i> MF: În procesul de ajustarea a cadrului normativ, exercițiul realizat prin prisma proiectului ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020, s-a constatat că Codul fiscal nr. 1163 -XIII din 24.04.1997 prevede norme (art.24 alin.(1) alin.(10)) care ar putea fi transpuse asupra cheltuielilor de deplasare a voluntarilor, prin urmare ajustarea cadrului normativ la segmentul dat se constată inoportun</p>	<p><i>Realizat.</i> MF: oportunitatea elaborării unui capitol separat în Codul fiscal care să cuprindă toate reglementările privind impozitul pe venit aplicat OSC, urmează a fi examinată pe termen mediu, în contextul angajamentelor de reseriere a Codului fiscal (acțiune pentru anul 2022), ce se regăsește în Planul de Acțiuni al Guvernului 2020 -2023 aprobat prin HG nr. 636/2019.</p>

2.4.2. Perfecționarea legislației fiscale privind TVA în raport cu OSC cu statut de utilitate publică	normativ privind voluntariat	cu la	2018	MF / OSC	Analiză efectuată și recomandări elaborate	<p>Realizat MF: A fost elaborat studiul „Analiza oportunității modificării legislației fiscale privind TVA în raport cu organizațiile societății civile (OSC) cu statut de utilitate publică”, care cuprinde prevederile legale actuale existente în RM în domeniul respectiv, precum și analiza practicilor internaționale privind legislația fiscală în domeniul TVA ce vizează OSC. Respectiv, în scopul susținerii organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică se consideră oportună identificarea și examinarea unor mecanisme eficiente de susținere, altele decât cele de natură fiscală, aplicate de către autoritățile competente în domeniu. Adicional, având în vedere că prevederile Codului fiscal nr.1163/1997 includ o serie de facilități fiscale, Ministerul Finanțelor promovează tendința de reducere a numărului acestora, inclusiv în contextul armonizării legislației naționale la legislația UE.</p>		
2.4.2.2. Modificarea, după caz, a Codului fiscal în vederea acordării scutirii de TVA organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică	2.4.2.2. Modificarea, după caz, a Codului fiscal în vederea acordării scutirii de TVA organizațiilor societății civile cu statut de utilitate publică		2018 – 2019	Parlamentul, MF / OSC	Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	<p>Nerealizat</p>	<p>Nerealizat</p>	<p>Nerealizat</p>

publică, prin prisma analizei efectuate						
2.4.2.3. Excluderea din valoarea livrării impozabile TVA a cheltuielilor aferente (transport, cazare, alimentare) de contractelor de prestare a serviciilor de către persoanele rezidente și nerezidente în favoarea organizațiilor necomerciale	2018 – 2019	MF / OSC	Modificări ale Codului fiscal elaborate și adoptate	Nerealizat	Nerealizat	Nerealizat
Obiectivul general 3 Dezvoltarea spiritului civic și a voluntariatului						
Obiectivul specific 3 / Ajustarea cadrului normativ de bază și a celui conex conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestora la prevederile Legii voluntariatului nr. 121/2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr. 121/2010						
3.1.1. Ajustarea cadrului normativ de bază la standardele europene din domeniul voluntariatului	2018	Parlamentul, Cancelaria de Stat MECC / CV, CAP	Legea voluntariatului completată; funcțiile CNVM și CCIGAV sînt specificate; numărul și potențialele efecte ale măsurilor de stimulare a voluntariatului inclusiv pentru persoane în etate și alte categorii sociale	Realizat parțial Centrul Național Voluntariatului este deja inclus în prezenta Lege, la acțiunea 3.2.1.2., respectiv, trebuie analizată oportunitatea completării Legii Voluntariatului, în scopul evitării dublării acestei prevederi. La fel, conform prevederilor art.14 și art. 18 din Legea Voluntariatului, prin HG nr.158/2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 121/ 2010 au fost aprobate mecanismele și standardele de aplicare a legii nominalizate. La punctele 55 și 132 este prevăzută crearea unei	Realizat parțial Prin indicatia Prim-ministrului nr. 24-07-8649 din 5.12.19, MECC i s-a solicitat ajustarea cadrului legal în domeniul voluntariatului și întreprinderea măsurilor ce se impun în scopul instituirii Centrului Național Voluntariatului cu statut de instituție publică, astfel încît acesta să devină funcțional la 01.01.2021	Realizat A fost adoptată Legea nr.128/2020 pentru modificarea articolului 9 din Legea voluntariatului nr. 121/2010, prin care au fost introduse norme cu caracter primar privind crearea organului responsabil de implementarea politicii statului în domeniul voluntariatului. Totodată, modificările prevăd că modalitatea de organizarea și funcționare al acestui organ va fi stabilită, ulterior, prin aprobarea unei hotărâri de Guvern în acest sens, care va determina clar misiunea, funcțiile de bază,

								atribuțiile principale, drepturile generale și alte chestiuni privind organizarea activității instituției respective.
								<i>Nerealizat.</i> Acțiune condiționată de acțiunea 3.1.1.1
								<i>Nerealizat.</i> Acțiune condiționată de acțiunea 3.1.1.1
								<i>Realizat.</i> MECC: în conformitate cu pct. 130 al HG nr.158/2012, BNS, în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a actului nominalizat, are obligația de introducere în formularele de raportare existente ale organizațiilor/instituțiilor rubrici care furnizează informații despre activitatea de voluntariat a instituției gazdă.
								<i>Nerealizat.</i> Acțiune condiționată de acțiunea 3.1.1.1
								<i>Realizat.</i> MECC: Formularul on-line de colectare a datelor statistice privind voluntariatul formal este aplicat, pentru anul 2019, de către 104 instituții gazdă a activității de voluntariat, dintre care 55 persoane juridice de drept public și 49 persoane juridice de drept privat. În profil teritorial, instituțiile nominalizate sunt distribuite, după cum urmează: regiunea Nord-21 instituții, regiunea Centru-73 instituții, regiunea Sud-10 instituții <i>Nerealizat</i>
								Comisii, care va certifica instituțiile gazdă ce îndeplinesc standardele minime de calitate. Comisia este funcțională din anul 2014.
								<i>Realizat parțial</i> MECC: La ședința Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat din 30.03. 2018, a fost aprobat modelul-tip de raport anual pentru voluntariat, care conține prevederi referitoare la structura formularului de colectare a datelor statistice. Totodată, s-a stabilit mecanismul de colectare a formularelor până la 1 martie a fiecărui an calendaristic
								<i>Realizat parțial</i> MECC: Mecanismele și formularul on-line de colectare a datelor statistice, elaborate; numărul, geografia și domeniile instituțiilor gazdă care utilizează formularul on-line elaborat
								Numărul și potențialele efecte ale modificărilor operate la regulamentele corespunzătoare
								Guvernul, ministerele de resort / CV, CAP
								MSMPS / MECC / CAP / CCIGAVC / NVM
								2018 – 2019
								3.1.2.1. Elaborarea mecanismelor și a formularului on-line de colectare a datelor statistice privind voluntariatul formal
								Conceptul de dezvoltare a voluntariatului ca formă de muncă neremunerată este elaborat și adoptat
								MSMPS / CAP
								2018 – 2019
								3.1.2.2. Adoptarea conceptului de dezvoltare a voluntariatului ca formă de muncă neremunerată
								MSMPS / CAP
								2018 – 2019
								3.1.2. Crearea mecanismelor necesare și ajustarea cadrului normativ conex conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestuia la prevederile Legii voluntariatului nr.121/2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr.121/2010,

aprobat prin HG nr.158/2012	3.1.2.3. Ajustarea cadrului normativ privind ocuparea forței de muncă, cu scopul implicării șomerilor și a beneficiarilor de ajutor social în activități de voluntariat	2018	MSMPS, ANOFM MJ / CAP	Proiect de act normativ elaborat și aprobat	Realizat. MSMPS: A fost adoptată Legea nr.105 din 14 iunie 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.	Realizat. MSMPS: Legea nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj a intrat în vigoare la data de 10.02.2019. În acest context, art.34, alin. 7 prevede că șomerii pot fi antrenați și în activități de voluntariat conform Legii voluntariatului nr. 121/2010.	Realizat Cadrul normativ aprobat: Legea nr.105 /2018.
3.1.2.4. Adoptarea Codului de etică a voluntarului		2018 – 2019	Parlamentul CNVM / CAP	Codul de etică a voluntarului, adoptat; funcționalitatea Codului de etică a voluntarului	Acțiune neinițiată	Nerealizat	Nerealizat
Obiectivul specific 3.2 Promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale înfrățirii de voluntariat							
3.2.1. Crearea unor structuri naționale de dezvoltare a voluntariatului și sporirea numărului acestora	3.2.1.1. Implicarea instituțiilor gazdă ale activității de voluntariat în crearea grupurilor de acțiune locală	2018 – 2020	MADRM, MECC, MJ, MEI / CAP, CALM	Numărul, geografia și diversitatea grupurilor de acțiune locală create; numărul, geografia și diversitatea instituțiilor gazdă implicate; funcționalitatea grupurilor de acțiune locală	Realizat parțial MECC: Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor, în calitate de instituție gazdă a activității de voluntariat, acoperă peste 50% din numărul total de UAT de nivelul II. Respectiv, pe parcursul anului 2018, rețeaua a reușit să implice peste 545 de tineri, care reprezintă 72 de Consilii Locale ale Tinerilor.	Realizat parțial MADRM: la moment în RM sunt constituite 32 Grupuri de Acțiune Locală (GAL), reprezentând 263 unități administrativ-teritoriale din 23 de raioane. Numărul membrilor GAL variază între 1137-12224 după cum urmează: - reprezentanții APL și instituțiilor publice 452-470 de membri, dintre care 263 sunt reprezentați de primării, restul fiind instituțiile de învățământ, instituțiile de educație timpurie, biblioteci publice, muzee, case de cultură, centre de plasament pentru bătrâni. -reprezentanții sectorului antreprenorial 380-419, din care, cel puțin 152 sunt persoane juridice -reprezentanții sectorului civic între 305-335, dintre care cel puțin 141 sunt organizațiile nonguvernamentale în prezent, GALurile nu au personalitate	Realizat La 16.12.2020 a fost aprobat proiectul de HG pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la grupurile de acțiune locală nr.915/2020, în temeiul căruia GAL au obținut dreptul de înregistrare în calitate de persoană juridică. MECC Acțiunile realizate pe domeniul de tineret nu au avut ca scop direct crearea GAL, dar prin proiectele susținute ale instituțiilor gazdă, s-a contribuit la dezvoltarea inițiativelor și mișcărilor civice la nivel local. De exemplu: Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale Municipale ale Tinerilor, în calitate de instituție gazdă a activității de voluntariat, acoperă peste 65.71% din numărul total de UAT de nivelul II și 171 de localități rurale, susține crearea consiliilor comunitare ale

						<p>juridică, deoarece cadrul legal existent în RM nu permite realizarea acestora, și anume: GAL prezintă un parteneriat intersectorial, iar legislația în vigoare interzice autorităților publice locale să devină membru fondator al unor asemenea parteneriate (legea nr.837/1996). Pentru asigurarea funcționalității acestora, se aplică o soluție alternativă -organ responsabil, fiind selectat un membru GAL (asociație obștească), care funcționează din numele și în interesul Grupului. Soluția dată este în conformitate cu criteriile abordării LEADER valabile pentru Uniunea Europeană – Regulamentului nr.1303/2013 UE. MECC: nu au fost create grupuri de lucru, dar prin susținerea activităților de voluntariat s-a contribuit la dezvoltarea inițiativelor civice. În cadrul rețelei de tineret RNCLTM s-a reușit implicarea a peste 13.000 voluntari. Proiectul TwelVe a inclus campanii de promovare a voluntariatului în 23 raioane cu următoarele acțiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Academia de dezvoltari 2. Academia tinerilor lideri 3. Proiectul Tinar implicat 4. Proiectul Abstract 5. Proiectul MasterMind 6. Discuții cu voluntari internaționali 	<p>tinerilor și grupurilor de inițiativă care, sunt implicate în diverse activități de voluntariat.</p>
3.2.1.2. Instituirea Centrului Național de Voluntariat din Moldova	2018	Guvernul / CAP	Centrul Național de Voluntariat din Moldova, instituit; funcționalitatea centrului respectiv	<p><i>Realizat parțial</i> A fost realizată o analiză a potențialelor scenarii de instituire a Centrului. Consiliul ONG, Organizațiile membre ale</p>	<p><i>Realizat parțial</i> Conform Planului de acțiuni al Guvernului 2020-2023, aprobat prin HG nr.636/2019, până în Martie 2021 va fi creată instituția</p>	<p><i>Realizat parțial</i> Conform Planului de acțiuni al Guvernului 2020-2023, aprobat prin HG nr.636/2019, până în martie 2021 va fi creată instituția</p>	

					<p>Consiliului ONG s-au focusat pe activități care facilitează constituirea Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret și a Centrului Național de Voluntariat. În acest sens, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP), Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), Asociația „MOTIVAȚIE” și Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) s-au întâlnit cu reprezentanți de la MECC și au discutat despre procedura constituirii acestor instituții. Ministerului Finanțelor (responsabil de estimarea costurilor de funcționare a Centrului Național de Voluntariat), i-a fost expediată o solicitare de informare despre etapele de realizare a acțiunilor. În contextul mai multor întâlniri și discuții, Platforma pentru Cetățenie Activă și Parteneriat pentru Drepturile Omului (CAP) și Asociația „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV) au expediat către Cabinetul Prim-ministrului, Cancelaria de Stat și MECC un <i>concept de politici publice</i> cu referință la CNVM.</p>	<p>publică pentru coordonarea activităților de voluntariat și asigurarea implementării politicilor în domeniu. Prin indicația Prim-ministrului nr. 24-07-8649 din 5.12.2019, MECC i s-a solicitat ajustarea cadrului legal în domeniul voluntariatului și întreprinderea măsurilor ce se impun în scopul instituirii Centrului Național al Voluntariatului cu statut de instituție publică, astfel încât acesta să devină funcțional la 01.01.2021.</p>	<p>publică pentru coordonarea activităților de voluntariat și asigurarea implementării politicilor în domeniu.</p>
<p>3.2.1.3. Crearea grupurilor de inițiativă și susținerea activității acestora</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>MECC, APC, APL / HAI, CAP, CNTM</p>	<p>Numărul, periodicitatea și aria acțiunilor de susținere a grupurilor de inițiativă; numărul și varietatea subiecților implicați; numărul și geografia grupurilor de inițiativă care au beneficiat de</p>	<p><i>În proces de realizare</i> MSMPS: În anul 2018 a fost creată rețeaua mobilizatorilor comunitari pentru vârstnici (desemnați la solicitarea Ministerului de către APL) și organizate training-uri în cadrul cărora au fost discutate modele pozitive internaționale și</p>	<p><i>În proces de realizare</i> MECC: prin intermediul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret 2019 a fost susținut financiar și logistic proiectul „InterACT Amplify, împuternicirea tinerilor din mediul rural” implementat de Institutul pentru Inițiative Rurale.</p>	<p><i>Realizat</i> MECC: A fost oferită consultanță, suport logistic și metodologic grupurilor de inițiativă ale tinerilor, implicarea acestora în procesul de luare a deciziilor la nivel local. În acest context, Rețeaua</p>	

	suport	<p>naționale privind mobilizarea comunității, schimb de experiență privind activitățile organizate, colaborarea cu APL. Pe parcursul anului 2018 în incinta MSMPS au fost desfășurate 2 întruniri ale mobilizatorilor comunitari.</p> <p>MECC:</p> <p>Au fost oferite consultante, suport logistic și metodologic grupurilor de inițiativă ale tinerilor, în vederea creării structurilor reprezentative ale tinerilor și implicarea acestora în procesul de luare a deciziilor la nivel local. În acest context, Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor a Tinerilor a facilitat crearea grupurilor de inițiativă ale tinerilor în 5 comunități din țară (Cantemir, Călărași, Râșcani, Șoldănești, Glodeni).</p>	<p>Obiectivul proiectului a fost facilitarea activismului civic și participarea la diverse grupuri de tineret reprezentanți a 5 minorități naționale și 15 comunități rurale vulnerabile din RM. În cadrul proiectului 15 grupuri de inițiativă de tineri s-au întâlnit cu 15 reprezentanți ai APL și au propus planuri de dezvoltare locală pentru 2020.</p> <p>MSMPS: pe parcursul anului, MSMPS cu suportul Departamentului Națiunilor Unite pentru Afaceri Economice și Sociale, Fondul ONU pentru populație și Asociația Obștească Gender-Centru, a desfășurat 5 ateliere de instruire cu scopul extinderii rețelei mobilizatorilor comunitari pentru vârștricii din RM, (3 ateliere organizate în Chișinău. 2 la Bălți). CR Dondușeni: au fost organizate discuții la inițiativa ONG Tineretele femeii din Cernoleuca. Echipa mobilă a efectuat acțiuni de voluntariat pentru cetățenii cu dizabilități. Organizate mese rotunde pentru cetățenii de etnie romă. Au fost organizate 2 seminare de informare.</p> <p>CR Cantemir: au fost implicați 200 de tineri la Campania de informare despre importanța voluntariatului și mobilizarea comunității. Instruirea grupului de tineri, membri ai Consiliului de tineret pentru reprezentarea tinerilor și asigurarea participării active în viața locală.</p> <p>CR Cahul: în scopul susținerii activităților grupurilor de</p>	<p>Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor, a facilitat crearea grupurilor de inițiativă ale tinerilor în 5 comunități din țară (Cantemir, Călărași, Râșcani, Șoldănești, Glodeni).</p> <p>Prin intermediul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret, a fost susținut financiar și logistic proiectul „InterACT Amplify: împuternicirea tinerilor din mediul rural”, astfel fiind facilitat procesul de participare la diferite grupuri de tineri, reprezentanți a 5 minorități naționale, din 15 comunități rurale vulnerabile din Moldova. În cadrul proiectului de inițiativă locală, 15 grupuri de tineri de rând cu reprezentanți din 15 primării și-au propus planuri de acțiuni locale, pentru tineret, pentru anul 2020.</p> <p>Prin intermediul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret 2020, au fost susținute financiar și logistic următoarele proiecte:</p> <p>1) „<i>Wave Week Moldova 2020</i>”, (desfășurarea a 26 proiecte, oca 1120 beneficiari și participanți, implementate de către 100 de tineri absolvenți ai școlii de vară WWM 2020;</p> <p>2) „<i>InterACT ALUMNP</i>”, fortificarea a 10 grupuri de tineri, reprezentanți ai minorităților etnice;</p> <p>3) „<i>Done in 72</i>”, proiect focusat pe capacitatea a 12 grupuri locale de tineret în rezolvarea voluntară a 12 necesități sociale, regionale.</p>
--	--------	--	---	--

				<p>inițiativă, au fost desfășurate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminar de instruire pentru funcționarii publici privind transparența în procesul decizional, organizat de Centrul CONTACT; - Întrunire cu membrii Consiliului Raional de Participare Cahul; - Congresul tinerilor activi; - Ședința de informare a tinerilor din s. Giurgiulești despre activitățile Centrului de Tineret Cahul și a Consiliului Raional Cahul; - Atelier de lucru: Activism civic al tinerilor implicați voluntar; - Seminar raional organizat de A.O. "AZI"; - Training: Comunitatea mea. <p>Numărul acțiunilor desfășurate: 7; Numărul actorilor implicați: 200; Geografia acțiunilor realizate: s. Giurgiulești, mun. Cahul.</p> <p><i>CR Leova în 2019 a încheiat un acord de colaborare cu AO „Parteneriat Social” or. Leova pentru implementarea proiectului „Cu experiența Seniorilor Vocea ta ia amploare”</i></p> <p>Având drept scop consolidarea forțelor comune APL și OSC pentru a soluționa problemele cu care se confruntă persoanele în etate, în special categoriile socialvulnerabile. Prin intermediul acestui proiect se propune încurajarea a 800 de persoane în etate, 50 de tineri din 5 localități ale raionului de a participa activ la procesul</p>	<p>În cadrul Programului de asistență pentru dezvoltarea și consolidarea Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor, Rețeaua Națională a Consiliilor Raionale/ Municipale ale Tinerilor a contribuit la crearea Grupurilor de inițiativă în mun. Bălți, raioanele Edineț, Criuleni în scopul creării structurilor reprezentative ale tinerilor. În raionul Fălești a fost organizată <i>Conferința grupurilor de inițiativă (40 participanți)</i>.</p>
--	--	--	--	--	---

decizional local. CR Edineț: AO DEMOS a acordat asistență psihologică și gazdă pentru 11 tineri în locuința socială Alternativa, contribuind la dezvoltarea serviciilor sociale în raion. Asociația raională de educare a adulților a participat la dezvoltarea serviciilor sociale pentru incluziunea persoanelor cu nevoi speciale prin crearea locuinței protejate cu dezinstituționalizarea din cadrul Centrului de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități. AO Vivere a efectuat evaluarea instituțiilor educaționale și a secțiilor de votare în mun. Edineț la infrastructura de acces pentru persoanele cu dizabilități.

CR Ungheni: funcționează 17 grupuri de inițiative, care se adună în ședințe trimestriale din 13 localități ale raionului, 12 grupuri de inițiativă sunt susținute prin program de grant oferit de MECC, cofinanțat de Consiliul raional Ungheni, coordonat cu direcția educație Ungheni.

CR Fălești: au fost create 3 echipe de pompieri - voluntari care activează în comunele Sărata Veche, Pietrosu și Mărăndeni, fiind asigurați cu echipamentul necesar CM Chișinău: lansarea Centrului de tineret Chișinău – complex de servicii comunitare adresate tuturor categoriilor de tineri. Lansarea Centrului de Resurse și Suport pentru tineri Locuința Socială Asistată, 2 servicii sociale pentru copii și

							tinerii ieșiți din sistemul de îngrijire alternativă.	
3.2.1.4	Estimarea costurilor de funcționare a Centrului Național de Voluntariat din Moldova pe exemplul unei agenții similare cu 5 persoane angajate	2018	MF	Costuri estimate	<i>Realizat parțial</i> A fost realizată o analiză a scenariilor de instituire a Centrului, urmează a fi aprobată decizia cu privire la statutul, atribuțiile acestuia și operate modificările de rigoare la cadrul normativ. Acțiunea respectivă derivă din acțiunea 3.2.1.2. din Plan, care prevede Instituirea Centrului Parțial realizat. Acțiune condiționată de acțiunile 3.1.1.1 și 3.2.1.2. Național de Voluntariat din Moldova (CNV).	<i>Realizat parțial</i> Cancelaria de Stat a elaborat proiectul de hotărâre cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național de Voluntariat”. Prin scrisoarea nr.24-07-8422 din 15.09.2020, proiectul respectiv a fost remis în adresa MSMPs spre examinare/promovare. Cheltuielile aferente creării Centrului sînt examinate prin prisma priorităților și disponibilităților bugetului de stat pentru anul 2021. Suplimentar, Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. 17-04-9475 din 19.10.2020 a înaintat în adresa MF cererea suplimentară pentru propunerile de buget pe anul 2021, inclusiv cu estimările pentru instituirea Centrului (1.5 mil lei). Propunerea a fost discutată în cadrul consultărilor bugetare pentru anul 2021 organizate de MF, în urma cărora s-a convenit că subiectul urmează a fi consultat suplimentar cu toate părțile implicate.	<i>Realizat parțial</i> Cancelaria de Stat a elaborat proiectul de hotărâre cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național de Voluntariat”. Prin scrisoarea nr.24-07-8422 din 15.09.2020, proiectul respectiv a fost remis în adresa MSMPs spre examinare/promovare. Cheltuielile aferente creării Centrului sînt examinate prin prisma priorităților și disponibilităților bugetului de stat pentru anul 2021. Suplimentar, Cancelaria de Stat prin scrisoarea nr. 17-04-9475 din 19.10.2020 a înaintat în adresa MF cererea suplimentară pentru propunerile de buget pe anul 2021, inclusiv cu estimările pentru instituirea Centrului (1.5 mil lei). Propunerea a fost discutată în cadrul consultărilor bugetare pentru anul 2021 organizate de MF, în urma cărora s-a convenit că subiectul urmează a fi consultat suplimentar cu toate părțile implicate.	
3.2.2.	Promovarea la diferite niveluri de învățămînt a instruirii în domeniul managementului voluntarilor	2018	MECC, AAP / CRRM, CV, IFC, CAP	Curriculumul pentru instruirea coordonatorilor de voluntari elaborat; numărul și aria de promovare a curriculumului; instituțiile care utilizează curriculumul respectiv în procesul de învățămînt	<i>Acțiune neinițiată</i>	<i>Nerealizat</i> MECC: Direcția tineret nu deține informații la această acțiune Notă: Conform informației din anii anteriori o asemenea inițiativă spre realizare, în cooperare cu Coaliția voluntariat, și-a propus Institutul de Științe ale Educației		
3.2.2.1.	Elaborarea și promovarea curriculumului pentru instruirea coordonatorilor de voluntari, inclusiv pentru instituțiile de învățămînt superior	2018	MECC, AAP / CRRM, CV, IFC, CAP	Curriculumul pentru instruirea coordonatorilor de voluntari elaborat; numărul și aria de promovare a curriculumului; instituțiile care utilizează curriculumul respectiv în procesul de învățămînt	<i>Acțiune neinițiată</i>	<i>Nerealizat</i> MECC: Direcția tineret nu deține informații la această acțiune Notă: Conform informației din anii anteriori o asemenea inițiativă spre realizare, în cooperare cu Coaliția voluntariat, și-a propus Institutul de Științe ale Educației		

									AAP: Nerealizat Lipsa resurselor financiare
	3.2.2.2. Elaborarea și promovarea modului „Managementul voluntarilor” ca parte a managementului resurselor umane	2018 – 2019	MECC / CRRM, CV, IFC, CAP	Modulul „Managementul voluntarilor” elaborat; inițiativele de promovare a modului elaborate	<i>Acțiune neinițiată</i>		<i>Nerealizat</i>	<i>Nerealizat</i> MECC: Direcția tineret nu deține informații la această acțiune. <i>Notă:</i> Conform informației din anii anteriori o asemenea inițiativă spre realizare, în cooperare cu Coaliția voluntariat, și-a propus Institutul de Științe ale Educației.	
	3.2.2.3. Formarea cadrelor didactice specializate în managementul voluntarilor care vor asigura instruirea coordonatorilor de voluntari	2019 – 2020	MECC / CRRM, CV, IFC, CAP	Numărul cadrelor didactice specializate în managementul voluntarilor; dezagregați pe sex, mediu (rural/urban), geografie etc.; competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	<i>Acțiune neinițiată</i>		<i>Nerealizat</i>	<i>Nerealizat</i> MECC: Direcția tineret nu deține informații la această acțiune. <i>Notă:</i> Conform informației din anii anteriori o asemenea inițiativă spre realizare, în cooperare cu Coaliția voluntariat, și-a propus Institutul de Științe ale Educației.	
	3.2.2.4. Instruirea managementului voluntarilor conducătorilor/funcționarilor publici din cadrul autorităților APC și al autorităților APL de nivelurile I și II	2018 – 2020	AAP / CV, CAP	Numărul funcționarilor publici instruiți (dezagregați pe nivelurile administrației publice, sex, geografie etc.); competențele dezvoltate ca urmare a instruirilor respective	<i>Acțiune neinițiată</i>		<i>Nerealizat</i>	<i>Nerealizat</i> AAP: Lipsa surselor financiare	

3.2.2.5. Instruirea coordonativilor de voluntari pentru alte institutii publice si pentru organizatiile societatii civile	2018 - 2020	Institutul de Stiinta ale Educatiei / CV, CAP	Numarul de coordonatori de voluntari instruiti; competentele dezvoltate ca urmare ale instruirilor respective; numarul si varietatea institutiilor publice si ale OSC care au beneficiat de instruirea coordonativilor de voluntari	<p>Realizat parțial MECC: A fost elaborat și expediat un formular de colectare a datelor către coordonatorii de voluntari ai institutiilor gazda a activitatilor de voluntariat acreditate. Urmeaza a fi identificat continutul, formatul și partenerii pentru realizarea instruirii pe parcursul anului 2019.</p> <p>Institutul de Stiinta ale Educatiei. In programele de formare continua a cadrelor didactice și de conducere ale IȘE sunt proiectate unitati de continut cu referire la educatia pentru voluntariat. In 2018 au fost instruite circa 1000 de cadre didactice din institutiile de invatamant general.</p>		<p>Parțial realizat MECC: a fost oferit suport financiar, in cadrul Programului anual de granturi, pentru organizatiile de tineret, Fundatiei pentru Educatia Non-Formala in cadrul proiectului „Stand Up 4 Volunteering”. Respectiv, in cadrul proiectului au fost instruiti 90 coordonatori de voluntari in domeniul implementarii politicilor de tineret, pe segmentul voluntariat, in cadrul a 3 training-uri și a unui forum de promovare a bunelor practici in domeniu.</p> <p>Pentru anul 2020, in baza parteneriatului cu A.O. „Asociatia pentru Dezvoltare Creativa”, au fost livrate instruirii pentru 58 coordonatori, dintre care 22 sunt reprezentanti ai institutiilor publice (liceu, primarie, inspectorat, centru etc). Suplimentar, prin intermediul proiectului „Saptamana Nationala a Voluntariatului 2020” implementat de Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANJIMA” a fost asigurat mentorat pentru 30 coordonatori locali in mobilizarea a cca 1500 de voluntari și realizarea a 167 activitati de voluntariat timp de o saptamina. In cadrul Fondului Comun pentru dezvoltarea Centrelor de tineret a fost realizat <i>Programul de mentorat in voluntariat</i> pentru 11 echipe de voluntari din cadrul Centrelor de Tineret /Volunteer Quest, (23 participanti instruiti, 8 activitati de voluntariat realizate.</p>
---	-------------------	---	---	--	--	--

3.2.3. Crearea bazei naționale de date privind voluntariatul	3.2.3.1. Asigurarea funcționalității Platformei naționale voluntariat promovarea acestora	2018 – 2020	MSMSP, CNVM / CAP	Pagina web adaptată, funcțională și relevantă promovării și dezvoltării voluntariatului; numărul accesărilor paginii respective; numărul și varietatea instituțiilor gazdă promotoare a voluntariatului prin intermediul platformei respective	Acțiune neinițiată	Acțiune neinițiată, va fi realizată odată cu instituirea Centrului Național Voluntariatului.	Nerealizat MSMSP: Conex argumentării 3.1.2.1 și 3.1.2.2
3.2.3.2. Crearea unui modul de interconectare a bazei de date de pe pagina web a Platformei naționale voluntariat cu baza de date națională privind ocuparea forței de muncă a ANOFM	3.2.3.2. Crearea unui modul de interconectare a bazei de date de pe pagina web a Platformei naționale voluntariat cu baza de date națională privind ocuparea forței de muncă a ANOFM	2018	ANOFM, Centrul de Guvernană Electronică / CAP	Pagina web a Platformei naționale de voluntariat este interconectată cu baza națională de date privind ocuparea forței de muncă; funcționalitatea interconectării	Nerealizat	Nerealizat	Nerealizat În contextul adoptării Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, ANOFM a fost prioritar implicată de automatizarea proceselor operaționale aferente noilor măsuri de ocupare a forței de muncă. Se planifică crearea unui sistem informațional complex, pentru care ANOFM este în căutarea partenerilor de finanțare. AGE: nu s-a întreprins nimic, ANOFM nu a solicitat suportul AEG
3.2.4. Promovarea potențialelor beneficii ale voluntariatului	3.2.4.1. Organizarea Săptămîinii naționale a voluntariatului, Festivalului voluntarilor și a Conferinței naționale a voluntariatului	2018 – 2020	MECC, CNVM / CV, CAP, Serviciul pentru pace	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul organizațiilor, instituțiilor și persoanelor care au participat și/sau au susținut inițiativa desfășurate	Realizat parțial MECC: În perioada 1-7 octombrie 2018, a fost desfășurată Săptămîna Națională a Voluntariatului 2018 (SNV 2018), ediția a XII-a, care este cel mai mare eveniment de promovare a voluntariatului la nivel republican. Evenimentul a fost organizat de A.O. „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), în cadrul proiectului „SNV 2018 - Hai în gașca voluntarilor”, susținut financiar prin intermediul Programului de	Realizat parțial MECC: În cadrul Programului de granturi pentru organizațiile de tineret 2019, a fost susținut financiar și logistic proiectul „Festivalul Voluntarilor 2019” implementat de către Fundația Youth Development for Innovation. Scopul a fost de a consolida cultura voluntariatului în RM și creșterea numărului de persoane implicate în acțiuni de voluntariat inclusiv din grupurile vulnerabile (tineri cu dizabilități, tineri din	Realizat MECC: Pe parcursul anului 2020, au fost implementate următoarele proiecte: 1) „Festivalul Voluntarilor 2020”, în parteneriat cu Fundația pentru Educație Non-Formală care a avut drept scop recunoașterea nuncii și meritelor voluntarilor (14 premianți și 3 mențiuni), precum și promovarea voluntariatului în RM (peste 15000 de persoane informate). 2) „Săptămîna Națională a Voluntariatului 2020”, în

			<p>Granturi 2018 MECC. Evenimentul a mobilizat un număr mare de organizații și cetățeni din toată țara, pentru a promova voluntariatul și implicarea civică a comunității, proces facilitat de către 37 de Coordonatori Razionali/Municipali.</p> <p>În cadrul SNV 2018, au fost desfășurate peste 2 mii de activități cu implicarea a peste 60 mii de voluntari din toată țara. La 2.12.2018, la Cahul, a fost organizat Festivalul Regional al Voluntarilor din Regiunea de Sud. Festivalul a avut drept scop aprecierea voluntarilor și organizațiilor care promovează voluntariatul în următoarele raioane: Basarabeasca, Cahul, Cantemir, Căușeni, Cimișlia, Ștefan Vodă, Leova, Taraclia. Festivalul a avut următoarele categorii de premii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Cel mai activ tânăr Coordonator de voluntari din regiunea de Sud; 2) Cea mai activă organizație/Asociație Obștească, care a promovat voluntariatul în regiunea de Sud; 3) Cel mai activ tânăr Voluntar din regiunea de Sud; 4) Cel mai activ tânăr jurnalist/blogger, care a promovat voluntariatul pe parcursul anului din regiunea de Sud; 5) Voluntariatul promovat prin intermediul multimedia, secțiune foto și video din regiunea de Sud 2018; 6) Cel mai activ grup de inițiativă care a promovat 	<p>centrelor de plasament, minorități etnice etc). La încheierea proiectului a fost organizată ceremonia de premiere, fiind evidențiate la următoarele categorii:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. cea mai activă organizație/asociație obștească, care promovează voluntariatul în RM 2. cel mai activ voluntar/coordonator de voluntari 3. cel mai activ jurnalist, blogger care a promovat voluntariatul pe parcursul anului 2019 4. cel mai bun eseu la tema: „importanța activităților de voluntariat pentru educație și formare profesională”. 5. voluntariatul promovat prin intermediul multimedia, secțiune foto și video 6. cel mai activ grup de inițiativă care a promovat voluntariatul pe parcursul anului 2019 7. cel mai bun proiect/activitate/acțiune de voluntariat realizată în 2019 8. cea mai activă Companie implicată în acțiuni de voluntariat pe parcursul anului 2019 9. Ambasadorul Voluntariatului – persoane publice făc voluntariat. La eveniment au participat circa 300 persoane. <p>În cadrul programului de granturi pentru organizațiile de tineret a fost susținut financiar și logistic proiectul „Young Caritas Moldova”, implementat de Caritas Moldova. Proiectul s-a încheiat cu organizarea „Festivalului Voluntarilor”, care</p>	<p>parteneriat cu Asociația Obștească „Centrul de Instruire și Dezvoltare Personală „ANIMA”, care a avut drept rezultate: 30 de parteneri locali implicați; peste 50 de localități activate; 167 de entități implementatoare a 169 de activități; peste 1500 de voluntari mobilizați</p>
--	--	--	---	--	--

				<p>voluntariatul pe parcursul anului din regiunea de Sud 2018;</p> <p>7) Cel mai bun proiect/activitate/acțiune de voluntariat realizată în regiunea de Sud 2018. La data de 20.12.2018, a fost organizată Gala de premiere „Jos pălăria în fața voluntarilor!” – ediția 2018, în cadrul căreia au fost decernate premii la următoarele categorii:</p> <p>1) Cel mai activ voluntar;</p> <p>2) Cel mai bun Coordonator de voluntari;</p> <p>3) Cel mai bun produs/campanie/Eveniment, care promovează voluntariatul sau/și implică voluntari;</p> <p>4) Cea mai cost-eficientă susținere financiară a sectorului de voluntariat;</p> <p>5) Cea mai bună implicare/promovare a voluntariatului internațional;</p> <p>6) Cea mai activă Instituție Gazdă a Activității de Voluntariat (IGAV);</p> <p>7) Cei mai activi Coordonatori Raionali/Municipali ai Săptămânii Naționale a Voluntariatului 2018;</p> <p>8) Cele mai interesante poze, care au fost postate pe rețelele de socializare cu #SNV2018.</p> <p><i>Consiliul ONG:</i> în 2018, Platforma pentru Cetățenie Activă (CAP) și Asociația Obștească „Tinerii pentru dreptul la viață” (TDV), în parteneriat cu Cancelaria de Stat și APL au organizat Săptămâna Națională a Voluntariatului, Gala de premiere</p>	<p>este un eveniment anual dedicat tuturor tinerilor de peste ambele maluri ale Nistrului, implicați în activități civice în cadrul proiectelor implementate de Caritas Moldova.</p>	
--	--	--	--	---	--	--

3.2.4. Promovarea potențialului beneficii ale voluntariatului	3.2.4.2. Desfășurarea campaniilor publice de promovare a implicării voluntarilor în diverse domenii	2018 – 2020	MECC, CNVM / CAP	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul organizațiilor, instituțiilor și persoanelor care au participat și/sau au susținut inițiativele desfășurate	„Jos pâriera în fața voluntarilor!” și Conferința Națională a Voluntariatului. Săptămâna Națională a Voluntariatului 2018 a fost organizată în perioada 2-8 octombrie, cu participarea/ implicarea a 60 000 voluntari.	Realizat parțial MECC: în cadrul „Festivalului voluntarilor 2019”, a fost desfășurată campania de informare și promovare a bunelor practici în domeniul voluntariatului. Materia lele au fost plasate pe portalul www.festivalulvoluntarilor.md și diseminate pe alte surse. Una din activitățile din proiect a fost desfășurarea unei campanii de informare și promovare a bunelor practici în domeniul de voluntariat, cu accent pe grupurile neinițiate în domeniul de voluntariat. Lunar peste 5000 de vizitatori unici se informează de pe platformă, paginile de facebook de promovare a festivalului, iar până la sfârșitul proiectului se estimează atingerea cifrei de 25000 tineri informați despre oportunitățile și beneficiile voluntariatului.	Realizat MECC: Pe parcursul anului 2020, au fost implementate mai multe proiecte de promovare a voluntariatului și activismului civic la nivel local și național: „Săptămâna Națională a Voluntariatului 2020”; „Festivalul Voluntarilor 2020”; „Wave Week Moldova 2020”; „IntegrACT ALUMNP”; „Done in 72”. Beneficiari direcți ai proiectelor au fost peste 5000 de persoane CAP: În contextul expirării mandatului precedent al membrilor Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, au fost identificați noi membri pentru următorul mandat de 3 ani (17.01.2018- 17.01.2021). În perioada 01.01.2018- 15.08.2020 au fost organizate 9 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost acreditate 75 de instituții gazdă a activității de voluntariat. În perioada de referință au fost oferite 1199 camete de voluntar. Fiecare instituție gazdă a activității de voluntariat deține 3 registre de bază:
---	---	-------------	------------------	--	--	---	--

							<p>1) registrul de evidență a carnetelor de voluntar;</p> <p>2) registrul de evidență a voluntarilor;</p> <p>3) registrul de evidență a contractelor.</p>
3.2.4.3.	Realizarea unui studiu privind posibilitatea dezvoltării diferitor tipuri de voluntariat, care să includă beneficiile, impactul și contribuția acestora în combaterea și reducerea sărăciei	2018	MECC, CNVM / CV, CAP	Studiu realizat; relevanța constatată, concluziilor și aplicabilitatea recomandărilor	<p><i>Parțial realizat.</i></p> <p>A fost realizată o analiză a potențialelor scenarii de instituire a Centrului, urmează a fi aprobată decizia cu privire la statutul, atribuțiile acestuia și operate modificările de rigoare la cadrul normativ. Studiul va fi realizat de către MECC odată cu instituirea și în cooperare cu Centrul Național de Voluntariat</p>		<p><i>Nerealizat</i></p> <p>MECC: Studiul va putea fi realizat odată cu instituirea și în cooperare cu <i>Centrul Național de Voluntari</i></p>
3.2.4.4.	Asigurarea funcționării Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, precum și a instrumentelor de lucru necesare în activitatea de voluntariat	2018 - 2020	MECC / CNVM. CAP	Numărul organizațiilor acreditate; numărul carnetelor de voluntar; numărul registrelor de evidență a voluntarilor; numărul registrelor de evidență a contractelor de voluntariat și a certificatelor nominale de voluntariat; numărul registrelor de evidență a carnetelor de voluntar	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>MECC: În contextul expirării mandatului precedent al membrilor Comisiei de certificare a instituțiilor gazdă a activității de voluntariat, au fost identificați noi membri pentru următorul mandat de 3 ani (17.01.2018- 17.01.2021). Pe parcursul anului 2018, au avut loc 4 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost acreditate 31 de instituții gazdă a activității de voluntariat din cele 34 de dosare depuse. În perioada 1.01.18- 31.12. 2018, au fost oferite 600 de carne de voluntar. Fiecare instituție gazdă a activității de voluntariat deține 3 registre de bază:</p> <p>1) registrul de evidență a carnetelor de voluntar;</p> <p>2) registrul de evidență a voluntarilor;</p> <p>3) registrul de evidență a</p>	<p><i>În proces de realizare</i></p> <p>MECC: pe parcursul anului 2019 au avut loc 2 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost acreditate 24 instituții gazdă a activității de voluntariat. Totodată, au fost oferite 353 carne de voluntar. Fiecare instituție gazdă a activității de voluntariat deține 3 registre de bază: Registrul de voluntar, Registrul de evidență a voluntarilor și Registrul de evidență a contractelor</p>	<p><i>Realizat</i></p> <p>MECC: pe parcursul anului 2020 au avut loc 3 ședințe ale Comisiei, în rezultatul cărora au fost acreditate 20 instituții gazdă a activității de voluntariat. Totodată, au fost oferite 221 carne de voluntar. Fiecare instituție gazdă a activității de voluntariat deține 3 registre de bază: Registrul de voluntar, Registrul de evidență a voluntarilor și Registrul de evidență a contractelor</p>

	<p>pentru cetățenia democratică, participării la administrarea treburilor publice, transparenței decizionale și a educației interculturale</p>		<p>persoanelor instruite; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite</p>	<p>Educație pentru societate, MECC a organizat și desfășurat 6 formări la nivel național cu participarea a 4 formatori naționali și 86 de formatori locali. Totodată, în 35 de centre raionale au fost desfășurate stagii de instruire, la care au participat 1838 de cadre didactice și manageriale.</p>	<p>în vederea implementării curriculumului în învățământul gimnazial și liceal. În urma sesiunilor de formare, 96 de formatori naționali au avut posibilitatea să desfășoare activități în grup și individuale asupra ghidului de implementare, stilurilor de învățare și selectare a tehnologiilor didactice în vederea eficientizării procesului de învățare-evaluare. La rîndul său, în luna august formatorii locali a instruit 23660 cadre didactice din instituțiile de învățămînt general.</p>	<p>naționali și 86 de formatori locali. În 35 de centre raionale au fost desfășurate stagii de instruire, la care au participat 1838 de cadre didactice și manageriale. În anul 2019, MECC a organizat instruirea a 2431 formatori locali, care în luna august, au format 23660 cadre didactice, din instituțiile de învățămînt general. MECC în comun cu CoE au desfășurat formări online, începând cu septembrie 2020 pentru dezvoltarea instrumentelor de aplicare la disciplina <i>Educație pentru societate</i> în clasele VII și XII. S-au planificat 35 de ședințe online pentru cadrele didactice din toate 35 raioane și 2 municipii. Activitatea face parte din Planul de acțiuni <i>Educație pentru democrație</i> în RM. La nivelul învățământului superior, au participat la cursuri de formare pentru integrarea curricula "<i>Educație pentru societate</i>" în programele de formare inițială câte 2 cadre universitare din cadrul US "I. Creangă", US "B.P.Hasdeu" din Cahul și US Comrat. Continuă implementarea recomandărilor cadru de prevenire a cazurilor de abuz, prevenire a violenței în curricula programelor de studii superioare din domeniul "<i>Științe ale educației</i>" în cele 8 instituții cu profil pedagogic cu implicarea a cca 4000 de studenți.</p>
--	--	--	---	---	---	--

3.3.2. Elaborarea conceptului de dezvoltare a educației non-formale	3.3.2.1. Elaborarea Regulamentului de certificare a cunoștințelor dobândite în contextul non-formal și informal	2018	Cancelaria de Stat, MECC / CNTM, HAI	Conceptul elaborat stabilește-cadrul de dezvoltare a educației non-formale		Realizat MECC: Prin ordinul ministrului educației nr.65/2019 a fost aprobat Regulamentul privind validarea educației nonformale și informale.	
	3.3.3.1. Promovarea și recunoașterea activităților de educație nonformală, inclusiv prin intermediul forumurilor	2018 - 2020	MECC / CNTM	Numărul, periodicitatea și amploarea evenimentelor organizate; numărul, domeniul și geografia participanților	Realizat parțial MECC: La 12.12.2018, a avut loc Forumul educațional „Viziunea mea pentru școala noastră”.	Realizat parțial MECC: a fost desfășurată Gala tinerilor activi (Cahul), Gala tineretului (Soroca), Gala Premiilor pentru Consiliile de Tineret (RNCLTM) cu premierea celor mai active consilii și inițiative de tineret. La 3.10. 2019 – Masa rotundă organizată de MECC „Oportunitățile de validare a educației nonformale și informale în Republica Moldova. Evenimentul se înscrie într-un amplu exercițiu de informare și implicare a celor mai importanți actori în domeniu, având drept scop familiarizarea publicului cu noile oportunități pe care le oferă validarea învățării anterioare. 20 aprilie 2019 – a avut loc Forumul educației formale și non-formale, platformă destinată reprezentanților din ambele sectoare, cel formal și non-formal, care vor să utilizeze abordări inovatoare și să abordeze noi metode de predare și educare. În cadrul acestuia, va fi creat un spațiu pentru stabilirea parteneriatelor între sectoarele educaționale formale și non-formale, și vor fi încurajați educatorii să caute oportunități de	Realizat Pe parcursul a.2020 au fost desfășurate evenimentele: 1)„Gala Tinerilor Activi” din raionul Ungheni, ediția 2020 organizată de Direcția Educație Ungheni, cu suportul oferit de Centrul Raional de Tineret Ungheni; 2)„Gala Tinerilor” din raionul Șoldănești, organizată de către APL nivel II; 3)„Gala Premiilor pentru Consiliile de Tineret”, ediția 2020, organizată de Reșeaua Națională a Consiliilor Locale ale Tinerilor din Moldova cu suportul cu MECC. Au fost premiați tinerii consilieri, specialiști de tineret din cadrul APL, Centre de tineret, parteneri și Consiliile de Tineret care au consensnat o evoluție relevantă în dezvoltarea politicilor de tineret la nivel local.

	3.3.2. Crearea și dezvoltarea unor secțiuni separate pe paginile web ale autorităților publice și ale organizațiilor societății civile privind oportunitățile de educație nonformală, inclusiv pentru persoanele cu oportunități reduse	2018 - 2020	APC, APL / CNTM	Numărul paginilor web asigurate cu secțiuni separate corespunzătoare; numărul, varietatea și geografia utilizatorilor, inclusiv ale persoanelor cu oportunități reduse	<p>Realizat parțial</p> <p>La 12.12.2018, a avut loc Forumul educațional „Viziunea mea pentru școala noastră”. Centrul Republican pentru Copii și Tineret ARTICO este o instituție de învățământ care promovează educația nonformală. Aici, într-un mediu de activitate cu abordare creativă și de calitate, copiii și tinerii se dezvoltă armonios alături de îndrumători dedicați. Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM) a implementat un proiect „Oportunități de educație nonformală pentru tineri prin instruire la distanță”, cu suportul Programului anual de granturi pentru sectorul de tineret al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. Scopul proiectului este sporirea nivelului de integrare lingvistică, socială și profesională a tinerilor, reprezentanți ai minorităților etnice din regiunea Nord, Sud și Centru a RM, prin instruirea lingvistică la distanță. Pentru a evalua rezultatele activității Erasmus+ Youth Info Centru în Moldova, Institutul de Instruire în Dezvoltare „MilleniuM” organizează prima Conferință Non-Formală în Republica Moldova privind oportunitățile oferite de programul Erasmus+ pentru tineri și organizațiile de tineret din Republica Moldova, pentru a evidenția și coordona eforturile</p>	<p>dezvoltare profesională proprii.</p> <p>Realizat parțial</p> <p>MJ: pe parcursul anului 2019, în legătură cu dezvoltarea și pilotarea unei noi versiuni a programului integrat de gestionare a dosarelor, au fost ajustate/completate și unele funcționalități ale Portalului Național al Instanțelor Judecătorești fiind introdus un nou meniu de accesibilitate pentru persoanele cu deficiențe de vâz. Meniul conține mai multe opțiuni venite să faciliteze navigarea portalului de această categorie de persoane.</p> <p>MF: Pe pagina web a ministerului a fost instituită rubrica ”Instruire și dezvoltare”, care poate fi accesată la adresa www.mf.gov.md/ro/instruire-si-dezvoltarea-capacitatilor.</p> <p>Pe parcursul anului 2019, rubrica respectivă a fost accesată de către 461 utilizatori</p> <p>CR Rîșcani: numărul paginilor web asigurate cu secțiuni separate corespunzător, numărul, varietatea și geografia utilizatorilor, inclusiv ale persoanelor cu oportunități reduse. Au fost adăugate 6 secțiuni pe pagina web a consiliului raional.</p> <p>CR Cahul: Consiliul Raional Cahul dispune de pagină web (www.cahul.md) și pagină facebook unde sunt plasate pentru informare publică toate oportunitățile de educație non-formală, inclusiv pentru persoanele cu oportunități reduse.</p>	<p>Realizat parțial</p> <p>MAI: Pagina web oficială a Inspectoratului General pentru Situații de Urgență dispune de secțiune separată („Supraviețuire”) privind educarea populației din mediul rural, unde sunt afișate un set de materiale educative, în special în domeniul apărării împotriva incendiilor și altor situații excepționale.</p> <p>Link-ul paginii: http://dse.md/ru/node/28</p> <p>Totodată, la rubrica „Informație utilă”, este plasat Ghidul de prim ajutor în urgențe medicale. http://dse.md/sites/default/files/pdf/ghid.pdf</p> <p>Pe pagina web oficială a Poliției este creată rubrica „Utilitate”, „Șfaturi utile”, în care sunt postate recomandări pentru prevenirea situațiilor infracțiunilor ce atentează la viața, integritatea și sănătatea persoanei (prevenirea incidentelor cu arma, prevenirea delincvenței juvenile, prevenirea pungăștilor, jafurilor și fihărilor, furturilor din locuință, sustragerilor din automobile și furturilor de animale).</p> <p>http://politia.md/ro/advanced-page-type/sfaturi-utile</p> <p>Concomitent, Academia „Ștefan cel Mare” a lansat pe pagina web oficială academy.police.md 2 Platforme de educație nonformală „eLearning” și „DSpace”.</p>
--	---	-------------------	------------------------------	---	--	--	--

					naționale în domeniul tineret și educației non-formale și a discuta progresele înregistrate în implementarea programului Erasmus+ de către organizațiile din Republica Moldova.				Aceste informații pot fi găsite la secțiunea "Noutăți" – "Social" sau "Anunțuri".	
3.3.3.3.	Instruirea anuală a profesorilor din învățământul secundar privind metodele și importanța educației nonformale și a celei interculturale	2018 – 2020	MECC / CNTM	Numărul și geografia profesorilor instruiți; numărul orelor de instruire în domeniul educației nonformale și al celei interculturale; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite	<i>Ațiune neinițiată.</i>			<i>Realizat parțial</i> MECC: au fost organizate 4 activități de instruire privind dezvoltarea instituțională și 2 instruirii privind metodele de lucru cu tinerii	<i>Realizat parțial</i> MECC: În cadrul procesului de implementare a Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022 (PDCT), inclusiv a componentei „Fondul comun pentru dezvoltarea serviciilor de tineret”, implementat de către MECC și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, au fost organizate 4 activități de instruire: 2 instruirii privind dezvoltarea instituțională și 2 instruirii privind metodele de lucru cu tinerii.	
3.3.3.4.	Organizarea anuală a Săptămîinii educației nonformale în școli	2018 – 2020	MECC / CNTM	Numărul activităților desfășurate; numărul și geografia școlilor implicate; numărul elevilor implicați	<i>Ațiune neinițiată.</i>			<i>Nerealizat.</i> MECC: În a. 2019 nu a fost organizată Săptămîna educației nonformale în școli	<i>Nerealizat</i> MECC: Săptămîna educației nonformale în școli nu a fost organizată	
3.3.3.5.	Instruirea anuală a lucrătorilor de tineret și a personalului de specialitate din domeniul culturii privind promovarea și recunoașterea competențelor dobîndite în cadrul educației nonformale	2018 – 2020	MECC / CNTM	Numărul, domeniul și geografia personalului instruit; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite	<i>Realizat parțial</i> MECC: În cadrul procesului de implementare a Programului de Dezvoltare a Centrelor de Tineret pentru anii 2017-2022 (PDCT), inclusiv a componentei „Fondul comun pentru dezvoltarea serviciilor de tineret”, implementat de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Fondul Națiunilor Unite pentru Populație, au fost organizate, în total, 4 activități de instruire: 2 instruirii privind dezvoltarea instituțională și 2 instruirii privind metodele de lucru cu tinerii. Drept rezultate:			<i>Realizat parțial</i> MECC: A fost susținut proiectul „Promovarea educației non-formale de calitate în domeniul tineretului” implementat de către Institutul de instruire în dezvoltare Millemium. Obiectivul principal - dezvoltarea capacităților la 20 de organizații de tineret și implementarea proiectelor de mobilitate a tinerilor din cadrul programului ERASMUS+, Youth in Action. Beneficiari direcți au fost 20 formatori din domeniul tineret participanți ai Cursului de formare de lungă durată.	<i>Realizat</i> MECC: În anul 2020, a fost acordat suport financiar pentru implementarea proiectului „Promovarea educației non-formale de calitate în domeniul tineret”, ce a avut ca obiectiv, dezvoltarea capacităților a 20 organizații de tineret din Moldova, de a organiza activități de educație non-formală și implementa proiecte de mobilitate a tinerilor și lucrătorilor de tineret, din cadrul programelor Erasmus + Youth și European Solidarity Corps.	

				<p>1) Dezvoltarea capacității a 20 de Centre de Tineret, parte a PNDCT, în planificarea și organizarea lucrului cu tinerii, fiind realizate în acest sens 4 activități de formare și instruire a managerilor și specialiștilor Centrelor de Tineret, cu participarea a aprox. 50 de beneficiari unici;</p> <p>2) Cunoștințele specialiștilor în lucru de tineret privind cadrul legal și reglator de activitate au fost îmbunătățite. Specialiștii din cadrul Centrelor de Tineret sunt conștienți de rolurile și responsabilitățile lor în conformitate cu legislația în vigoare; 3) Specialiștii în lucru de tineret au cunoștințe în aplicarea diverselor metode nonformale de lucru cu tinerii, conform competențelor de bază ale lucrătorului de tineret (modelul Consiliului Europei)</p>	<p>Totodată, a fost organizat un ciclu de instruire pentru tineri, lucrători și specialiști responsabili de disciplina Educație pentru societate din cadrul OLSDÎ care au avut ca scop dezvoltarea competențelor și abilităților de susținere a activităților civice și comunitare, având la bază metodele de educație non-formală.</p>	<p>În cadrul Fondului Comun privind dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republica Moldova, al MECC, Swiss Cooperation în Moldova și UNFPA Moldova a fost desfășurată:</p> <p>Programul de instruire online pentru lucrătorii de tineret în cadrul cărui au fost realizate 11 module, 15 sesiuni de instruire online; <i>Cursul de instruire online (46-61 participanți per sesiune) cu participarea lucrătorilor de tineret, voluntarilor și a liderilor de tineret și cadrul Centrelor de tineret și asociații de tineret.</i></p> <p>Programul de instruire desfășurat în baza unei abordări non-formale, adaptat vârstei și domeniului de activitate al participanților, axat pe principii participative și interactive, care a contribuit la dezvoltarea personală și profesională a participanților;</p> <p>Programul de instruire în baza metodologiei YouCreate pentru reprezentanții Centrelor de tineret, tinerilor și a cadrelor didactice care predau disciplina Educație pentru societate la care au participat 349 tineri, 38 reprezentanți ai Centrelor de tineret și 28 cadre didactice.</p> <p>În cadrul Programului de asistență pentru dezvoltarea și consolidarea Consiliilor Raionale/Municipale ale tinerilor au fost desfășurate 2 Școli de vară : <i>Academia Super/Mentor</i> (28 tineri reprezentanți ai CLT-</p>
--	--	--	--	---	---	---

3.3.4. Informarea privind inițiativa civică și educarea spiritului civic la nivel comunitar	3.3.4.1. Instruirea anuală a reprezentanților APL privind conceptul democrației participative și al inițiativei civice	2018 – 2020	AAP / CALM, CNTM	Numărul, nivelul și geografia aleșilor locali și a funcționarilor publici din APL instruiți; rezultatele pretestare și posttestare ale persoanelor instruite; amploarea promovării evenimentelor de instruire		<p>Parțial realizat</p> <p>AAP: au fost organizate cursuri de instruire pentru funcționari publici debutanți, în cadrul cărora au fost predate cîte 4 ore academice la fiecare curs cu tematica Transparența decizională și accesul la informație. Beneficiari 50 funcționari publici. Pentru comanda de stat pentru anul 2020 au fost aprobate 2 programe de instruire, care include elemente ale democrației participative: - Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative. (Caracterul actului normativ. Categoriile actelor normative. Etapele elaborării proiectului de act normativ. Analiza de impact în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative. Sistemul informațional eLegislație. Inițierea elaborării proiectelor actelor normative. Intocmirea proiectului de act normativ. Structura și conținutul actului normativ. Avizarea, consultarea publică și efectuarea</p>	urilor din 23 UAT, instruiți privind organizarea activităților de consolidare a CLT-urilor prin instrumentele educației non-formale; Școala de vară pentru departamentele Resurse Umane (28 tineri), instruiți privind diverse metode de consolidare a echipei prin prisma dinamicii în grup, activităților cu scop educațional bazate pe principiile non-formale.
---	--	-------------------	------------------	---	--	---	--

						<p>expertizei. Definitivarea proiectului de act normativ. Intrarea în vigoare și înregistrarea actelor normative. Procedeele tehnice aplicabile actelor normative.) (Curs de 3 zile/24 ore) -Planificarea strategică și operațională în administrația publică. (Cadrul național de planificare strategică și operațională: viziune, proces, instrumente. Bugetare participativă. Cerințe față de documentele de planificare strategică). (Curs de 5 zile/40 de ore)</p>	<p>Realizat MECC: Proiectul „EU sunt promotorul schimbării!” este implementat în cadrul programului de granturi „Dezvoltarea societății civile la nivel local în Republica Moldova”, finanțat de către Uniunea Europeană și Fundația Konrad Adenauer Stiftung în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor din Republica Moldova, și își propune să dezvolte spiritul civic participativ la nivel local, prin mobilizarea membrilor activi ai comunităților în grupuri de acțiune civică (GAC), în trei raioane ale țării: Ungheni, Căușeni și Telenești.</p>
<p>3.3.4.2. Instruirea reprezentanților comunității către personalul de specialitate din bibliotecile publice privind democrația participativă și inițiativa civică</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>MECC / ABRM</p>	<p>Numărul și varietatea reprezentanților comunității instruiți de către personalul bibliotecilor publice; numărul și geografia instruirilor organizate; rezultatele prestare și poststare ale persoanelor instruite; amploarea promovării evenimentelor de instruire</p>	<p>În curs de realizare MECC: Peste 1000 de biblioteci publice din 861 de localități oferă instruire și servicii moderne conform interesului fiecărui membru al comunității, inclusiv și instruirii privind democrația participativă și inițiativa civică, educația interculturală</p>	<p>În curs de realizare MECC: reprezentanții comunităților din țară au participat la cursuri de formare pentru integrarea curriculară „Educație pentru societate”. Pentru programele de formare inițială au participat câte 2 cadre universitare din USM, US „I.Creangă”, US „B.P.Hașdeu” din Cahul și US Comrat.</p>	<p>Realizat CR Donușeni: a demarat campanii de participare UE-Moldova în 20 de instituții. În gimnaziul Țaul a fost organizată campania de colectare a</p>	
<p>3.3.4.3. Organizarea anuală, la nivel local, a campaniilor de informare și a altor acțiuni cu</p>	<p>2018 – 2020</p>	<p>APL, Cancelaria de Stat / CAL M, CNTM</p>	<p>Numărul și geografia campaniilor organizate; numărul persoanelor implicate; nivelul de informare a comunităților din arile</p>	<p>În curs de realizare Cahul - a fost creat Consiliul Raional de Participare; O pagina web pentru transparenta decizionala; Cantemir - a fost organizată</p>	<p>Realizat</p>		

	<p>implicarea APL privind promovarea spiritului civic comunitar</p>		<p>de desfășurare a campaniilor locale</p>	<p>Săptămăna națională a Voluntariatului (55 grupuri de voluntari, implicați în 63 activități de voluntariat. Ungheni - 6 mecanisme de stimulare a participării populației la procesul decizional; Publicarea proiectelor actelor normative pe pagina web, panoul informativ, etc; 10 bune practici privind participarea populației la procesul decizional; 33 campanii de informare pentru promovarea spiritului civic comunitar cu implicarea a 660 tineri; 4 evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană. Cimișlia - trimestrial sunt realizate acțiuni: Festivaluri naționale, Seminare de mobilizare și promovare, bibliotecă mobilă, vernisaje în cadrul Muzeului de Istorie Etnografie și Artă, diverse acțiuni în număr de 23. Numărul voluntarilor implicați: 2 ONG de tineret, Clubul lucrătorilor în domeniul culturii, agenți economici. Singerei - au avut loc 8 adunări cu cetățenii în satele din raion, participarea la campaniile Hai Moldova, U-Report; Ialoveni - instruire în domeniul antreprenoriatului social (întreprinderea Floare de cireș a fost declarată întreprindere socială a anului 2018 la nivel european). Transparența pe website, panouri informative. Acțiuni pe promovare a spiritului civic, susținere a voluntariatului,</p>	<p>deseurilor electronice, inițiativă civică. CR Cahul: Acțiuni privind promovarea spiritului civic comunitar: - Dialog Agricol Regional; - Sesiune de informare privind apelurile de proiecte lansate pentru autoritățile publice locale de nivelul I și ONG-uri locale: proiectul PNUD Migrație și Dezvoltare Locală, Programul de granturi DAR 1+3; - Campanie de informare: Dați prioritate sănătății, utilizați rațional pesticidele; - Lecție publică: Violența în familie; - Schimb de experiență și de bune practici în s. Slobozia Mare în scopul de a identifica, valorifica și disemina bunele practici printre autoritățile publice locale, contribuind astfel la eficientizarea guvernării locale; - Sesiuni de informare: Educația electorală a alegătorilor; - Conferință privind Lansarea parteneriatelor locale de ocupare a muncii pentru Cahul; - Schimb de experiență în implementarea proiectelor de servicii publice locale; - Sesiune de informare privind Programul Europa Creativă. Numărul activităților realizate: 9; Geografia activităților realizate: s. Slobozia Mare, mun. Cahul; Numărul persoanelor implicate: 350. CR Leova: În cadrul Consiliului a fost instituit Centrul de tineret unde se promovează spiritul civic</p>
--	---	--	--	--	---

					de implicare în viața socială cât și promovarea voluntariatului în rândul tinerilor întru asigurarea bunăstării societății prin implicarea persoanelor cu oportunități reduse în campanii de informare. CR Ungheni: au fost organizate și desfășurate 38 de campanii de informare pentru promovarea spiritului civic comunitar, cu implicarea a 950 tineri, fiind asigurată informarea a 100% comunități din raon. CM Chișinău: lansarea campaniei de informare și sensibilizare <i>Sunt important, nu mă ignor!</i> , campanie pentru prevenirea și combaterea neglijării copiilor. Lansarea campaniei de prevenire și combatere a fenomenului ceșetoriei și copiilor în situație de stradă, sensibilizarea opiniei publice asupra fenomenului ceșetului.			
promovare a patrimoniului cultural istoric.								
3.3.4.4. Organizarea a 3 forumuri naționale/regionale ale tinerilor activi	2018-2020	MECC / CALM, CNTM	Numărul forumurilor organizate; numărul, varietatea și geografia participanților la forumurile respective; efectele forumurilor organizate	<i>În proces de realizare.</i> În or.Cahul a fost creat Consiliul Raional de Participare; O pagina web pentru transparenta decizională; Cantemir - a fost organizată Săptămâna națională a Voluntariatului (55 grupuri de voluntari, implicați în 63 activități de voluntariat. Ungheni - 6 mecanisme de stimulare a participării populației la procesul decizional; Publicarea în proces de realizare. CR Donușeni: a demarat campanii de participare UE-Moldova în 20 de instituții. În gimnaziul Taul a fost organizată	<i>Realizat</i> MECC: În perioada mai-noiembrie 2020, în cadrul Programului de asistență pentru dezvoltarea și consolidarea Consiliilor Raionale/Municipale ale Tinerilor în mai multe UAT au fost desfășurate 17 forumuri raionale/municipale cu participarea reprezentanților APL și actorilor locali relevanți din sectorului de tineret (833 participanți) în cadrul cărora au fost adoptate rezoluții și recomandări pentru APL privind soluționarea provocărilor cu care se confruntă tinerii la nivel local.			

				<p>campania de colectare a deșeurilor electronice, inițiativă civică.</p> <p>CR Cahul: Acțiuni privind promovarea spiritului civic comunitar:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Dialog Agricol Regional; -Sesiune de informare privind apelurile de proiecte lansate pentru proiectelor actelor normative pe pagina web, panoul informativ, etc; 10 bune practici privind participarea populației la procesul decizional; 33 campanii de informare pentru promovarea spiritului civic comunitar cu implicarea a 660 tineri; 4 evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană. Cimișlia - trimestrial sunt realizate acțiuni: Festivaluri naționale, Seminare de mobilizare și promovare, biblioteca mobilă, vernisaje în cadrul Muzeului de Istorie Etnografie și Artă, diverse acțiuni în număr de 23. Numărul voluntarilor implicați: 2 ONG de tineret, Clubul lucrătorilor în domeniul culturii, agenți economici. Singerei -au avut loc 8 adunări cu cetățenii în satele din raion, participarea la campaniile Hai Moldova, U-Report; Ialoveni - instruire în domeniul antreprenoriatului social (întreprinderea Floare de cireș a fost declarată întreprindere socială a anului 2018 la nivel european). 	<p>10- 12 iulie 2019, la Costești a avut loc școala „Cetățenia Activa”. Timp de 3 zile, 40 de tineri din diferite regiuni ale țării au fost instruiți privind dezvoltarea cetățeniei active și a competențelor civice, prin promovarea participării, echității, nediscriminării, activismului și dezvoltării personale. Totodată, a fost desfășurat Festivalul raional al tinerilor activi, Gala bunelor practici la care au participat peste 200 de tineri. Evenimentul a avut drept scop susținerea și promovarea proiectelor implementate la nivel local. Tot prin programul de granturi a fost susținut financiar proiectul „Stand UP 4 Volunteering” implementat de către fundația pentru educație nonformală. La eveniment au fost invitați peste 150 de participanți, experți, coordonatori, profesori și voluntari.</p> <p>MECC În perioada aprilie – iunie 2018, în 16 raioane și/sau municipii din republică, au fost organizate forumuri (16) ale tinerilor, care au reunit reprezentanți ai Consiliilor Raionale /Municipale ale Tinerilor, consiliilor locale ale tinerilor, APL, parteneri instituționali și organizaționali relevanți.</p> <p>Scopul - creșterea gradului de implicare și participare deplină a acestora la viața comunității din care fac parte.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

3.3.5. Crearea și consolidarea programelor de educație interculturală	3.3.5.1. Crearea și implementarea unui program de educație interculturală în centrele de tineret, în centrele de creație și în bibliotecile publice	2018 – 2020	MECC / CNTM, ABRM	Programul de educație interculturală elaborat și implementat; numărul centrelor de tineret, al centrelor de creație și al bibliotecilor publice care au implementat programul respectiv	<p>Transparența pe website, panouri informative. Acțiuni pe promovare a spiritului civic, susținere a voluntariatului, promovare a patrimoniului cultural istoric.</p> <p>În proces de realizare. MECC: 1) Pe parcursul semestrului I al anului de studii 2018-2019, au fost revizuite și dezvoltate Curriculumul la disciplina opțională Cultura bunei vecinătăți, pentru clasele I-IV (în limbile română și rusă) și suporturile didactice pentru implementarea documentului nominalizat. De asemenea, a fost organizată monitorizarea implementării documentului în 26 de instituții de învățământ preuniversitar. Au fost organizate 3 seminare metodologice cu caracter practic în mun. Bălți, mun. Chișinău și UTA Găgăuzia.</p> <p>2) În cadrul Centrelor de tineret un asemenea program urmează a fi dezvoltat în următorii ani și se va realiza treptat, inițial prin instruirea lucrătorilor de tineret în vederea dobândirii competențelor necesare pentru livrarea unui asemenea serviciu</p>	<p>În proces de realizare. MECC: pe parcursul anului de studiu 2018-19, au fost dezvoltate disciplina opțională Cultura bunei vecinătăți pentru clasele I-IV, și suporturile didactice pentru implementarea documentului nominalizat. Totodată, a fost implementat documentul în 26 de instituții de învățământ preuniversitar. Au fost desfășurate 3 seminare metodologice cu caracter practic în mun. Bălți, Chișinău și UTA Găgăuzia.</p>	<p>Realizat MECC: În vederea promovării educației interculturale și diseminării bunelor practici de implementare a disciplinei „Cultura bunei vecinătăți” peste 100 de cadre didactice preuniversitare (învățători și directori adjuncți) din diferite raioane ale țării, inclusiv, UTAG și Transnistria, au participat la seminare metodice: Zona Nord – LT „M. Lomonosov” din mun. Bălți – 30.10.19; Zona Sud - LT „D. Cara Cioban” din mun. Comrat - 31.10.19; Zona Centru – Centrul Educațional ProDidactica – 27.12.19. Treningurile au fost organizate în cadrul proiectului Extinderea implementării disciplinei opționale „Cultura bunei vecinătăți” în clasele primare, implementat de Centrul Educațional ProDidactica cu sprijinul organizației GPPAC și Non-Violence International. În instituțiile de învățământ superior, urmare a implementării proiectului „Promovarea și dezvoltarea educației interculturale în formarea inițială a cadrelor didactice” de către CE Pro Didactica, cu sprijinul Fundației pentru copii</p>
---	---	-------------	-------------------	---	--	---	---

„Pestalozzi” (Eivefia), a fost elaborat Ordinul MECC nr. 1198 din 2.11.2020 Cu privire la cursul de Educație interculturală.

Conform acestuia, instituțiile de învățământ superior cu profil pedagogic (8) au elaborat și organizat, începând cu anul academic 2020-2021, cursul Educație interculturală pentru studenții Ciclului I-licență din domeniul Științe ale educației, drept componentă obligatorie în formarea inițială a cadrelor didactice în învățământul superior.

Celelalte universități au elaborat cursul Educație interculturală cu statut opțional sau la libera alegere la specialitățile din alte domenii, în cadrul componentei de orientare socio-umanistică.

Totodată, USM, US Comrat și US ”A.Russo” din Bălți au elaborat un nou curriculum la educație interculturală, susținut de Centrul educațional PRODIDACTICA, care a fost avizat de Minister și propus spre pilotare per-sistem.

Proiectul de Promovare a Informării Alegătorilor - lansat de Ambasada SUA în Moldova și implementat de IREX, în colaborare cu Asociația Presei Independente și Asociația Presei Electronice din Moldova, în perioada octombrie 2018 – februarie 2019. Scopul proiectului: informarea, prin intermediul rețelei bibliotecilor publice, a locuitorilor din raioanele Republicii Moldova cu

	3.3.5.2. Organizarea anuală a campaniilor de	2018 – 2020	Agenția Relații Interetnice,	Numărul, periodicitatea și geografia campaniilor realizate; numărul și	<i>În proces de realizare</i> Agenția Relații Interetnice a organizat 15 campanii de	<i>În proces de realizare</i> MECC: în baza unui Acord de colaborare a fost susținut	<p>privire la drepturile lor de vot și modificările din noul sistem electoral, oferindu-le acestora informații despre circumscripțiile electorale și acces la debaterile electorale difuzate în mass-media.</p> <p>Rezultate proiect:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 34 de coordonatori raionali și 970 de bibliotecari instruiți în furnizarea de sesiuni informative pentru cetățenii locali, devenind ambasadori locali pentru educația electorală și implicarea civică; - 9.200 de sesiuni de instruire și informare pentru cetățeni au fost organizate de bibliotecari atât în bibliotecă, cât și în comunitate (școli, colegii, primării și instituții locale, fabrici, piețe și alte spații publice); - 38.000 de exemplare de materiale informative - inclusiv afișe, broșuri informative, pliante, postere online și infografii - au fost elaborate de IREX și partenerii săi și diseminate în toate localitățile acoperite de proiect; - 44.300 de cetățeni moldoveni, inclusiv 12.500 de alegători tineri și care urmau să voteze pentru prima dată, au fost informați despre noile schimbări din sistemul electoral, componența circumscripțiilor uninominale, candidații pentru alegeri, amplasarea secțiilor de votare și sursele de informații suplimentare. <p>Realizat MECC: Unul din obiectivele proiectului a constat în</p>
--	--	-------------	------------------------------	--	--	--	--

	informare privind și toleranța nondiscriminare, la nivel național și local	MECC CALM, CNTM	varietatea autorităților publice, OSC, mass-mediei implicate.	informare privind toleranța și nondiscriminare minorităților etnice atât la nivel central, cât și cel local. Activitatea dată s-a realizat printr-un dialog activ cu autoritățile publice centrale și locale, societatea civilă, ONG-uri, în timpul vizitelor și întâlnirilor în regiunile republicii, în special în raioanele preponderent populate de persoane aparținând minorităților naționale: UTA Găgăuzia (mun. Comrat și CeadirLunga), mun. Edineț și Bălți, raioanele Taraclia, Otaci, Briceni, Ocnița, Dondușeni etc., precum și prin participarea la seminare, conferințe, mese rotunde organizate periodic de către ARI. O colaborare aparte în acest sens este cea cu organizațiile etnoculturale ale minorităților naționale din RM (107 organizații) și Consiliul coordonator ce reprezintă aceste organizații care activează pe lângă ARI. Menționăm că campaniile de informare organizate cu privire la: - prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale (semnată de RM în 1995 și ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 1001/1996) și recomandările oferite de către Comitetul Consultativ privind Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale în baza evaluării celui de-al IV-lea Raport național, elaborat de către ARI; - prevederile Convenției	proiectul „National Youth Orchestra” implementat de către Asociația muzical-corală. Domeniul de intervenție este incluziunea socială a tinerilor inclusiv a celor cu dizabilități, diversitatea interetnică și egalitatea de gen. Continuă implementarea recomandărilor cadru de prevenire a cazurilor de abuz, prevenire a violenței în curricula programelor de studii superioare din domeniul „Științe ale educației” în cele 8 instituții cu profil pedagogic cu implicarea ~4000 studenți. ARI: Agenția Relații Interetnice a organizat 6 campanii de informare, dintre care 3 la nivel central (Chisinau) și 3 la nivel local (or. Soroca, Taraclia, Comrat).	promovarea mesajelor anti-bullying, prin extinderea Campaniei de informare a fenomenului bullying în zonele rurale și în afara orașelor mari, diseminând mesajul anti-bullying și sensibilizând publicul despre acest fenomen. Pe parcursul anului 2020 a fost susținut financiar și logistic proiectul „Abilitarea tinerilor de a crea un mediu incluziv în școală și comunitate”, care a avut drept scop implicarea tinerilor în diminuarea opresiunii prin activități de educație non-formală. Obiectivele specifice ale proiectului sunt: sporirea nivelului de informare despre opresiune a tinerilor, pedagogilor și părinților din raioanele Fălești și Ștefan Vodă (în special - hărțuire și discriminare); promovarea educației non-formale și formarea unei atitudini incluzive în opt instituții de învățământ; responsabilizarea tinerilor, părinților și pedagogilor față de situațiile de opresiune din localitatea lor (hărțuire și discriminare). Nr. beneficiarilor direcți unici a fost de 524 persoane. Continuă implementarea recomandărilor-cadru de prevenire a cazurilor de abuz, prevenire a violenței în curricula programelor de studii superioare din domeniul „Științe ale educației”, în cele 8 instituții cu profil pedagogic, cu implicarea a cca 4000 studenți.
--	--	-----------------------	---	--	--	--

					<p>internaționale privind eliminarea tuturilor formelor de discriminare rasială (ratificată de către RM în anul 1991 prin Hotărârea Parlamentului nr. 707/91);</p> <p>- promovarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027 (HG nr. 1464/ 2016) și a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în RM pentru anii 2017-2027 (HG nr. 1019/2017), elaborate de către ARI;</p> <p>- studierea și promovarea cunoștințelor despre Holocaust și educația toleranței interetnice. În acest sens, pe 25 ianuarie 2018 a avut loc prima ediție a Forumului tinerilor din Republica Moldova „Viitorul ne aparține”, organizat de ARI în colaborare cu Comunitatea Evreiască din RM, cu participarea elevilor din clasele liceale cărora li s-a transmis noțiunile de prietenie, toleranță și pericolul urii – câteva din lecțiile universale ale Holocaustului. Totodată, în incinta Casei Naționalității a fost deschis Centrul-muzeu „Memoria Holocaustului și Toleranța Interetnică” dedicat istoriei Holocaustului pe teritoriul actual al RM, unde au avut loc un șir de acțiuni de informare;</p> <p>- adaptarea și integrarea sociolingvistică și profesională, promovarea toleranței interetnice și crearea unui mediu lingvistic</p>
--	--	--	--	--	---

							<p>favorabil pentru minoritățile naționale (în colaborare cu Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova (ANTEM));</p> <p>- realizarea Planului de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din RM pentru anii 2016-2020 (Hotărârea Guvernului nr. 734/2016).</p> <p>Un șir de campanii de informare au fost organizate pe parcursul anului pe dimensiunea toleranței și nediscriminării populației de etnie romă.</p>						
							<p>3.3.5.3. Promovarea patrimoniului cultural istoric al dialogului intercultural prin acțiuni de popularizare pe teritoriul Republicii Moldova</p>	2018 - 2020	MECC, APL / OSC	<p>Periodicitatea geografică și numărul acțiunilor realizate;</p> <p>numărul voluntarilor implicați;</p> <p>numărul beneficiarilor</p>	<p>În proces de realizare</p> <p>MECC: În scopul promovării patrimoniului cultural istoric, au fost realizate următoarele activități:</p> <p>1) Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor 2018 cu genericul „Patrimoniul pentru generația noastră” și motto-ul “Tinerii de astăzi sunt liderii de mâine”</p> <p>Evenimentul s-a desfășurat în 16 raioane, prezentând un număr vast de activități educaționale: expoziții de fotografii, filme de istorie, excursii pe locurile istorice, vizitarea monumentelor istorice, ore de istorie în muzee, seminare științifice.</p> <p>Numărul participanților a ajuns la 1884, dintre care 82,2 % tineri. Un vast program s-a desfășurat la muzeele naționale, în colaborare cu Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din RM și Agenția Națională Arheologică. 485 de persoane au vizitat Muzeele naționale .</p>	<p>În curs de realizare</p> <p>MECC: a fost elaborat un nou curriculum la educația interculturală, susținut de centru educațional Prodidactica în cele 3 universități din Chișinău, Bălți și Comrat. Ziua internațională a muzeelor și noaptea europeană a muzeelor organizat în 19 raioane. Ziua monumentelor și siturilor – s-a organizat 4 evenimente. Ziua națională a portului popular – organizat în 47 localități cu implicarea voluntarilor. Zilele Europene ale patrimoniului 2019 – au fost puse în valoare 94 locuri cu valoare istorică însumând 140 evenimente Tîrgul național al Covorului „Covorul Dorului”. CR Rîșcani: conlucrare cu AO Generația Viitorului și Asociația Promo-Lex.</p> <p>CR Singerei: evenimente organizate, noaptea muzeelor, festivalul regional Cîntecul Pascal, festivalul sarmalelor și plăcintelor La Chișcăreni Acasă. CR Ungheni: au fost organizate 4</p>	<p>Realizat</p> <p>MECC: În anul 2020:</p> <p>1) Ziua Monumentelor și Siturilor 2020- program suspendat din motivul situației Pandemice Covid-19.</p> <p>Pe site-ul oficial și pe pagina de Facebook a Agenției Naționale Arheologice au fost prezentate rezumatele comunicărilor pregătite pentru Sesiunea Națională de Rapoarte - Cercetări arheologice în Republica Moldova, Campania 2019, care urma să se desfășoare cu prilejul Zilei Internaționale a Monumentelor și Siturilor.</p> <p>2) Ziua Internațională a Muzeelor- program amânat din cauza situației pandemice COVID-19. Comitetul Internațional al Muzeelor cu sediul la Paris, a stabilit data de 28 noiembrie pentru organizarea evenimentului.</p> <p>Totuși, MECC în colaborare cu instituțiile muzeale din țară, a organizat în perioada 16-18 mai, o serie de evenimente online, cu</p>

		<p>2) Ziua Internațională a Muzeelor Evenimentele au avut loc în data de 18-19 mai 2018. La 18 mai, la Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici” a avut loc festivitatea de inaugurare a activităților dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor și Nopții Internaționale a Muzeelor, la care au participat circa 300 de muzeografi și specialiști din domeniul culturii din RM. În cadrul evenimentului profesorul, Dr. Ioan Opriș, București, a susținut o prelegere publică, au fost înmânate Diplome ale MECC și decernat Trofeul MECC în domeniul muzeografiei.</p> <p>3) Ziua Națională a Portului Popular Evenimentul a avut loc în data de 24 iunie, în incinta Palatului Republicii și în spațiul public în intervalul orelor 11.00-16.00. Sărbătoarea a avut trei componente prioritare: costumele de patrimoniu, costumele oaspete, costumele moderne inspirate din cel tradițional cu genericele la în spațiul urban. La eveniment au participat 96 de meșteri populari din republică, 6 muzee publice, 10 formații artistice de amatori, orchestrele de muzică populară Lăutarii și Folclor, formația Alex Calancea cu programul Lupii. Evenimentul a fost vizitat de circa 7000 de vizitatori (număr estimat din buclele și flyerele distribuite). Au fost expuse 154 de costume din colecții publice și private. Programul național s-a desfășurat în 45 de localități din</p>	<p>evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană, Sărbătoarea Fagului, Festival de colinde Hristos se naște, FF Polinușca, Sărbătoarea Covorului, festivalul raional de obiceiuri și datini de iarnă După Datina Străbună cu participarea OMP Spicufor CRC Ptrița, Malanca de la Petrești, Căprița din s.Rădenii Vechi-etnie romă. CR Telenesti: au fost organizate mai multe evenimente precum expoziția de fotografii și materiale istorice, vizitatori 500. Expoziția temporară de fotografii și acte istorice, 650 vizitatori. Expoziția temporară – 650 vizitatori. Monumentele ne amintesc trecutul – 420 vizitatori. Expoziția în cadrul festivalului mărțișor 2019 – 860 vizitatori. Expoziția temporară Patrimoniul European Cultural – 650 vizitatori. Expoziția Basarabeni în Gulăg – 790 vizitatori. Simpozion Afganistan-durere în suflet – 300 vizitatori. Expoziția în cadrul festivalului dedicat zilei portului popular – 1000 vizitatori. Expoziția de broderii Covorul tradițional – Moldovenesc, 350 persoane. Expoziția de măști dedicată sărbătorilor de iarnă – 650 vizitatori. Expoziția cu genericele Rusaliile Negre, deportările din Bărăgan – 430 vizitatori. Lecție de istorie la muzeu – 35 persoane au participat. Șezătoarea tradițională dedicată sărbătorii Sfântului Andrei – 45</p>	<p>genericul „Muzeele pentru egalitate: diversitate și incluziune”. Instituții muzeale naționale și locale din țară - 21 la număr, s-au alăturat invitației MECC de a organiza evenimente de promovare în mediul online, asigurând astfel accesul publicului la colecțiile muzeale în perioada Stării de Urgență.</p> <p>3) Ziua Națională a Portului Popular.</p> <p>Din cauza situației epidemiologice din țară, majoritatea evenimentelor au fost organizate online. Pentru a asigura o promovare mai eficientă a sărbătorii, MECC a dedicat o săptămână (22-28 iunie) celebrării evenimentului. MECC, în colaborare cu MNEIN și CNCPPCI, a organizat o serie de activități care au fost disponibile pe rețelele sociale. În contextul prevenirii răspândirii virusului COVID-19, ediția din anul 2020 a Zilei Naționale a Portului Popular s-a desfășurat în regim online. Evenimentul a fost transmis în direct de către IPNA TV „Moldova 1”. La data de 28 iunie a fost difuzată în direct emisiunea „Cu mândrie, Dor de IE” dedicată Zilei Naționale a Portului Popular, iar pe parcursul săptămânii au fost difuzate în reluare mai multe emisiuni realizate anterior, care pun în prim plan costumele tradiționale autentice. Evenimentele dedicate portului tradițional au fost organizate în alte 17 localități din Republica Moldova.</p>
--	--	---	--	---

				<p>14 raioane ale Republicii Moldova.</p> <p>4) Târgul Național al covorului Eveniment organizat pe 16 decembrie în 3 muzee naționale: MNEIN, MNIM, MNAM. Au participat 3 colective artistice de amatori din România și 7 din Republica Moldova. La eveniment au fost prezentate tradițiile de iarnă, covoarele și bucătăriile tradiționale ale bulgarilor, găgăuzilor, ucrainenilor. Au participat circa 2000 de vizitatori, Prim - ministru al Republicii Moldova, Pavel Filip, membri ai Guvernului, parlamentari, reprezentanți ai corpului diplomatic. Programul național s-a desfășurat în 50 de localități din 21 de raioane din Republica Moldova. Nisporeni - 800 voluntari implicați în promovarea patrimoniului cultural istoric. Ungheni - 4 evenimente culturale cu participarea formațiilor artistice de etnie romă și ucraineană. Telenești - 9 evenimente culturale în promovarea patrimoniului cultural istoric, cu participarea voluntarilor. Cimișlia: - trimestrial sunt realizate acțiuni: Festivaluri naționale, Seminare de mobilizare și promovare, bibliotecă mobilă, vernisaje în cadrul Muzeului de Istorie Etnografie și Artă, diverse acțiuni în număr de 23. 2 ONG de tineret, Clubul lucrătorilor în domeniul culturii, agenți economici.</p>	<p>participanți. CR Fălești: s-a desfășurat 2 evenimente, sărbătoarea cîmpenească în oșpeție la Movila Măgurii precum și tîrgul obiceiurilor și tradițiilor sărbătorilor de iarnă în comuna Sărata Veche. CM Chișinău: organizarea ediției XVIII-a a festivalului Etmilor. Susținerea financiară a acțiunilor culturale ale organizațiilor etnoculturale cu statut local pentru anul 2019 (alocați 300.000 lei).</p>	<p>4) În anul 2020, Zilele Europene ale Patrimoniului (ZEP) s-au desfășurat în perioada 21 septembrie - 4 octombrie. În contextul situației epidemiologice provocate de pandemia COVID-19, MECC a lansat o campanie de sensibilizare a publicului larg cu privire la necesitatea păstrării patrimoniului cultural, cu genericul Arheologia patrimoniului. Organizatorii ZEP 2020 a invitat publicul larg să descopere obiectivele de patrimoniu din preajma lor. Pentru atingerea scopului, MECC împreună cu Rezervația cultural-naturală „Orheiul vechi”, MNAM, MNIM, MNEIN, ANA și CNCPPCI, de comun cu asociațiile obștești, asociațiile de voluntari, localnici, au organizat campanii de sensibilizare în 9 localități care dețin obiective de patrimoniu de importanță națională, fiind organizate sesiuni de instruire pentru publicul larg cu participarea unui număr limitat de persoane. Campania a continuat și în localitățile Văleni, Slobozia Mare, Crihana Veche, Cheile Butești, Cobani, Cîlimăuții de Jos, Vadul lui Rașcov, Mateuți.</p> <p>Totalurile Zilelor Europene ale Patrimoniului 2020 au fost difuzate la postul public de televiziune Moldova 1 duminică, 4 octombrie, ora 17:00.</p> <p>La nivel local, s-au desfășurat 136 evenimente în 65 localități din 22 raioane, cu implicarea a</p>
--	--	--	--	--	--	--

				<p>Sîngerei -participarea la campaniile Hai Moldova, U - Report; A fost organizat Festivalul plăcintelor și sarmalelor la Chișcăreni. Fălești - a fost creata Platforma regională pentru dezvoltare agro - rurală.</p>	<p>121 instituții.</p> <p>5) <i>Târgul Național al Covoaitelor</i> „Covoaita Dorului” – evenimentul a avut loc la data de 18 decembrie în incinta Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală. Cu acest prilej, a fost vernisată expoziția „Scoața de Camenca – Rai de pomi și flori” care pune în evidență tezaurul de covoaită din localitățile raionului Camenca. Au fost expuse piese reprezentative din colecția Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală și a Muzeului Național de Istorie a Moldovei. În expoziție au fost incluse mai multe țesături: <i>scoațe, kilimuri, părețare, care reprezintă tradiția țesutului din satele Podoișca, Podoimița, Hrușca, Hrustovaia, Valea-Adâncă, de unde provin cele mai spectaculoase covoaită, datând din a II-a jumătate a secolului al XIX-lea – începutul secolului XX. Desfășurarea evenimentului la nivel local a fost restricționată de condițiile epidemiologice.</i></p>
--	--	--	--	--	--

Evaluarea îndeplinirii obiectivelor generale pentru perioada 2018-2019 în conformitate cu Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2018-2020

Obiective	Nr. de acțiuni planificate în anul:	Nr. de acțiuni planificate în perioadele:			Nr. de acțiuni realizate	Gradul de realizare %
		2018	2019	2020		
<i>Obiectivul general 1. Consolidarea cadrului normativ și a celui instituțional privind participarea societății civile la elaborarea și monitorizarea implementării politicilor publice</i>	23				13	56,5
1.1 Dezvoltarea mecanismelor instituționale de colaborare între autoritățile publice și societatea civilă	7	3	1		3	
1.2 Consolidarea capacității de colaborare între funcționarii publici și reprezentanții OSC în procesul de elaborare, monitorizare și evaluare a implementării politicilor publice	7	1			6	
1.3 Îmbunătățirea mecanismelor existente și crearea unor noi instrumente pentru garantarea transparenței activității autorităților publice de toate nivelurile, de la Parlament și Guvern până la consiliile raionale/locale și primarii	9	7			4	
<i>Obiectivul general 2. Promovarea și consolidarea sustenabilității financiare a societății civile</i>	35				16	45,7
2.1 Stimularea populației și a sectorului privat privind susținerea societății civile	14	5		1	8	
2.2 Sporirea accesului la contractarea socială și a participării societății civile la implementarea politicilor publice prin intermediul contractării sociale	6	2			1	
2.3 Crearea mecanismelor pentru susținerea OSC de către stat	9		4		5	
2.4 Perfectionarea legislației fiscale aplicate organizațiilor societății civile	6	1		3	2	
<i>Obiectivul general 3. Dezvoltarea spiritului civic activ și a voluntariatului</i>	36				18	50,0
3.1 Ajustarea cadrului normativ de bază și a celui conexe conform recomandărilor europene, precum și ajustarea acestora la prevederile Legii voluntariatului nr.121/2010 și ale Regulamentului de aplicare a Legii voluntariatului nr.121 din 18 iunie 2010, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.158/2012	6	3		1	3	
3.2 Promovarea voluntariatului prin intermediul unor structuri naționale ale infrastructurii de voluntariat	15	5			5	
3.3 Promovarea spiritului civic și a educației civice	15	2			10	
Total acțiuni	94	24	4	13	47	

.....